

Šolske učilnice samevajo. In mize, stoli, table v njih. Le učitelji pokukajo vanje, pogledajo, če je vse nared za začetek pouka. V ponedeljek bodo gorenjske osnovne in srednje šole spet napolnili otroški glasovi in takle mir bo v naslednjih desetih mesecih le še spomin, ki bo hitro bledele. (H. J.) – Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 66

GLAS

Kranj, petek, 29. 8. 1980

Cena: 5 din

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL
Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin – Izdaja časopisno podjetje
Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavc
– Odgovorni urednik Andrej Zalar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Nujna večja spodbuda izvoznikom

Skupščina samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino ni sprejela ukrepov za uresničitev devizno-plačilnih obveznosti SRS – Za novega predsednika je izvolila Janeza Bedino, direktorja tržiškega Peka

Skupščina slovenske samo-
upravne interesne skupnosti za
gospodarske odnose s tujino na
sredini seji ni sprejela ukrepov
za uresničitev plačilno-bilan-
čnih obveznosti SRS in zato
časovne omejitve uvoza, ki jih je
sprejel slovenski izvršni svet, ve-
ljuje do naslednje srede, ko naj
bi skupščina ukrepe dokončno
sprejela. Odlog pa je priložnost,
da bodo predlagane rešitve še
enkrat pretehtali, saj morajo
novi ukrepi na vsak način dajati
večjo spodbudo uvoznikom, sicer
bodo vsa prizadevanja za izrav-
navo devizno-plačilne bilance
zaman.

Če bi sodili le po primerjavi
lanskih in letošnjih dosežkov
izvoznih rezultatov slovenskega
gospodarstva v prvih sedmih
mesecih ne bi mogli slabo oce-
njevati. Izvoz se je povečal za 35
odstotkov, uvoz za 11 odstotkov,
zunanjetrgovinski primanjkljaj
pa je bil za 17 odstotkov manjši
kot do konca julija lani.

Manj ugodna pa je slika, če jo
primerjamo s planiranimi giba-
nji. Glede na načrte je Slovenija
do 15. avgusta izvozila v konver-
tibilne dežele za 4 odstotke pre-
malo, uvozila pa za 4 odstotke
preveč, primanjkljaj s temi drža-
vami pa je bil za 24 odstotkov
prevelik. Od tega je naša republi-
ka v deželah s konvertibilno
valuto kupila za odstotek manj
reprodukcijskega materiala kot
je bilo predvideno za to obdobje,
medtem ko je bil uvoz opreme in
blaga za široko porabo za 12 ozi-
roma za 17 odstotkov prevelik.
Še slabši pa so pokazatelji
glede na enotni načrt plačilne
bilance Jugoslavije, ki je bil
sprejet konec julija. Po podatkih
SIS za ekonomske odnose s tujino
je Slovenija izvozila do konca
julija za 7 odstotkov premalo,
uvozila pa za 17 odstotkov pre-
več, primanjkljaj pa je bil kar za
146 odstotkov prevelik. To pa je
največ med vsemi republikami.
Vojvodina ima za 68 odstotkov
prevelik zunanjetrgovinski pri-

manjkljaj, ožja Srbija za 53 od-
stotkov, BiH za 49 odstotkov in
Hrvatska za 5 odstotkov. Kosovo
pa ima za četrtno manjši pri-
manjkljaj od dovoljenega, Črna
gora pa za polovico.
Skupščina interesne skupnosti
za ekonomske odnose s tujino se
je na sredini seji tudi zahvalila
dosedanjemu predsedniku Anto-
nu Slaperniku, ki je bil imeno-
van za republiškega sekretarja
za finance in za novega predse-
dnika izvolila Janeza Bedino, do-
sedanjega direktorja tovarne Pe-
ko Trzin.

L. B.

Šolski zvonec kliče

Če je res, da za dežjem vedno posije sonce, je gotovo tudi res, da za soncem pride dež. Moker, zoprn, pravcati nebodigatreba, pa vendar dobrodošel, ko suša preti, da bo uničila letino.

Prispodoba morda ni najboljša. Toda, mar ni z dežjem in soncem enako kot s počitnicami in šolo? Prve so vesele, brezskrbne razburljive in prehitro minejo, šola, to je nekaj strašnega; rano vstajanje, učenje, strah pred slabimi ocenami, kup neprijetnih obveznosti...

Vendar, kot je dobra letina posmeh lakoti, plačilo kmetu za vse skrbi in napore, tako je tudi otrokom, osnovnošolcem in srednješolcem, ki jih bo po dobrih dveh mesecih v ponedeljek spet poklical šolski zvonec, učenje potrebno za življenje. Znanje je največje bogastvo, nihče ti ga ne more vzeti, pravijo. Pa tudi; kaj bi brez sošolcev, brez novih pogruntavščin, nagajivosti?

Letos si bo prvič nadelo nekajkilogramske torbice, pod katerimi se bodo šibila slabotna ramena, skoraj 27 tisoč slovenskih prvošolčkov. Vseh osnovnošolcev bo več kot 200 tisoč. Da bi bil vsak šolski dan tako lep kot prvi!

To seveda ne bo mogoče. Zvonec, ta tiran, kliče k obveznostim. Tudi starše je prestrašil, saj jim nakup otrokovih šolskih potrebščin povzroča glavobol. Prvi izdatki so že osiromašili njihove denarnice, drugi sunek pride z začetkom pouka. Šola stane.

Vendar pa šolski zvonec ni opozorilo samo otrokom in staršem. Založbe hitijo s tiskanjem zadnjih učbenikov – letos bo prišlo v osnovne in srednje šole trideset novih učbenikov – počitnic pa bo konec, kolikor so si jih lahko privoščili, tudi za vse tiste, ki imajo na skrbi preobrazbo osnovne šole in pripravo vsega potrebnega za neoviran prehod na usmerjeno izobraževanje. Pohitite! Bodo morali, da jih novo šolsko leto spet ne bo prehitelo. Kajti skromne letošnje novosti so le uvod v zahtevne naloge, ki naj bi naredile šolo boljšo, sodobnejšo in učinkovitejšo, in to brez velikih poskusov ter napak.

H. Jelovčan

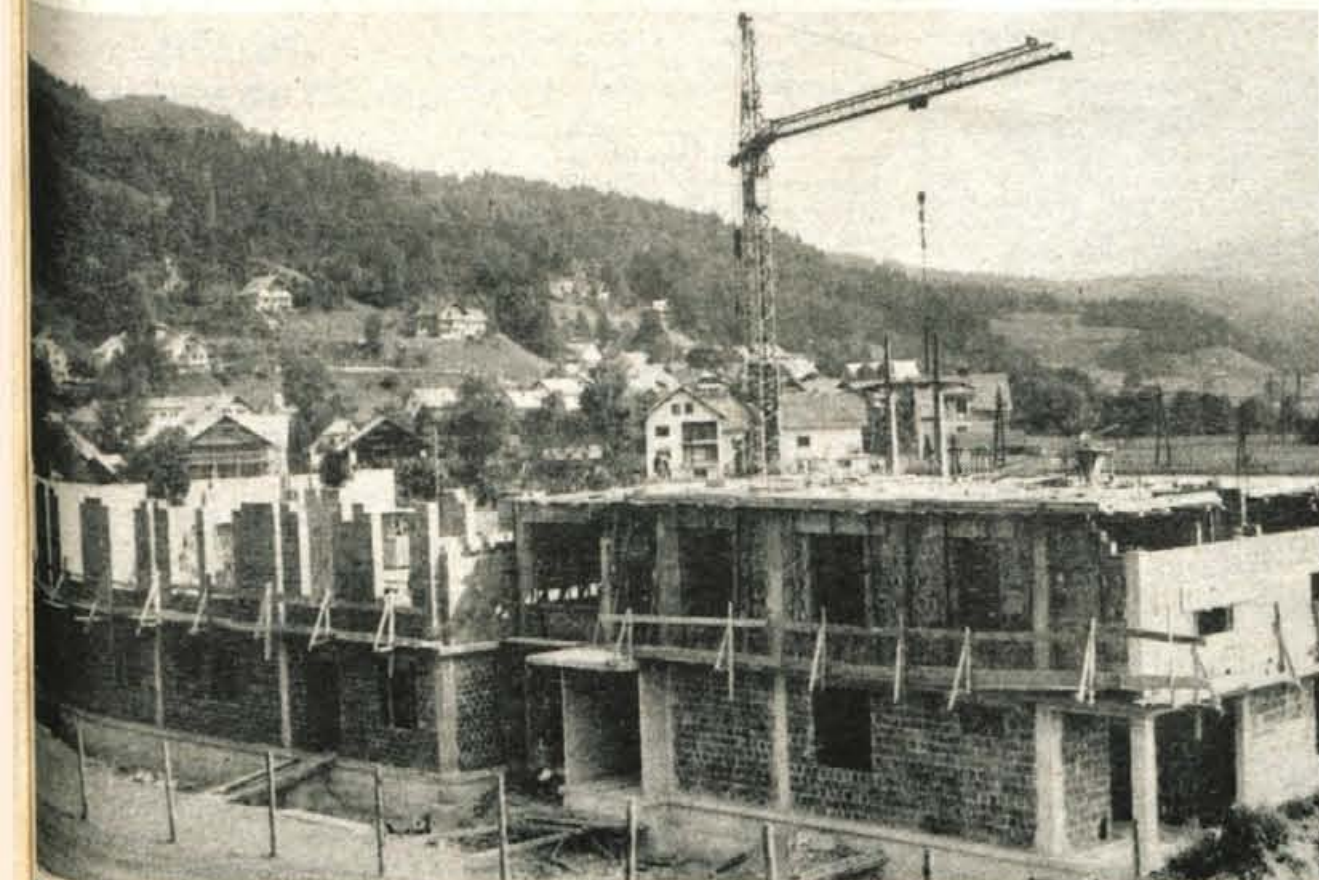
Negotova zima

Čez par dni bo nehala veljati pre-
poved o prodaji kurilnega olja. Orga-
nizacije, ki oskrbujejo potrošnike s
tem, vse bolj dragocenim, gorivom,
so na prvi naval kupcev dobro pri-
pravljene. Skladišča so polna, avto-
mobilne cisterne čakajo na razvoz,
tako da bodo naročniki, ki imajo
rezervoarje, do prvega mraza dobili
po 1500 litrov kurilnega olja.

V sestavljeni organizaciji Petrol
pa mislijo tudi na tiste potrošnike, ki
rezervoarjev nimajo in se z oljem os-
krbujejo izključno na bencinskih
servisih. Po dogovoru s pristojnimi
republiški organi je namreč prodaja
na servisih omejena do največ 50 li-
trov pri enkratnem nakupu. Stekla
bo nekoliko kasneje, vendar še pred
začetkom kurilne sezone. Podobno
velja za nakup olja v sodih, ki je
omejen na 400 litrov pri enkratnem
nakupu iz skladišč. S tem želijo pri

Petrolu preprečiti tudi ustvarjanje
zalog pri tistih, ki imajo rezervoarje.

Kljub trenutno polnim skladiščem
pa niti organizacije, ki prodajajo go-
rivo, ne vedo, kako bo naprej. Kako
se bodo gledi tisti, ki do zime ne bodo
dobili kurilnega olja? To vedo samo
kupci, ki so že spomlad zmrzovali in
ugotovili, da se da radiatorje ogreva-
ti tudi z nafto. Od kurilnega olja se
razlikuje le po barvi in ceni, saj je
dražja – zaradi dajatev, marž in
taks – kar za dobrih šest dinarjev
pri litru. Je to prav ali ne, ne bomo
presojali, kot tudi ne, zakaj rafineri-
je ne izdelajo več kurilnega olja kot
nafto. Dejstvo je, da bodo kupci v
stiski posegli tudi po nafti. H. J.

Gradnja napreduje – Na gradnjo zdravstvenega doma so se v Gorenji vasi nad Škofjo Loko pripravljali skoraj deset let in konec lanskega leta so dela stekla. Sedaj gradnja lepo napreduje in daje upanje, da bo eden največjih problemov Gorenje vasi kmalu rešen. Zdravstveni okoliš gorenjevaškega zdravstvenega doma je namreč zelo velik in v njem živi več kot 5000 ljudi, zato je izgradnja primernih zdravstvenih prostorov nujnost. Sedaj so ambulante v stanovanjskem bloku, ki je za te namene neprimeren. – Foto: F. Perdan

Gorjanci praznujejo

Gorje – Krajevna skupnost Gor-
je praznuje v teh dneh svoj krajevni
praznik. Danes, v petek, 29. avgusta,
bo ob 18.30 slavnostna seja skupšči-
ne krajevne skupnosti v TVD Partiz-
an, nato bo koncert godbe na piha-
la, krajani pa bodo obiskali grobove
padlih in počastili njihov spomin.

V soboto, 30. avgusta, bodo špor-
tna tekmovanja v košarki, namiznem
tenisu, odbojki in v malem nogo-
metu na igriščih TVD Partizana in
šole. D. S.

PO JUGOSLAVIJI

Dovolj že potrdilo fakultete

Za vse dijake, ki so končali srednje in poklicne šole in nameravajo nadaljevati študij na visokih in višjih šolah, bo za 12-mesečno služenje vojaškega roka (za prvi del vojaške obveznosti) zadostovalo že potrdilo o vpisu na fakulteto. Vendar gre letos za izjemen ukrep, saj bo v prihodnje treba vpis dokazati z indeksi. Tako bo manj živčnosti in zmede, saj do sedaj ni bilo povsem jasno, kako naj bi dijaki, ki bodo po določilih novega zakona o vojaški obveznosti oktobra oblekli vojaško suktnjo, dokazovali pravico do uveljavitve 12-mesečnega vojaškega roka.

Dobra bera hmelja

Na 1600 ha zemljišč v Savinjski dolini je v polnem teku obiranje hmelja. Na nasadih dela nad sto obiralnih strojev in 600 ročnih obiralcev, medtem ko so včasih potrebovali za spravilo pridelka kar 20.000 obiralcev, ki so prišli iz vse republike in tudi iz drugih krajev Jugoslavije. Pridelek mora biti obran do 10. septembra, ko računajo, da bo v skladiščih več kot 3000 ton zelenega zlata.

Manj prošelj za posojila

Potrošniška posojila se v prvih sedmih mesecih letos niso povečala niti za dinar. V primerjavi z lanskim decembrom so se celo znižala za dober odstotek, kar predstavlja nekaj več kot milijardo dinarjev. Najmanjše kreditov omejujejo visoki pologi, hitra rast cen in življenjskih stroškov ter padanje realnih osebnih dohodkov.

Dražje življenje v BiH

Življenjski stroški v Bosni in Hercegovini zelo naraščajo. V prvih sedmih mesecih so se povečali v primerjavi z decembrom za 10 odstotkov, v primerjavi z lanskim julijem pa so narasli za četrtino. Osebnih dohodki rastejo občutno bolj počasi.

Šoli Edvarda Kardelja

V okviru praznovanja občinskega praznika občine Sežana so včeraj v Dutovljah odprli novo šolo, ki so jo poimenovali po velikemu našemu revolucionarju Edvardu Kardelju. Pred šolo so odkrili tudi njegovo dopisni kip.

V Vukovaru pa bodo po Edvardu Kardelju poimenovali velik srednješolski center. Njegovo ime bo prevzel konec oktobra na posebni slovesnosti.

Steklenice so in jih ni

Poleti je večkrat zmanjkalo osvežilnih pijač pa tudi piva, bile so težave zaradi olja, vendar grede vse te neprijetnosti predvsem na račun pomanjkanja steklenic. Te pa so povsod, le v tovarnah jih manjka. Se največ pa se jih najde na smetiščih. Prvi so se znašli trgovci v Ljubljani, spodbujeni od samoupravne interesne skupnosti in so začeli odkupovati vse vrste steklenic, tudi tiste z navojem. Uspeh je bil zelo dober. Zlasti se je odzvala mladina, ki je nabrala več deset tisoč steklenic.

KRANJ

Izvršni svet skupščine občine Kranj je na svoji zadnji seji med drugim razpravljal o predlogu vojne organizacije IS In upravnih organov, o pristopu k družbenemu dogovoru o izgradnji in financiranju nove stavbe Muzeja ljudske revolucije Slovenije, o oblikovanju sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v negospodarstvu v letošnjem prvem polletju. Pripravil je tudi predlog odloka o ustanovitvi samoupravnega sklada za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane, ki ga bosta na septembrskem zasedanju sprejela zbor združenega dela in zbor KS kranjske občinske skupščine.

Praznik Blejske Dobreave

BLEJSKA DOBRAVA - Vsa leto se prebivalci naselij Blejska Dobrava, Lipce in Kočna, ki so združena v krajevni skupnosti Blejska Dobrava, 28. avgusta spominjo pomembnega dogodka iz narodnoosvobodilne borbe. Na ta dan 1941. leta so namreč prvoborci porušili električni daljnovod na Lipcah in s tem za dalj časa onemogočili proizvodnjo za okupatorja nadvse pomembnih izdelkov v valjarnah na Javorniku. Zato so v krajevni skupnosti Blejska Dobrava izbrali 28. avgust za svoj praznik.

Letošnji praznik bodo na Blejski Dobravi proslavili v nedeljo, 31. avgusta. Ker letos praznujejo tudi peto obletnico pobratenja s krajevno skupnostjo Ravne-Bate iz novogoriške občine, se bo praznovanja udeležilo večje število prebivalcev iz pobratenih primorskih krajev. Delegacijo krajevene skupnosti Ravne-Bate bodo sprejeli v nedeljo dopoldan in jo najprej popeljali na ogled temeljne organizacije Iskre na Blejski Dobravi, zatem pa prek Kočne v Radovno. Tod se bodo ustavili pri spomeniku padlemu sekretarju Skoja Janku Reklju-Špiku z Dobreave, kjer bodo dobavski mladinci in moški pevski zbor Vintgar pripravili krajši kulturni spored. Gostom bodo

predstavili tudi dolino Krma in Mojstrano.

Proslava ob krajevnem prazniku bo ob 13. uri in 30 minut pri spomeniku ob šoli na Blejski Dobravi. V kulturnem sporedu bodo sodelovali mladi recitatorji in pevski zbor z Blejske Dobreave. Sledilo bo družabno srečanje gostov in kranjancov, ki ga pripravljajo dobavsko Gasilsko društvo.

Vezi med prebivalci pobratenih krajevnih skupnosti na gorenjski in primorski strani, ki se spletajo že pet let, bodo odslej še trdnješe, sodelovanje pa bogatejše. Ob letošnjem prazniku Blejske Dobreave je namreč tamkajšnja taborniška organizacija posebej povabila tabornike in mladino iz naselij Ravne in Bate. Za konec tedna pripravljajo skupni pohod na planino Klek na Pokljuki. Tako bodo mladi poskrbeli za nadaljevanje tradicij narodnoosvobodilne borbe, med katero je 43 prebivalcev dobavške krajevene skupnosti sodelovalo v bojih okrog Banjščice.

S. Saje

Bodo šolarji lačni?

TRŽIČ - Vprašanje kuhinje v osnovni šoli heroja Grajzerja v Trziču se vleče že nekaj mesecev. Sanitarna inspekcija je namreč prepovedala, da bi v »čajni« kuhinji, ki je grajena le za pripravo malic, kuhali kosila. Precej milijonov bi bilo potrebnih za razširitev in obnovno kuhinje, če bi hoteli zadovoljiti okrog 130 otrok, ki kosijo v šoli.

Denarja seveda ni. Nima ga niti šola, niti izobraževalna skupnost, niti skupščina občine Trzič. Novo šolsko leto pa je pred vrati. Bodo otroci lačni? Izvršni svet, ki je o tem vprašanju spregovoril v torek, sicer pa tudi že večkrat pred tem, priporoča osnovni šoli heroja Grajzerja in občinski izobraževalni skupnosti, da skupaj poišče ta rešitev. Nekaj »rezerve« je menda v obeh drugih šolah, v Bistrici in v Križah. Morda bi v njih lahko pripravljali kosila tudi za otroke iz Grajzerjeve šole?

V strokovni službi izobraževalne skupnosti Trzič so v sredo povedali, da dogovorov še niso dosegli. Časa pa je še zelo malo...

H. J.

Spominsko srečanje borcev in mladine

Radovljica - V spomin na 27 borcev Selške čete I. grupe odredov, ki so 9. septembra leta 1942 v nenaknem boju s sovražnikom padli na Lipniški planini na Jelovici, organizirata vsako leto občinski organizacija ZZB NOV Jesenice in Radovljica spominsko srečanje borcev in mladine.

V soboto, 6. septembra, bo ob 9. uri naprej žalne slovesnost pri spomeniku padlim borcem v spominskem parku v Radovljici. Prišli bodo učenci osnovnih šol in srednjih šol iz obeh občin, borci, aktivisti in drugi občani. Po kulturnem programu pa se bodo podali na Lipniško planino, kjer bo na mestu bojev Selške čete pri spomeniku padlih skupno srečanje s kulturnim programom.

Srečanje se bo začelo ob 11. uri, ko bodo tja prispeli tudi tekmovalci teka od spomenika do spomenika NOB. Ta vsakoletni tek organizira Športno društvo Plamen iz Kroke.

Izleta škofje-loških invalidov

Društvo invalidov Škofja Loka pripravlja za svoje člane dva izleta in sicer: 13. septembra enodnevni izlet v Ptuj. Izlet je združen z ogledom etnografskega muzeja ter rimskih izkopanin, povzpeli se bodo na grad Borl ter za prijeten zaključek dneva obiskali eno od ptujskih vinskih kleti.

V oktobru pa bo enodnevni izlet v Metliko, Črnomelj in Semič, kjer si bodo ogledali muzej ter se poveselili v tipični dolenski zidanci. O izletih se zainteresirani lahko poizanimajo v pisarni društva, kjer se lahko za prvi izlet prijavijo do 7., za drugega pa do 28. septembra.

Svet v tem tednu

Dolg bogatih

Na sedežu Organizacije združenih narodov v New Yorku poteka 11. posebno zasedanje generalne skupščine o gospodarskem razvoju - Govor vodje Jugoslovanske delegacije Josipa Vrhovca

NEW YORK - O gospodarskih nasprotjih sodobnega sveta, ki imajo tudi politične in druge posledice, je na sedežu svetovne organizacije, kjer poteka 11. posebno zasedanje generalne skupščine Organizacije združenih narodov o gospodarskem razvoju, zelo slikovito spregovoril naš zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec. Med drugim je dejal, da je rast družbenega proizvoda razvitih držav nekajkrat večja od rasti družbenega proizvoda v deželah v razvoju, prav tako pa razviti svet še ni izpolnil dolga do manj in nerazvitih. Pomoč je komaj dosegla polovico dogovorjene vsote, ki naj bi dosegla 0,7 odstotka družbenega proizvoda razvitih. Mir in razvoj sta neodvisna drug od drugega. Trajnega miru ni mogoče doseči brez gospodarskega razvoja, ki temelji na pravičnosti, solidarnosti in skupnem interesu za razvoj. Z vsi pravico pričakujemo, je dejal Josip Vrhovec, da bodo razvite države opustile svoje zasebne in skupne interese na rovaš dežel v razvoju in manj razvitega dela sveta.

Številni drugi govorniki, ki so se zvrstili za govorniškim odrom zdajšnje generalne skupščine, sklicane na pobudo neuvršenih držav in dežel v razvoju, so soglašali z besedami jugoslovanskega zveznega sekretarja. Ameriški zunanji minister Muskie je celo dejal, da se utegne ponoviti svetovna kriza iz leta 1930, kriza v manj ostri obliki pa je neizbežna.

Zal tudi na tem zasedanju, na katerem so za novo članico svetovne organizacije sprejeli najmlajšo afriško državo Zimbabve, ne manjka starih blokovskih nasprotij. So države, ki na primer članice organizacije izvoznice nafte krivijo, da so one krive za sedanji položaj na svetu. So pa tudi primeri, da govorniki ne omenjajo bolj ali manj razvitih, ampak svet delijo na dva bloka: vzhodnega in zahodnega, ali pa še bolj banalno, na kapitalistični in socialistični tabor. Prav tako dajejo ton zasedanju tudi dogodki na Poljskem. Nihče o njih ne govori odkrito. Večina držav meni, da so dogodki notranja zadeva Poljske, vendar so zaskrbljujoče zadnje vesti iz te države, da utegnejo pogajanja zaiti v slepo ulico. Dolgo se že vlečejo, pravih sadov pa še ni.

Sedež svetovne organizacije je v teh dneh središče zunanje-političnega dogajanja. Številna so srečanja zunanjih ministrov, vodij delegacij in drugih udeležencev zasedanja. Izjemno aktivna je jugoslovanska delegacija. Naš zvezni sekretar za zunanje zadeve se je že sešel s številnimi diplomati, med drugim pa se je precej dolgo pogovarjal tudi z generalnim sekretarjem Organizacije združenih narodov dr. Kurtom Waldheimom.

J. Košnjek

Kršitelji imajo opravičila

Trzič - Izvršni svet skupščine občine Trzič je v torek, 26. avgusta, pregledal, koliko denarja so uporabniki družbenih sredstev s področja negospodarstva v letošnjih prvih petih mesecih namenili za osebne dohodke. Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva je v tem obdobju petnajst uporabnikov prekršilo določila dogovora o uresničevanju družbene usmeritve dohodka v letu 1980.

Gre za uporabnike, ki so bili na seznamu že v prvem letošnjem trimesečju; na novo se je pojavila lokalna radijska postaja Trzič, medtem ko društvo upokojenecv Trzič ni več med kršitelji. Ti so že v prvem trimesečju kot opravičila za preveč izplačane osebne dohodke navajali nove delavce, bolniške, porodniške dopuste, povečanje dela oziroma dejavnosti in podobno. Izvršni svet, ki kršitelje sproti obravnava, je že tedaj ocenil, da so njihovi razlogi opravičljivi. Tako je menil tudi v torek.

Prekoračitve pri večini uporabnikov družbenih sredstev so namreč malenkostne in v skupni masi v prvih petih mesecih niso prekršili dogovora. Bolj zaskrbljujoči pa so podatki za prvo polletje, ko so skup-

no vsoto presegli in to predvsem na račun širše dejavnosti otroškega varstva ter na področju zdravstva. Vendar izvršni svet meni, da po novem niti zdravstvo ne bo več med kršitelji, saj je zanj predvidoma sprememba dovoljene porabe za dva odstotka. Problem zdravstva namreč ni samo tržiški.

V gospodarstvu je po podatkih Službe družbenega knjigovodstva znašal povprečni mesečni osebni dohodek v prvih petih mesecih 9946 dinarjev, kar je dobrih 19 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju in le slabih osem odstotkov več kot lani.

H. J.

Študij požarne varnosti

MARIBOR - V tem šolskem letu se na Visoki tehniški šoli v Mariboru začne študij požarne varnosti tudi na visokošolski ravni. Študij bo organiziran kot redni študij ali pa kot študij ob delu, predvidenih razpisnih mest pa je za 50 slušateljev. Vsaka požarnovarnostnih kadrov postaja vse pomembnejša naloga, ki jo terja hiter razvoj tehnologije, znanosti, raba novih materialov in gradbeništva, itd.

Seminar za sindikalne delavce

Radovljica - V soboto, 30. avgusta, bo ob 8. uri v dvorani hotela Svobode na Bledu seminar za predsednike osnovnih organizacij zveze sindikatov in konferenc osnovnih organizacij sindikata. Na seminarju, ki ga pripravlja občinski sindikalni plaiz Radovljice, bodo obravnavali plaiziranje v občini Radovljica, družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter družbeni dogovor o skupnih osnovah za povračilo stroškov in delovanje delegatskega sistema v temeljnih organizacijah in skupnostih.

P. S.

Invalidi Gorenjske!

Po sklepu koordinacijskega odbora društev invalidov za Gorenjsko pripravljajo gorenjska društva invalidov 29. septembra skupen izlet v Beograd. Potovali bodo z vlakom v turističnih spalnikih, iz Ljubljane pa bodo krenili ob 22. uri. V Beogradu si bodo ogledali mesto in Avalo, potem pa se bodo odpeljali na Dedinje, kjer bodo počastili spomin na velikega voditelja Tita. Beograd bodo zapustili ponoči in se z vlakom ob sedmi uri zjutraj vrnili v Ljubljano. Cena potovanja je 1.100, za upokojenca 1.100 dinarjev. Prijave sprejemajo društva do vključno 10. septembra, udeleženci pa tam dobijo tudi podrobnejše informacije.

Rezultati dobri, obeti slabši

Gospodarstvo Gorenjske je v prvem polletju dobro poslovalo, čeprav so se pogoji gospodarjenja, zlasti v industriji, bistveno poslabšali. Umirja se rast proizvodnje, zmanjšal se je obseg poslovanja, finančni rezultati pa so ugodnejši kot lani in so posledica dinamičnega gibanja cen pa tudi racionalnejše porabe in umirjene osebne in skupne porabe. Vendar pa se v polletnih rezultatih še ne odražajo pozitivni in negativni učinki devalvacije in ukrepi tekoče ekonomske politike, zlasti strogo zmanjšanje uvoza, ki bo našo predelovalno industrijo prav gotovo prizadelo, saj se v zadnjem mesecu že pojavljajo težave. Zato obeti za prihodnje polletje niso optimistični.

Jesenice

Zaostajanje za načrti

Izvršni svet jeseniške občinske skupščine je na torkovi seji med drugim pregledal informacijo o gospodarjenju v prvem polletju letos — Gospodarski rezultati v drugem četrtletju so se glede na doseženo v prvem izboljšali — Priporočilo za tesnejše sodelovanje industrije

Jesenice — Gospodarstvo jeseniške občine, v njem je 73 temeljnih organizacij združenega dela, je v prvem polletju letošnjega leta doseglo nekaj boljše rezultate kot v enakem obdobju lani, vendar ni uresničilo načrtovanih letošnjih nalog. Celotno gospodarstvo je v prvih šestih mesecih tega leta ustvarilo blizu 8,84 milijona dinarjev celotnega prihodka, kar je 23 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Pri družbenem proizvodu, doseglo ga je okrog 2,17 milijona dinarjev, je bila rast 15-odstotna, pri prejk 1,71 milijona dinarjev doseženega dohodka pa le 12-odstotna. To kaže, da so še bolj kot prihodki naraščala porabljena sredstva.

Gospodarske organizacije v jeseniški občini so v prvem polletju ustvarile prek 1,14 milijona dinarjev čistega dohodka, kar je 9 odstotkov več kot lanko prvo polletje. Ob tem so izgube enake kot v prvem četrtletju letos; 4 temeljne organizacije jeseniške železarnice so imele skoraj 84,78 milijona dinarjev izgub, HC Moste prek 2,29 milijona, Elektro Žirovnica 687 tisoč, kranjskogorski hoteli Kompas 503 tisoč in Avto-mercerie iz Kranjske gore 314 tisoč. Kljub skromnemu čistemu dohodku in izgubam pa so se sredstva za akumulacijo glede na lanskoletna ugodno povečala; v prvem četrtletju je bila njihova rast le 4-odstotna, v polletju pa kar 16-odstotna. Osebni dohodki so narasli za 17 odstotkov, kar je po določilih dogovora o raz-

Radovljica

Manj za dohodek, več za akumulacijo

V radovljiški občini so v prvem polletju delavci v združenem delu omejevali rast osebnih dohodkov v korist večje akumulacije in sredstev za razširjeno reprodukcijo — Zaposlovanje se umirja

Radovljica — V prvem polletju letošnjega leta je gospodarstvo radovljiške občine ustvarilo za 29 odstotkov več celotnega prihodka kot lani. A ugotavljajo, da so bili po prvem tromesečju rezultati nekoliko slabši zaradi težjih pogojev gospodarjenja, devalvacije, oskrbe s surovinami in reprodukcijskim materialom. Gospodarstvo je izkazalo za 30 odstotkov več porabljenih sredstev, ekonomičnost se je komaj opazno poslabšala. Materialni stroški so porasli za 27 odstotkov več kot lani, gospodarstvo pa je obračunalo za 30 odstotkov več amortizacije kot lani. Delež sredstev, ki se iz čistega dohodka oblikujejo za razširitev materialne osnove dela je rasel hitreje od rasti osebnih dohodkov in bo tako rast sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v temeljnih organizacijah združenega dela počasnejša od rasti dohodka.

Z izgubo je poslovalo sedem temeljnih organizacij združenega dela s področja gostinstva. Višina izgube je bila za 39 odstotkov višja od lanske, vendar pa je treba upoštevati, da je lani znašala neplačana realizacija več kot 6 milijonov dinarjev, letos pa 15 milijonov dinarjev. Tako je izguba dejansko manjša kot lani. Razlog za izgube je sezonski značaj poslovanja, letos pa je bilo tudi manj gostov kot lani na Bledu — izjema je hotel Jelovica — medtem

porajanju dohodka glede na doseženo rast dohodka preveč, vendar so glede na prvo četrtletje nekoliko nižji.

Rezultati prvega polletja pomenijo zaostajanje za načrtovanimi nalogami gospodarstva v letošnjem letu. Tako je glede na predvidene celoletne rezultate gospodarstvo doseglo le 45 odstotkov načrtovanega družbenega proizvoda, 43 odstotkov dohodka in 42 odstotkov čistega dohodka. Za osebne dohodke je namenilo 47 odstotkov načrtovanih sredstev, za skupno porabo pa le 36 odstotkov sredstev.

Zanimivi so tudi podatki o zunanjetrgovinski menjavi, ki kažejo na izboljšanje izvozno uvoznega razmerja v drugem četrtletju glede na prvo. Vseeno je gospodarstvo izvozilo le za prek 9,4 milijona ameriških dolarjev blaga, kar je 36 odstotkov načrtovanega izvoza za celo leto, uvozilo pa je za blizu 22,6 milijona dolarjev blaga, kar je prav tako 36 odstotkov načrtovanega uvoza za letošnje leto.

Izvršni svet je po krajši razpravi, med katero je ugotovil izboljšanje gospodarskih rezultatov v drugem četrtletju glede na prvo, sprejel obravnavano informacijo. Obenem je priporočil, naj bi se gospodarske organizacije pri načrtovanju in uresničevanju svojih nalog v bodoče tesneje povezovali. Priporočilo za boljše sodelovanje velja še zlasti za vso predelovalno industrijo v metalurgiji. S. Saje

Kranj

Dinamična rast

Dober polletni uspeh gospodarjenja — Visoka akumulacija je dobra osnova za porast lastnega deleža v investicijah — Le nekaj TOZD je priggospodarilo izgubo, ki pa v celoti ne presega 7,5 milijona din — Realni OD so za 4 odstotke nižji

V prvem polletju letošnjega leta podatki o gospodarjenju v kranjski občini kažejo kar ugodno sliko, saj je bila nominalna rast osnovnih kazalcev uspešnosti, kot so prihodek, dohodek in družbeni proizvod, visoko nad lanko rastjo. Tako je nominalna vrednost dohodka v gospodarstvu porasla v primerjavi z lanskim enakim obdobjem za 28,6 odstotka, prav tako tudi družbeni proizvod. Tudi delitev dohodka je bila v tem razdobju izredno ugodna, taka, kot jo zahteva resolucija o družbeno-ekonomskem razvoju in dogovor o uresničevanju usmeritve razporejanja dohodka v letošnjem letu.

Po drugi strani pa je realna rast dohodka dokaj skromna, le 4 od-

stotke, kar je najnižja rast v zadnjih štirih letih, vendar pa to ni bilo nekaj nepričakovanega; do konca leta naj bi se po pričakovanih realna rast dohodka tudi ne zviševala, še posebej ne, če se bo kot doslej tako zelo poznal vpliv hitre rasti porabljenih sredstev na celotni prihodek gospodarstva. Takšna pričakovanja so upravičena glede na značaj proizvodnje kranjskega gospodarstva, saj so prav v predelovalni industriji pritiski na cene zelo močni.

Medtem ko so bruto osebni dohodki v kranjskem gospodarstvu ostali v načrtovanih okvirih za letošnje leto, nominalno so se po-

večali za 19 odstotkov, zaradi živahnih rasti cen pa je bila realna rast osebnih dohodkov celo za 4 odstotke nižja od lanske, so v resolucijskih okvirih tudi sredstva za skupno porabo. Višji so le prispevki iz dohodka, celo nad dogovorjenimi, prispevki iz osebnega dohodka za skupno porabo na občinski ravni pa so celo nižji od dogovorjenih, kar pa se utegne v drugem polletju izravnati. Zaradi tega tudi ni nenavadno, da je bila v prvem polletju rast akumulacije kranjskega gospodarstva tako visoka, za več kot 15 odstotkov nad načrtovano in za 66 odstotkov večja kot v lanskem enakem obdobju. Tolikšna akumulacija seveda pomeni izreden start, da se organizacije združenega dela v investiranju bolj opirajo na lastna sredstva kot pa na kredite, kar je bilo zadnje čase bolj ali manj pravilo. V prvem polletju so namreč organizacije združenega dela investirale le 16 odstotkov lastnih sredstev, 72 odstotkov pa je bilo kreditnih sredstev. V negospodarstvu je bil za investicije v tem obdobju namenjen celo višji delež kot v gospodarstvu, vendar pa je za negospodarske investicije značilen višji odstotek lastne udeležbe.

Škofja Loka

Dosežki

nad gorenjskim poprečjem

Dobri rezultati so posledica izkoriščanja notranjih rezerv — Dvajset odstotni presežek izvoza nad uvozom — Boljša ekonomičnost poslovanja

Gospodarstvo škofjeloške občine je v prvem polletju doseglo zelo dobre rezultate, ki so precej nad poprečjem Gorenjske. Večja je rast industrijske proizvodnje, ki je tudi nad republiškim poprečjem, večja je ekonomičnost poslovanja, ugodna je struktura delitve dohodka in izvozno-uvozna bilanca. To je posledica sestave gospodarstva in industrije v občini, ki je takšna, da jo posamezne nepravilnosti v družbeni reprodukciji niso prizadele tako, kot industrijo v drugih občinah. Hkrati pa ugodni gospodarski rezultati kažejo na to, so poudarili na torkovi seji izvršnega sveta občinske skupščine Škofja Loka, da so delovne organizacije znale izkoristiti notranje rezerve, vendar pa se nanje ne morejo več zanašati in bo zato drugo polletje prav gotovo težje.

Delavci v škofjeloški občini so večkrat izpostavljali, da osebni dohodki v občini zaostajajo za dohodki v regiji. Analiza izplačil v letošnjem prvem polletju pa pove, da so bruto osebni dohodki v škofjeloški občini najvišji na Gorenjskem, neto dohodki pa nekoliko nižji od poprečja, ker škofjeloški delavci več prispevajo za skupno porabo. Delavci so v poprečju nesli ob mesecu domov 7.899 dinarjev. Čeprav so se povečali za več kot 20 odstotkov, so bili realno za 2,8 odstotka manjši kot lani.

Vrednost proizvodnje je bila v prvem polletju za 27 odstotkov višja kot lani in je znašala dobrih 5 milijard dinarjev in je bilo z njo izpolnjenega 46,7 odstotka plana. Preskrbljenost z repromaterialom in surovinami je bila zadovoljiva. Težave so imeli le v EGP in julija in avgusta v Iskri Železniki, kar pa se ne vpliva na omenjene rezultate. Korenine teh pojavov so v trganju reprodukcijske verige in bo za ozdravitev potrebna široka družbena akcija. Če se pomanjkljivosti ne bodo odpravile, je pričakovati v nekaterih delovnih organizacijah tudi izgube. Še večji problem je v tem, da imajo težave prav delovne organizacije, ki delajo za izvoz.

Zelo dobre rezultate je gospodarstvo škofjeloške občine doseglo pri izvozu. Na tuje so prodali za 33 odstotkov več in za 20 odstotkov preseglji uvoz. Takšna naravnost je solidna osnova za povečanje proizvodnje.

Celotni prihodek je porastel za 32 odstotkov, dohodek pa za 36, kar kaže, da se je ekonomičnost izboljšala. Takšni rezultati so bili doseženi z 2-odstotnim povečanjem števila zaposlenih, če jih štejemo glede na uporabljene ure, dejansko pa se je število delavcev v primerjavi z lanskim decembrom povečalo za 0,6 odstotka in je pod resolucijskimi predvidevanji.

Tudi pri osebnih dohodkih in skupni porabi se je gospodarstvo gibalo v okviru resolucijskih zahtev. Bolj problematično pa je negospodarstvo, kjer naj bi kar 53 odstotkov delavcev kršilo določila resolucije in sicer je negospodarstvo v celoti prekoračilo limit za 2,4 odstotka. Ker je v resoluciji določeno kateri odmiki in iz kakšnih vzrokov so opravičljivi, je izvršni svet za vse odmike zahteval obrazložitve in bo na eni naslednjih sej pregledal, kdo je dejansko kršil resolucijo.

L. Bogataj

Tržič

Ugodna rast proizvodnje

Toliko delavcev kot lani je v prvem polletju letos naredilo skoraj za šest odstotkov več — Rast dohodka se je približala slovenskemu povprečju — Tudi nekatere slabosti

Tržiško gospodarstvo je v prvem letošnjem polletju dobro poslovalo kljub naraščajočim cenam surovin, omejenemu uvozu, fluktuaciji delavcev in podobnim pojavom, ki so prizadeli zlasti predelovalno industrijo. Gradbeništvu se pozna, da so naložbe omejene, v trgovini pa se na eni strani spopadajo s potrošniško mrzlico, na drugi pa s slabšo kupno močjo prebivalstva, zlasti pri prodaji manj nujnega blaga, na primer obutve.

V industriji je bila letošnja polletna proizvodnja večja za okrog pet do šest odstotkov, za kar ima največ zaslug tovarna obutve Peko, ki je z boljšo organizacijo dela in z zmanjšano odsotnostjo z dela dosegla zavidljive uspehe v stabilizacijskih prizadevanjih.

Gospodarstvo tržiške občine je v tem obdobju ustvarilo 2879 milijonov celotnega prihodka oziroma za 29 odstotkov več kot v enakem času lani. Dohodek se je povečal za 30 odstotkov, približno toliko kot v Sloveniji in več kot na Gorenjskem. Poraba je zaostajala za rastjo celotnega prihodka, posebno v prvem trimesečju, medtem ko se v drugem močneje čuti vpliv zviševanja cen surovin, materiala in energije. Razen tega pa na nižjo rast porabe vplivajo tudi zaloge nedokončane proizvodnje in izdelkov, ki so največje v Peku.

Zaposlovanje v prvem polletju v primerjavi z lanskim letom ni naraščalo, po dejanskim urah je celo nekoliko upadlo. Generacijski prirastek je v tržiški občini malenkosten,

Razmeroma ugodni rezultati gospodarjenja, pozitivno bilanco poslovanja ima večina kranjskih TOZD in tudi višina izgube v nekaterih ni velika, nakazujejo možnosti za podobno dobre rezultate tudi v drugem polletju. Kljub temu pa ustvarjeni dohodek še vedno ni tolik, da ga ne bi zmogli z nepremišljenimi ukrepi »pojesti« in še vedno premajhen, da bi lahko brez posebnih skrbi zakoračili v novo srednjeročno plansko obdobje.

L.M.

H. Jelovčan

Folklorna kolonija v Preddvoru

Mladi Korošci navdušeno vadijo

Preddvor – Osnovna šola Matija Valjavec v Preddvoru te dni, ko je ne polni šolski vrvež, gosti šesto folklorno kolonijo. Iz Žitare vasi na Koroškem sta Slavka Kukovica in Irena Brežnjak pripeljali dvajset mladih plesalk in plesalcev, šestnajst najmlajših in štiri, ki že zapuščajo šolske klopi. Pod vodstvom Mirka Udirja, ki preddvorsko mladost že dvajset let poučuje folklorne ples, ubirajo prve »resne« plesne korake. Zavzeto vadijo, saj bi se radi naučili čim več. Starejši štiri so zametek folklorne skupine, ki jo bo Slavka Kukovica vodila v Žitari vasi, delo z najmlajšimi bo v Sentičah pri Žitari vasi prevzela Irena Brežnjak.

Teden dni bodo mladi Korošci prebili v Preddvoru, dvajset delovnih ur obsegajo vaje. Lepo je delati z njimi, pravi Mirko Udir, skromni začetki so to. Toda prav tako smo začeli s skupinami, ki smo jih dolej gostili, danes pa so dobro upeljane, iz njihovih vrst so zrastle celo mentorji. Tako je skupina iz Globasnice, ki je prav tako začela v preddvorski folklorni koloniji, letos v Vrbi med sto folklornimi skupinami zasedla peto mesto.

Seveda ni le z učenjem plesa došen namen preddvorske folklorne kolonije. Otroci bivajo pri preddvorskih družinah, pri svojih vrstnikih. Spletajo se prijateljstva, nizajo doživljaja, teče slovenska beseda, bogati se besedni zaklad. Mladi Korošci krepijo občutek pripadnosti narodu. Počutimo se kot doma, so mi pripovedovali, lepo je tu, še bi prišli. Mar ni to neprecenljiva dragocenost, ki jo daje preddvorska folklorna kolonija. Dragocenost, ki se za vselej vtisne v mlada srca.

V letih, odkar preddvorska osnovna šola prireja folklorne kolonije, so

se spletla prijateljstva, prava pobratimstva preddvorskih s koroškimi družinami. Domačini so naše otroke sprejeli kot svoje, nudijo jim vse, povsem sproščeni so tu, pripoveduje Slavka Kukovica. Otroci odnesejo domov pozdrave, pripovedujejo o prijateljih, lepih krajih, ki so jih videli. Preddvorski starši odhajajo na obisk k staršem svojim malih gostov, kličejo prijateljstva in motiv za pot čez mejo ni več le kava ali prašek, pač pa spoznavanje slovenskih krajev in ljudi na Koroškem.

Skupine iz Bilčova, dvakrat iz Globasnice, iz Pliberka, Zelezne Kaple in letos iz Žitare vasi so doslej že gostile preddvorske folklorne kolonije. Veliko zaslug za to ima ravnatelj šole Vinko Jenko, ki vselej prevzame tudi organizacijo kolonije. Leta 1972 so začeli na osnovi dogovora Zveze kulturnih organizacij Slovenije in Slovenske prosvetne zveze iz Celovca. Kranjska kulturna skupnost in občinska konferenca SZDL gmotno podpreta kolonijo. Ne le da so kolonije dosegle svoj namen, celo presegle so ga, pravi Tone Roblek.

Skoraj vse skupine, ki so prve plesne korake naredile v Preddvoru, uspešno delajo naprej, poživljajo kulturni utrip svojega kraja. Stiki niso zamrli, naši mentorji jim še naprej pomagajo, saj je preddvorska osnovna šola pravo žarišče folklorne plesa.

Preddvorsko osnovno šolo odlikuje prav ta njena posebnost. Prireja edino folklorno kolonijo v Sloveniji. Zanimanja za folklorne ples med preddvorskimi šolarji je veliko, vsako leto zapleše deset novih parov. Za spremljavo igra že tretja generacija tamburašev. Izvajamo predvsem gorenjske pa tudi belokranjske plesne, pod mentorstvom in po zapi-

sih Tončke Maroltove, o svojem delu pripoveduje Mirko Udir, ki je mlade preddvorske plesalke in plesalce popeljal že na številne vidne nastope, tudi v tujino. Zapisi plesov Tončke Maroltove imajo tudi veliko petja, kar je otrokom zelo všeč, posebej sedanja generacija ima veliko dobrih pevcev in igralcev, kar je pri plesu zelo pomembno, o svojih plesalcih pripoveduje Mirko Udir. Ko se spet vrne h koroškimi gostom, pa meni, da so prav ti plesi, ki jih bogati pesem, tako privlačni zanje.

M. Volčjak

SLAVKA KUKOVICA, VODJA SKUPINE

Oktobra lani smo pri kulturnem društvu Trta v Žitari vasi ustanovili folklorno skupino. Razmišljali smo namreč, kako bi v društvu pritegnili otroke, seveda slovenske, in odločili smo se za ples. Dvajset smo jih pripeljali v kolonijo: šestnajst najmlajših, s katerimi bo v Sentičah delala Irena Brežnjak, ter štiri starejše, okrog katerih bo zrastle folklorne skupine v Žitari vasi, ki jo bom vodila jaz. Folklorna kolonija nam veliko pomeni. Doslej smo plesali »po otroško«, tu smo začeli resno delati. Dobil sem osnove, napotke za delo. Želimo ohraniti stike, Preddvor ima bogato tradicijo in veliko nam lahko pomagajo. Še bi radi prišli, prihodnje leto morda s starejšo skupino. Otroci so tu povsem sproščeni, počutijo se kot doma. Domačini so jih zelo lepo sprejeli, imajo jih za svoje, nudijo jim vse.

Dvajset mladih plesalk in plesalcev iz Žitare vasi na Koroškem gosti šesta preddvorska folklorna kolonija. Stirje starejši so zametek skupine, ki jo bo v Žitari vasi vodila Slavka Kukovica, delo z najmlajšimi pa bo v Sentičah prevzela Irena Brežnjak. – Foto: F. Perdan

Zasipški pevci slavijo

Zasip pri Bledu – Moški pevski zbor kulturnega društva Zasip, ki šteje 16 stalnih članov, bo oktobra slavil že 55. letnico ustanovitve. Za ta vzoren kolektiv, ki sodi med najbolj prizadevne v občini tudi med poletnimi meseci in počitka. Razen na domačih prireditvah nastopajo tudi za turiste v drugih krajih občine. Pod vodstvom prizadevnega pevovodje Marjana Eržena imajo na svojem programu že nad 80 skladb domačih in drugih avtorjev, naštudiralci pa so še nekaj tujih pesmi.

Vilnih tujih poslušalcev poželi veliko priznanje. Za turiste bodo nastopili tudi v Festivalni dvorani na Bledu s samostojnim koncertom v petek, 5. septembra zvečer.

V zboru je precej mladih, vendar pa hrbtenico še vedno tvorijo najstarejši Marjan Kraigher, Janko Fajfar in Berto Jesenšek, ki so za svoje dolgoletno ljubiteljsko delo in zvestobo zboru prejeli Gallusove zlate značke ZKO Slovenije.

Pevci so v domačem kulturnem društvu najbolj aktivni in pobudniki domala vseh kulturnih in družbeno-političnih prireditev in proslav, zato jih krajin in krajevna skupnost vsestransko podpirajo.

JR

Prvo srečanje gorenjskih rock skupin

Preddvor – V soboto, 30. avgusta, ob 16. uri se bo začelo za preddvorskim hotelom Bor prvo srečanje gorenjskih rock skupin, ki so ga prireditelji poimenovali rock koncert »Preddvor 80«. Trajal bo približno do 22. ure. Nastopilo bo več imen domače mlade glasbe: duo Melita in Veno Dolenc iz Trzica, »Piam« iz Ljubljane, Jože Zvokelj iz Kranja, »Pomaranča«, »Albatros« in »Naša stvar« iz Škofje Loke, »Brez imena« z Jesenic, »Transe« iz Preddvora in »Klavnicca 126« iz Kranja. Ker nekaterih skupin ne poznamo dobro, zapišimo, kakšna vrsta glasbe bo zastopana: klasični rock, hard rock, punk, akustična avtorska glasba, novi val in morda, tudi presenečenja.

organizacija ZSMS Preddvor. Mladi zadnje čase skušajo popestriti kulturni utrip kraja, ki ga vse bolj zagrinja mrtvilo. Preddvor ima kulturni dom, toda kaj, ko obnovitvena dela še vedno niso končana. Kdaj bodo, se ne ve. Mladi so se zato odločili, da pripravijo prireditev na prostem. Najprej so imeli v mislih zabavno, toda misel so hitro ovrgli, ko je padla ideja o rock koncertu. To je vendar nekaj boljšega, trajnejšega kot veselica. Zazelimo jim torej, da bo prireditev uspeša, saj bo to prvo srečanje gorenjskih rock skupin.

Mladi so preskrbeli tudi prevoz. Avtobus bo za vse, ki bi radi prisostvovali koncertu, odpeljal iz Kranja – z avtobusne postaje na številki 14 – ob 15.30, ob 22. uri pa bo iz Preddvora odpeljal nazaj v Kranj.

PETER GREGORN, 17 let, iz Dul pri Žitari vasi

V Sloveniji sem že bil, v Preddvoru sem prvič. Stanujem pri družini na Srednji Beli. Z domačim sinom sva postala prava prijatelja, veliko se pogovarjava in voziva s kolesom na izlete. Že sem plesal, toda ne tako, kot nas uče tu v Preddvoru. Ko se bomo vrnili, bomo naredili skupino, rad bom sodeloval v njej. Tu so me navdušili.

SONJA PETEK, 8 let, iz Polene pri Sentičah

Hodim v drugi razred in v šoli tudi plešemo. Zelo rada plešem in tu mi je najbolj všeč, kadar vadimo. Imam pet bratcev in sestric, stirje plešemo, dva sta še premajhna. Preddvor je zelo lep, veliko lepih hiš je tu, še bi prišla, saj se imamo tu zelo lepo.

Nezahtevno filmsko občinstvo

Razmišljanja o kranjski filmski ponudbi so zdaj že bolj ali manj resignirana, saj se iz leta v leto vleče iste napake v izboru, tako da se je občinstvo že privadilo kavbojkam, komedijam, erotiki, kriminalu in podobnim zvrstem, ki mu jih na pladnju prinaša enolična sedma umetnost. Tisti z nekoliko bolj izostrenim estetskim in umetniškim okusom so se navadili ob večerih ostajati doma ali pa so vzgojni smoter filma prenesli na druge medije, na primer na gledališče.

Kinematografi, da bi bili ekonomsko stabilni, vrtijo vse mogoče komercialno opravičljive filme pretežno zahodne produkcije. Tudi domači filmi vlečejo, medtem ko vzhodni ponudbi ali pa filmom s tržišča nevrženih dežel z novonastajajočo kinematografijo zaradi pomanjkanja komercialne tradicije občinstvo ne zaupa. Že sam distribucijski sistem odkupuje filme, ki se »obrestujejo« v dvoranah, kaj šele samezni kinematografi, ki selekcionirajo ponudbo po zahtevah občinstva. Pa vendar, zakaj ljubljani moremo ponuditi marsikaj novega, dobrega, angažiranega, modernega, komercialno ne vedno rentabilnega, Kranju pa ne? Morda je res razlika v razvejanosti strukture prebivalstva, v ravni filmske vzgoje, pa vendar, kaj bi lahko storili, da bi obiskovalca privabilo v kinodvorano še kaj drugega kot le western, erotična komedija ali nedeljsko slabo vreme?

Za nekakšno prisilno vzgojo so nekaj časa veljale abonmajske karte, ki so jih pod prostovoljnimi »morala« porinili dijakom in delavcem preko sindikata. Poznamo pa še drugačne oblike obveščanja o kvalitetnih filmih. Morda bi pomagalo, ko bi imeli v Kranju posebno dvorano za tako imenovano filmsko gledališče, kamor bi obiskovalce stopil prepričan, da bo videl nekaj dobrega. Morda pa bi bilo dovolj že, če bi repertoar filmov v kinodvorani »Center« prilagodili temu načelu, saj bi nova dvorana veljala naše kulturne investitorje kar mastne denarce.

Ob tem se nam nehotе vsiljuje tudi misel, kako je s filmsko »vzgojo« na podeželju, kamor priložnostno prihaja »potujoči kino« ali kjer so navdušeni krajinani sami izrazili potrebo po dvorani in jo z lastnimi sredstvi tudi opremili. Priložnostni potujoči kino se ukvarja v glavnem s projekcijo domačih filmov, navadno vojnih spektaklov ob krajevnih ali državnih praznikih, domače kinodvorane pa so na voljo vsem mogočim filmskim zvrstem. Vendar praksa preteklih let kaže, da je navadno izbira prav klavna. Na vas je zašel le redkokateri dober film in kazalo je, da je »tretja selekcija« še bolj prizanesljiva najbolj konvencionalnim zvrstem. In ob takem rezultatu je o filmski vzgoji resnično težko govoriti. Pa vendar je temu pomembnemu kulturnemu mediju – če analiziramo stanje na podeželju, je to navadno edina in daleč najbolj vplivna oblika vzgoje – kot kaže vpogled v predvajane filme na vasi, prepisujemo žal le zabavno rekreacijsko vlogo.

Kopica nanizanih ugotovitev, ki le povzema nekaj žalostnih dejstev našega kulturnega vsakdana, ne nakazuje nikakih rešitev. O njih bi veljalo spregovoriti širše, strokovneje, zanje bi se morali zavzeti kulturni delavci, animatorji kulture, poskrbeti strokovnjaki, ki bi s tovrstnim izročilom začeli že v šoli, potem pa ustvarjalno nadaljevali med krajinani in v delovnih organizacijah.

D. Zlebir

Nove razstave v Kranju in Škofji Loki

Drevo bodo v kranjskih razstaviščih odprli tri nove razstave. Ob 18. uri v galeriji Prešernove hiše razstavo slikarskih in kiparskih del **Viljema Jakopina**, Tržičana, ki živi v Ljubljani. V priložnostnem katalogu k razstavi je dr. Cene Avguštin zapisal, da je poleg Kamila Legata in Marija Petriča med gorenjskimi slikarji najgloblje prodril iz realistične krajine v njeno abstraktno nasprotje. Ob 18.30 bodo v mali galeriji Mestne hiše odprli razstavo del slikarke **Zlate Volarič** in kiparja **Jožeta Zlatariča**, ki se po letošnjih številnih razstavah predstavljata domačemu občinstvu. Njun slikarski in kiparski svet je zrasel iz naivne predstave o svetu in o življenju na njem, njuna dela bogatijo zbirke naših galerij samorastniške umetnosti. Ob 19. uri pa bodo v galeriji Mestne hiše odprli razstavo del akademskega slikarja **Andréa Verlona**. Razstavo del avstrijskega sli-

karja je Gorenjskemu muzeju posredoval Avstrijski kulturni inštitut iz Zagreba.

V galeriji loškega gradu v Škofji Loki pa bodo danes ob 18. uri odprli razstavo likovnih del članov ljubiteljske likovne skupine, ki deluje pri Zvezi kulturnih organizacij Škofja Loka. Z olji, pasteli, akvareli, linorezi se bo predstavilo sedemnajst ljubiteljskih slikarjev: Milan Dolenc iz Žirov, Martin Goričanec iz Škofje Loke, Matevž Jensterle iz Zeleznikov, Mimi Kajzar iz Škofje Loke, Snežna Lotrič iz Zeleznikov, Vinko Mohorčič iz Škofje Loke, Vane Mole iz Žirov, Andrej Perko iz Gorenje vasi, Pavle Sedej iz Žirov, Peter Pipp iz Škofje Loke, Pavel Pipp iz Ljubljane, Vinko Podobnik iz Žirov, Mirko Polajnar iz Zeleznikov, Marjan Prevodnik iz Škofje Loke, Rafko Primožič iz Zeleznikov, Edi Sever iz Škofje Loke in Severin Sever iz Škofje Loke.

Komorni zbor Loka iz Škofje Loke med vajo na čudovito akustičnem dvorišču baročnega gradu v Kärwendu na Madžarskem, kjer je julija potekalo dvajseto srečanje pevskih zborov. Škofjeloški zbor je na festivalu zastopal Slovenijo, o čemer smo pisali v 64. številki Glasa z 22. avgusta. Vendar se nam je vrnila napaka in objaviti smo fotografijo madžarskega zbora s podpisom, da je to Komorni zbor Loka. Neljubo napako popravljamo in se zboru opravičujemo!

Dolgotrajne razprave, jezero pa umira

O sanaciji Blejskega jezera, ki trdovratno umira, je bilo že nešteto razprav in projektov, večje in učinkovite akcije pa nobene – Problem širše družbene skupnosti, a ne brez zavesti in prispevka radovljiških delovnih organizacij

Bled – Beljsko jezero se kot druga alpska jezera stara; rast alg je iz leta v leto bohotnejša, ker pa na jezero vplivajo tudi številni onesnaževalci, je staranje še hitreje, kvaliteta jezerske vode je iz leta v leto slabša. Največji vzroki so v komunalnih odplakah, ki zaradi neurejene kanalizacije pritekajo v jezero.

Ze dolgo so znane metode zdravljenja: zamrznjevanje dotoka hranilnih snovi v jezero, povečan dotok sveže vode, odvod vode iz spodnjih plasti jezera, ki vsebuje največ hranilnih snovi. Ze leta 1955 se je strokovna komisija odločila, da bo prvi sanacijski ukrep uvajanje Radovne v jezero, obenem z ureditvijo kanalizacije in odvajanjem spodnjih plasti z natega.

Izgradnja kanalizacije ob jezeru in v njegovem zaledju pa močno zaostaja za programom: do danes so zgradili le del objezerskega zbiralnika od grajskega kopaljšča do hotela Park, višinski zbiralnik od železniške postaje skozi naselje Rečica do potoka Rečica ter višinski zbiralnik v novem naselju Jermanka. Se vedno so kar v začetku sanacijskih ukrepov, pri programih in pri besedah, čeprav ne smemo zanikati nekaterih prizadevanj za sanacijo, ki pa so žal še vedno prepičla, da bi ozdravili blejskega bolnika. Tako jezero še vedno hudo onesnažujejo dotoki s kmetijskih površin v bližini, priključki nekaterih hotelov so še vedno neurejeni: razen tega je okoli jezera še vedno nemoten promet, na jezero pa občasno vplivajo tudi drugi onesnaževalci. V jezero se zliva 17 onesnaženih voda, po nekaterih ugotovitvah pa je na Bledu kar 40 odstotkov takšnih, ki niso priključeni na kanalizacijo.

Ko so se minuli torek sestali v Radovljici člani izvršnega sveta skupaj s strokovnjaki, ki opravljajo meritve in predlagajo ukrepe za sanacijo Blejskega jezera, so nespodbudno ugotovili, da so v vseh teh letih, kolikor časa trajajo razprave o sanaciji jezera, kaj malo storili, še posebno daleč pa zaostajajo pri financiranju. Bili so mnenja, da Bled ima kanalizacijsko omrežje, a do zdaj jim še ni uspelo ugotoviti, kje so tiste napake in pomanjkljivosti kanalizacije, ki bi jih lahko takoj in z manj sredstvi odpravili – vsak, še tako majhen ukrep pa bi izdatno prispeval k izboljšanju stanja. Kanalizacijo bi bilo treba primerno vzdrževati in sanirati, sekundarno kanalizacijo pa priključiti na primarno omrežje.

Drži, da se o sanaciji jezera vsa ta leta na široko razpravlja, rezultati pa so kaj pičli ali jih domala ni. V sami občini in tudi na Bledu bi lahko, če bi se resnično zavedali hudega problema, lahko že do zdaj marsikaj storili. Kakorkoli se zdi nepomembno, pa je vendarle res, da bi že zdavnaj lahko omejili vožnje okoli jezera, se odrekli raznim reševalnim akcijam po jezeru, ki so sicer koristne, a dodatno onesnažujejo, odpravili divja kopaljšča in tako dalje. Prav vsi bi morali spoznati, da se sanacija začne tudi pri majhnih ukrepih in resnični skrbi za čistejšo jezersko vodo.

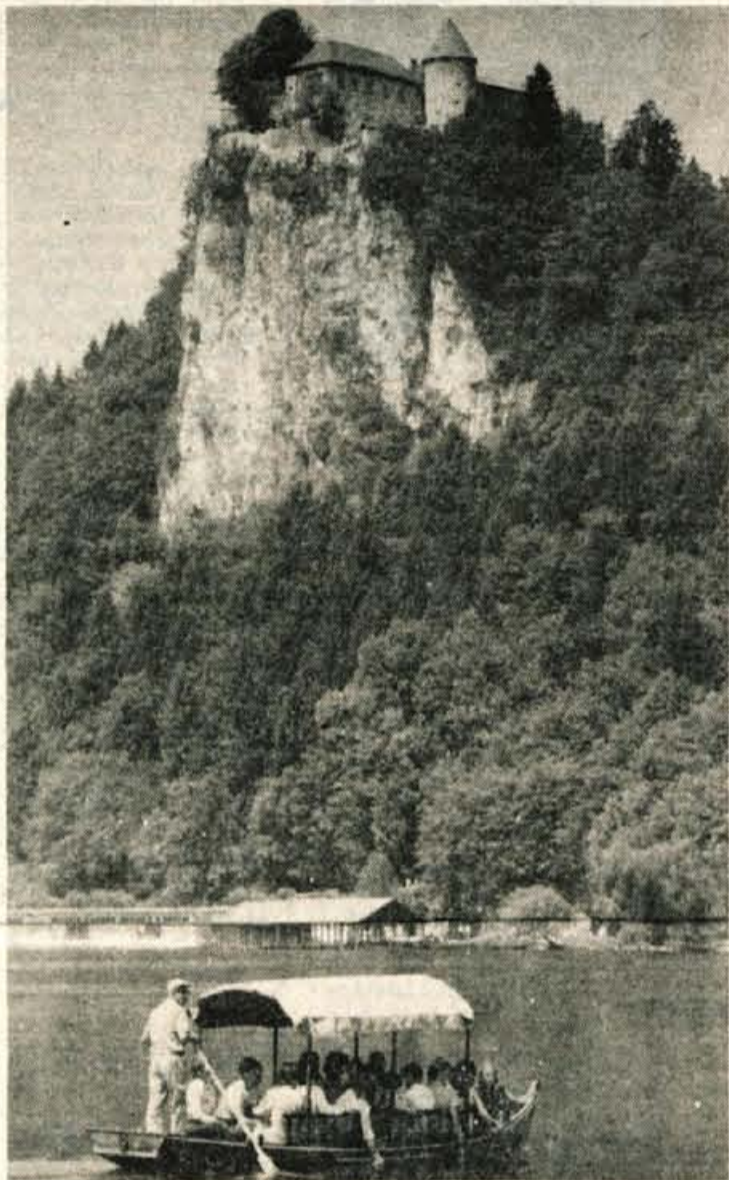
Poseben problem je tudi financiranje, saj bi sanacija blejskega jezera veljala več deset milijard starih dinarjev, ki naj bi jih zagotovili po družbenem dogovoru o financiranju. Problem sanacije prav gotovo ni le radovljiški in blejski problem, potrebna bo akcija širše

družbene skupnosti. Vendar pa akcija že kasni, kajti v republiških interesnih skupnostih je le vodna skupnost uvrstila v svoj program Blejsko jezero, vsi ostali bodo v tem srednjeročnem obdobju le težko zagotovili sredstva.

Vendar pa bodo morali v radovljiški občini najprej poskrbeti za ustre-

zen samoupravni sporazum, po katerem naj bi se sanacija financirala in najprej dogovoriti z radovljiškimi združenim delom, delovnimi ljudmi in občani za prispevek. Akcijo naj bi vendarle začeli na osnovi določenih sredstev, ki naj bi jih najprej zbrali v sami občini, s primernim načinom, ki ne izključuje tudi občinskega samopriskpevka.

Predvsem pa naj bi spregovorili v razpravi delovni ljudje in občani, še posebej blejske delovne organizacije. Akcija naj ne bi bila več papirnata, temveč povsem konkretna – kajti Blejsko jezero je iz leta v leto slabše in iz leta v leto zanesljivo umira...
D. Sedej

O sanaciji Blejskega jezera že leta in leta potekajo dolgotrajne razprave, jezero pa umira...

Kaj pravita bodoča zakonca

Torek popoldan. Ura je osemnajst in trideset minut. V predavalnici v stabi Centra za socialno delo sedi štiriindvajset bodočih zakoncev. Psihologinja je pravkar zaključila predavanje. Za trenutek ždi v prostoru tišina, nato se opogumi prvi, pa drugi in razgovor steče. Vsi so že rahlo utrujeni od popoldanskih predavanj in razgovorov, vsi premišljejejo o številnih novih spoznanjih, v njihovih glavah se porajajo vprašanja in ugotovitve. Nekateri jih glasno izrečejo, drugi ostanejo nemi in čakajo na trenutke, ko bodo sami in bo stekel pogovor v dvoje.

Preden se razidejo, poprosim dva para bodočih zakoncev za izjavo o tem, kaj mislijo o predzakonskem svetovanju.

Metka (27 let) in Lojze (32 let): »Ze več let živiva v skupnem gospodinjstvu. Poroka pred matičarjem bo za naju torej le gola formalnost. Za zakonsko potrditev najinega skupnega življenja sva se odločila zato, ker bova tako lažje dobila stanovanje, kredit in še cel kup drugih stvari. Glede predzakonskega svetovanja pa meniva, da nisva zvedela nič takega, kar ne bi že prej prebrala v knjigah: časopisih in revijah. Predavanja so bila zgolj informativna, čeprav morava pohvaliti strokovne delavce, ki so se res potrudili in so razlagali snov tako, da je bila vsem razumljiva. Enkratno srečanje pa je odločno premalo. V dnevnem časopisu je pisalo, da bo obvezen le ta prvi stik s strokovnjaki, da pa se boš lahko potem prijavil za

nadaljna specializirana predavanja. Tega pa ni. Sicer pa bi morali s spolno vzgojo in s predavanji o medčloveških odnosih začeti že v osnovni šoli in nadaljevati na srednjih in visokih šolah. Misliiva, da predzakonsko svetovanje ni odveč. Človeka se resda ne da spremeniti v enem popoldnevu, a marsikdo prvič sliši kako in na koga se lahko obrne, ko se bo v svojem zakonskem življenju začel spopadati s problemi, pa jih ne bo znal rešiti sam oziroma s pomočjo svojega tovariša.»

Maja (18 let) in Jure (21 let): »Spolnost je danes javno odkrit tabu, težko pa je to starejše profesorje prepričati, zato v šoli ne zveš skoraj nič o tem. Lahko vzameš v roke knjigo, a je včasih težje razumljiva. Tako se največ učim na izkušnjah sosedov, prijateljev, sorodnikov in staršev. Danes popoldan nisva slišala nič posebnega novega, res pa je, da te opozorijo na morebitne probleme in nakažejo pot rešitve. Če bi svetovanje ne bilo obvezno, najbrž ne bi prišla, a sedaj nama ni žal. Tudi tistim, ki so že več let poročeni ne bi škodovalo takšno svetovanje. Veva, da se večini najnižih vrstnikov zdi predzakonsko svetovanje odvečno, sama pa ne misliiva več tako. Svoj namen dosežejo predavanja že s tem, da te opozorijo na številne probleme, o katerih sploh ne razmišljaš, dokler se z njimi ne srečaš. Vedno pa je boljše, da misliš na to prej in ne šele potem, ko je prepozno.
M.K.

Šest mesecev predzakonskega svetovanja v Kranju

Torkova srečanja niso odveč

Leta 1977 je pričel veljati republiški zakon o družinskih razmerjih v katerem je med drugim zapisano: »Družbena skupnost s sistemom izobraževanja, zdravstveno vzgojo in s pomočjo strokovnih služb ter zakonskimi svetovalnicami omogoča bodočim zakoncem, da se vsestransko pripravijo na skladno skupno življenje ter pomaga zakoncem v njihovih medsebojnih razmerjih in pri izvrševanju roditeljske pravice.« V zakonu je bilo tudi opredeljeno, da naj bi začele leta 1980 delovati zakonske svetovalnice. Ze takrat so se začela krestati mnenja o upravičenosti njihovega delovanja. Slišati je bilo celo kritiko, da z obvezno uvedbo predzakonskega svetovanja posegamo v osebno svobodo človeka, da se bo potem »nekdo tretji« vmešaval v odločitve partnerjev glede sklenitve zakonske zveze. Kakorkoli že, zakon je zakon in v začetku letošnjega leta je v kranjski občini pričela delati zakonska svetovalnica. O tem, kakšni so uspehi njenega dela in s čim se ukvarja nam je nekaj več povedal direktor centra za socialno delo Franc Dolenc.

Za začetek delovanja zakonske svetovalnice so bile potrebne obsežne priprave. Za to dejavnost ste potrebovali usposobljene strokovnjake, program organizacije in vsebine dela, skratka spoprijeti se je bilo treba z nečim novim. Kakšni so bili prvi koraki?

Ze leta 1979 smo omogočili dopolnilno izobraževanje šestim strokovnim delavcem, letos pa je podiplomski študij končalo še sedem strokovnih delavcev, tako da so vsi dodatno usposobljeni s področja zakonskega svetovanja. Predstavniki našega centra je vseskozi sodeloval v komisiji Socialnega skrbstva Slovenije pri organizacijskih in vsebinskih pripravah na zakonsko svetovanje. Program so nato obravnavali in sprejeli organi občinske zveze socialnega skrbstva. S prvim januarjem letos je kot v vseh slovenskih mestih tudi v Kranju pričela delovati svetovalnica. Ze leto prej pa smo organizirali poskusno svetovanje, v katerem so sodelovale dijakinje in dijaki kranjskih srednjih šol. Svetovalnica od 1. januarja opravlja razširjeno predzakonsko svetovanje, ki je organizirano v skupini in vključuje obravnavanje tem iz družbenega psihološkega, medicinskega, pravnega in socialnega vidika družinskega življenja. V okviru centra opravljamo tudi pravne poskuse pred razvezo zakonske zveze ter posredujemo svoja stališča pri dovolitvi sklenitve zakonske zveze mladoletnim osebam oziroma kadar gre za druge zadržke. Ob razvezi dajemo strokovno pomoč sodišču in sicer tako, da damo strokovno poročilo z mnenjem o primernosti staršev za nadaljnjo vzgojo in oskrbo mladoletnih otrok po razvezi. Ne nazadnje pa tudi svetujemo zakoncem, ki sami ali preko posredovanja drugih inštitucij iščejo oziroma si želijo našo pomoč.

Celoten postopek poteka torej takole: bodoči zakonci se prijavijo na matičnem uradu, kjer dobijo vabilo na predzakonsko svetovanje...

Ob prijavi dobijo tudi barvno zloženko, ki jih na poljuden način seznanja z vsebino predzakonskega svetovanja. Le-to pa poteka vsak torek popoldne v prostorih Centra za socialno delo od 17. do 20 ure. Delamo v skupinah, ki niso oblikovane po posebnih merilih, pri tem mislim na starost, izobrazbo ipd. Naš namen je namreč dati splošno informacijo o najpomembnejših vprašanjih, s katerimi se bosta bodoča zakonca srečevala v življenju.

Bistvo svetovanja je torej v tem, da seznanite bodoče zakonce s vrsto vprašanj, ki se pojavljajo v zakonu in o katerih bodoči zakonci še ne razmišljajo oziroma premalo razmišljajo...

Zelo pomembno pri tem je predvsem to, da bodoče zakonce seznanimo, kam se lahko obrnejo po pomoč, kadar jim v zakonu »zaškriplje«. Spomnimo se samo na podatek, da je število razvez v zadnjih letih močno naraslo in da je največ razvez v prvih šestih letih zakonske zveze.

Nekateri bodoči zakonci že pred sklenitvijo zakonske zveze živijo v skupnem gospodinjstvu, saj je po naši zakonodaji sedaj izvenzakonska skupnost izenačena z zakonsko. Mnogo verjetno zato mislijo, da ne potrebujejo novih informacij in da sami vedo dovolj...

Šestmesečna praksa je pokazala, da bodoči zakonci z zanimanjem spremljajo razgovore s svetovalci. Obveznega obiska predzakonskega svetovanja se je udeležilo že okrog tristo parov in med njimi ni bilo niti enega primera, da bi kdo odklonil udeležbo na svetovanju.

Kaj pa šole? Programi šol že vsebujejo nekatere teme iz področja medčloveških odnosov.

Res je, vendar to področje izobraževanja še ni tako izpopolnjeno, kot bi moralo biti, zato bo jeseni center za socialno delo v sodelovanju s strokovnjaki, ki opravljajo predzakonsko svetovanje, pripravil program razgovorov v osnovnih in srednjih šolah, ki bo obsegal predvsem področje medsebojnih odnosov v družini. Ta program bo seveda prilagojen učencem oziroma dijakom glede na starost.

Verjetno imajo bodoči zakonci kakšen predlog o izboljšanju svetovanja. So vas že kdaj opozorili na morebitne pomanjkljivosti?

Ne smemo pozabiti, da smo začeli z našim delom šele letos in to brez predhodnih izkušenj. Vendar bomo jeseni vsem, ki se bodo do takrat udeležili svetovanja, poslali vprašalnik. Tako bodo vsi lahko napisali svoje pripombe o vsebini, obliki in času svetovanja, mi pa bomo te predloge upoštevali pri nadaljnjem delu.

Ze na začetku sestavka ste povedali, da dejavnost centra za socialno delo obsega tudi pravne poskuse pred razvezo zakonske zveze. Koliko sprav je bilo uspešnih in kaj je bil najpogostejši vzrok za vložitev tožbe za razvezo?

Spravni poskusi so zelo zahtevna naloga za naše strokovne delavce. Med zakoncema se je v obdobju njunega skupnega življenja namreč nabralo že toliko problemov, ki jih sama ne želita ali jih nista sposobna razrešiti, da je razveza pogosto edini izhod. Ugotavljamo, da zakonci premalo uporabljajo ustrezne strokovne službe v primeru konfliktnih situacij v zakonu, ki v končni fazi pripeljejo do razveze. Letos smo imeli 59 spravnih poskusov in v 41 primerih spravnih poskusov ni uspel. Med vzroki za razveze pa še vedno prevladuje alkoholizem.

Majda Knific

Arsen Dedić v Kazini na Bledu

V petek, 29. avgusta, bo v Kazini na Bledu glasbeni večer pevcev. Nastopila bosta Arsen Dedić in Gabi Novak. V soboto, 30. avgusta, bo promenadni koncert v Zdraviliškem parku. Nastopil bo pihalni orkester jeseniških železarjev.

V ponedeljek, 1. septembra, bo koncert moškega komornega zboru Anton Tomaž Linhart iz Radovljice v cerkvi na Otoku.

Sadovi hitre in učinkovite akcije

V krajevni skupnosti Mojstrana so že v prvem letu po glasovanju za samoprispevek asfaltirali več kot polovico krajevskih cest — Upravičili zaupanje krajanov — Uspešno delo mladih

Mojstrana — Po precejšnji in uspešni družbenopolitični aktivnosti so se v krajevni skupnosti Mojstrana lani decembra, ob krajevnem prazniku, s 83 odstotki glasov izrekli za krajevni samoprispevek. S tem so pokazali izredno zavest in željo po napredku svojega kraja ter za uresničevanje programa: odločili so se za petletno plačevanje samoprispevka in za asfaltiranje domala vseh cest v krajevni skupnosti. Pri tem je pomembno, da so priprave potekale v okviru Socialistične zveze in v vseh vaških odborih, odločili pa so se, da bodo asfaltirali ceste in poti v vseh vaseh krajevne skupnosti.

Ob tem je bila letos prvič v Mojstrani od julija do avgusta mladinska delovna brigada, ki se je imenovala po Dragoljubu Milovanoviču. V njej so bili mladi iz Beograda, iz pobratene občine Valjevo in iz pobratene krajevne skupnosti Stave. 76 mladih, med njimi tudi nekaj domačinov, je opravilo ogromno zemeljskih del in se ob tem izredno izkazali, še posebej mladi iz krajevne

skupnosti Stave. Domačini so jih sprejeli z odprtimi rokami, mladi so to začutili in se še bolj zagnano lotili dela. Vrednost njihovega dela znaša milijon 250.000 dinarjev, še bolj pa je pomembno, da so se mladi med seboj spoznali in navezali tesne prijateljske stike. Ob tem pa so preživljali svoj prosti čas v raznih aktivnostih ter iz Mojstrane odšli z najlepšimi vtisi.

Gradbeni odbor, ki je skrbel za asfaltiranje cest — 20 mladih je sodelovalo pri polaganju asfalta vse dni — je najprej natančno izdelal svoj program dela. Z lastnimi sredstvi, bančnimi krediti, s sredstvi samoprispevka in občinskih interesnih skupnosti so se akcije lotili nadvse resno. Če le vemo, da bodo vsa dela, ki so si jih začrtali, veljala 8 milijonov dinarjev in da so do danes opravili že za šest milijonov dinarjev del, potem je jasno, kako smelo so se lotili naloge. Sodelovanje med izvajalci Cestnim podjetjem Kranj in Kovinarjem ter krajanje je bilo uspešno. Krajanje niso delali nobenih

problemov, kadar je šlo za posege v njihovo posest ali celo za odstranitev nekaterih objektov. Nekaj časa je nagajalo le vreme, a so se brigadirji odrekli prostih sobot in celo nedelj ter delali.

V Mojstrani so tako asfaltirali dve tretjini vseh cest in tako imajo danes asfalt na Dovjem, kjer so bili težki pogoji dela in kjer je bilo stroškov za vzdrževanje makadamskih poti vsako leto kar precej. V Podkužah in na Belci imajo asfalt, položili so ga za 2500 kvadratnih metrov; ostala je le Radovna, v kateri bodo ceste uredili še v tem srednjeročnem programu kot morajo poskrbeti tudi še za avtobusno postajališče na Belci in v Podkužah, za javno razsvetljavo in nadaljnjo napeljavo telefonskega omrežja. Radi bi tudi zgradili dve mrliški vežici na Dovjem. Predvidevajo, da bi precejšen del sredstev lahko zbrali tudi s prispevkom tistih delovnih organizacij izven krajevne skupnosti, kjer so zaposleni njihovi krajanje.

Pomembno pri vsej akciji, ki so jo Mojstrančani znali tako hitro in uspešno opraviti ter so tako upravičili zaupanje krajanov, pa je tudi to, da so brez ugovarjanja prispevali denar za asfaltiranje tudi tisti, ki imajo na območju krajevne skupnosti vikend hišice in tudi tisti, ki v Mojstrani šele gradijo zasebna stanovanja. Sodelovali pa so seveda tudi graničarji, v udarnih dnevih, po svojih močeh pa prav vsi krajanje, ki v krajevni skupnosti živijo.

Zdaj je v Mojstrani ostalo neasfaltiranih še nekaj manjših odsekov in priključkov, na nekatere odseke pa asfalta ne bodo položili, ker ga tudi niso predvidevali. Ostala pa so jim tudi še zaključna dela kot je urejanje bankin, kanalov in vse to bodo opravili do letošnje jeseni. Letošnjo jesen pričakujejo še mladinsko delovno brigado z Jesenic, ki bo v dveh sobotah v septembru urejevala Triglavski gaj, mojstranski park, ki bo tako eden najlepših v zgornjesavski dolini. Pričakujejo okoli 150 brigadirjev iz vse jeseniške občine, ki jih bo organizirala občinska konferenca ZSMS Jesenice, ki se je že ob nedavni brigadi Dragoljuba Milovanoviča izredno organizacijsko izkazala.

Ko danes v Mojstrani ugotavljajo uspešnost hitre akcije, so nad sadovi lahko povsem zadovoljni. Zaradi svoje učinkovitosti in prizadevnosti pa so lahko zgled, saj so poskrbeli za nujno asfaltiranje in tako krepko izboljšali izgled svojega kraja. Prav nič ni čudnega, da so turisti, ki se vsako leto mudijo v Mojstrani, vsako leto tudi prijetno presenečeni, kajti pridobitve kraja so vidne na vsakem koraku in v vseh vaseh.

D. Sedej

V Mojstrani so že prvo leto asfaltirali več kot polovico krajevskih cest. — Foto: F. Perdan

Kranjska gora — Čeprav mimo Kranjske gore vodi hitra obvoznica, Kranjska gora ni brez tranzitnih gostov. Kranjskogorski hoteli so danes polni, prav tako tudi zasebne sobe, vendar se še vedno najde prostor za goste, ki v Kranjski gori prenočijo ali ostanejo za dan ali dva. Kranjskogorske ceste so zato precej prometne, še največ gneče pa je pred samopostrežno Emone. — Foto: F. Perdan

Rateče — Pred nedavnim je kranjsko cestno podjetje asfaltiralo poti po Ratečah. Tako so zdaj v tem kraju vse poti asfaltne, vendar bi bila glavna cesta skozi Rateče potrebna obnove. Asfaltiranje je financirala rateška krajevna skupnost, del denarja pa so prispevali tudi krajanje sami. — A. Kerštan

MI PA NISMO SE UKLONILI

Vstaja zasluži predstavitev v knjigi

»Sodeloval sem pri pripravljanju te vstaje že od začetka, zato bom poskušal orisati tedanje razmere, dogodke in razvojno pot do tako uspele in široke ljudske vstaje v Poljanski dolini. Opisal bom predvsem lastno delo, svoje doživljanje in dogodke, ki sem jim bil priča, deloma bom porabil tudi podatke, ki so mi jih dali vodja vstaje Maks Krmelj-Matija in nekateri drugi organizatorji in udeleženci vstaje. Pripominjam pa, da kljub številnim razgovorom, ki sem jih imel s tem v zvezi, in kljub preverjanju razpoložljivih dokumentov ne morem trditi, da so vsi navedeni podatki absolutno popolni. Morebitne pripombe in dodatki k mojim opisom bodo lahko prispevali k čimbolj popolni zgodovini NOB na Poljanskem. Vendar mislim, da bo ta skromni prispevek s podrobnostmi potrdil, kar so drugi že zapisali in bo koristen pripomoček tudi pri pisanju zgodovine NOB na Gorenjskem.«

»Gornji odlomek je iz vašega zapisa »Spomini na leto 1941 in poljansko vstajo,« ki ste ga napisali ob tridesetletnici vstaje slovenskega naroda in ste v njem opisali priprave na oboroženo vstajo v Poljanski dolini in vstajo decembra tega leta, ko je odšlo v partizane okoli 300 domačinov. Sedaj pa ste, tovariš Peternel, eden glavnih pobudnikov celovitega zapisa o teh pomembnih dogodkih iz leta 1941.«

bodilnega gibanja obdelali v posebni knjigi, ni nova. Prve podatke je že leta 1958 zbral Inštitut za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, vendar je bil popis udeležencev vstaje pomanjkljiv. Kmalu zatem sva z Rafaelom Buhom-Ježevim, ki je bil tedaj predsednik ZZB NOV občine Poljane začela delati nov seznam udeležencev, leta 1961 pa je precej podatkov zbral in obdelal v Loških razgledih tudi Milan Žakelj, eden od organizatorjev narodnoosvobodilnega gibanja v žirovski kotlini. Milan Žakelj je pisal o 260

Tone Peternel-Igor

udeležencev poljanske vstaje. Ko sem primerjal njegov seznam, seznam, ki ga je pripravil Inštitut za razvoj delavskega gibanja, Rafaelovega in svoje podatke, sem prišel do zaključka, da je konec leta 1941 odšlo v partizane blizu 320 mož in fantov. Res niso vsi ostali do konca, vendar pa sem tudi ugotovil, da jih je večina ostala do konca na strani narodnoosvobodilnega gibanja, precej pa jih je kasneje spet vstopilo v partizane. Ugotovil sem tudi, da v knjigi Dražgoška bitka niso omenjeni vsi borci.

Drug razlog, zaradi katerega smo se odločili napisati zgodovino vstaje v Poljanski dolini, je njen izreden

pomen za razvoj partizanskega gibanja na Gorenjskem. Skupaj z vstajo v gorenjesavski dolini in Bohinju je bila nekaj enkratnega, ne samo zaradi množičnosti temveč tudi zaradi njenih uspehov. Preprečila je izselitev Poljanske doline in brez nje tudi ne bi bilo dražgoške bitke. Kar 94 borcev v Dražgošah je bilo iz Poljanske doline oziroma skoraj polovica borcev Cankarjevega bataljona. Povedati želimo tudi to, da ni bila nekaj spontanega, temveč plod dobro organiziranega političnega dela, zlasti odborov OF vse od nemške zasedbe dalje.

To so v kratkem glavni razlogi, da smo se pred približno dvema letoma odločili za popis udeležencev, ki bo predstavljal osnovo za nadaljnje delo.

»Kdaj bo popis in katere podatke zbirate?«

»Spomladi sva z Maksom Krmeljem-Matijo zbrala popisovalce in dogovorili smo se, da naj poleg imen skušajo od nekdanjih borcev zvedeti čimveč podrobnosti o posameznih dogodkih. Vsakega dogodka se namreč vsak borec spominja nekoliko drugače. Potem pa bi pripovedi borcev, ki so opisali en dogodek, posneli na magnetofonski trak, jih primerjali med seboj in potem izluščili pravičen zapis posameznega dogodka ali borbe. Popis se je začel spomladi in se bo nadaljeval septembra. Vendar pa opažam, da se popisovalci vse preveč drže le formularja in premalo zapisujejo doživljanja borcev. Zato sem sedaj pripravil nekaj »vzorcev«, ki ga bomo na septembrskem sestanku izročili popisovalcem. Računamo, da bomo podatke zbrali do konca leta.«

»Pa naprej?«

»S predsednikom občinske skupščine Viktorjem Žakljem smo se že dogovarjali, da bo občinska skupščina zagotovila denar za Zbornik o poljanski vstaji in, če bo to uresničeno, bomo lahko delo nadaljevali in čez leto ali dve zbornik tudi izdali.«

»Kaj bo obsegal?«

»Ogrevam se za to, da bi prvi del prikazal demografske in gospodarske razmere pred prvo in med obema svetovnima vojnama; kakšno je bilo gospodarstvo in kakšna je bila socialna struktura prebivalstva. Iz tega bo lahko tudi mlad človek razbral zakaj so bili ljudje revolucionarni in kako je bil možen tako velik podvig.«

V drugem delu bi obdelali razmere po okupaciji, priprave na poljansko vstajo in vstajo ter dejavnost narodnoosvobodilnih odborov ter aktivnost odborov OF vse do osvoboditve. Še posebej pa bi predstavili Poljanski bataljon, ki je nastal neposredno iz poljanske vstaje in je bil ustanovljen 4. aprila 1942. leta, ko je Cankarjev bataljon prerastel v I. grupo odredov. Pomen tega bataljona je izreden, saj je leto dni deloval na zelo širokem območju od Šentivida do Žirov, Blegoša, Jelovice, Križne gore in do Save.«

L. Bogataj

P. S.

Predvidevamo, da bomo jeseni v nekaj nadaljevanjih objavili zapis Toneta Peternela-Igorja »Spomini na leto 1941 in poljansko vstajo,« ki jih je napisal ob tridesetletnici vstaje slovenskega naroda

RUDOLF HRIBERNIK-SIARUN OPREDELITEV

1

V vrsti je zavladala popolna tišina. Pred njimi je na drevesu v blagem vetru plapolala slovenska zastava. Slovesno tišino je prekinil zvonki glas moža srednje, suhljate postave. Njegovo izrazito visoko čelo se je zdelo še bolj poudarjeno, ker na temenu ni imel las. Imel je podolgovat obraz in veder ter rahlo zaslanjan pogled je govoril, da je človek blage narave. Branko je ocenil, da je star nekaj čez trideset let.

Strumno vzravnal je mož dejal: »Tovariši in tovarišice, zbrali smo se zato, da bi ustanovili bataljon iz čet, ki so v kratkem času nastale v našem kraju. Tako hiter razvoj številnih čet na tem majhnem prostoru našega kraja prepričljivo govori o tem, kako množično ste se odzvali pozivu Komunistične partije Slovenije in odločno stopili na pot oboroženega boja. Ustanovitev bataljonov partizanske vojske Slovenije pomeni nov, velik korak v stopnjevanju našega odpora proti okupatorju. Korak, do katerega je prišlo veliko prej, kot so pričakovali največji optimisti.

Povedati vam moram, da je bil pod Storžičem na Gorenjskem že 4. avgusta ustanovljen Storžičski, 5. avgusta na Vodiški planini na Jelovici pa Cankarjev bataljon. Borci teh enot so do sedaj izvedli že vrsto uspešnih akcij. Partizanske čete so bile ustanovljene že tudi pod Ljubljano in na Štajerskem. Manjše in večje skupine partizanov pa delujejo že v skoraj vseh krajih Slovenije. S tem je v praksi potrjeno in tudi že izpeljano stališče Centralnega komiteja in glavnega poveljstva, da je treba oboroženi boj razviti postopoma in iz več žarišč ter povsod, kjer živi naš narod. Razvijali ga bomo tudi naprej. Razvili ga bomo iz stoterih žarišč. To pa pomeni tudi na Primorskem in Koroškem ter v Slovenski Benečiji. Tovariši: že do zdaj se je potrdilo, da je oborožen boj ne samo mogoč, temveč tudi nujen. S tem smo dokazali nasprotno vsem, ki so govorili, naj naš odpor temelji samo na sabotažah in diverzijah.

Tovarišice in tovariši! To so dejanja, kakršnih slovenski narod v svoji zgodovini še nikoli ni doživel. Ta dejanja potrjujejo resničen in globok bojni prerod slovenskega naroda — še do včeraj naroda hlapcev. To dokazuje, da je narod krenil na težko bojno pot z vso svojo elementarno silo. Tovariši, naš sveti osvobodilni boj so vzele v svoje roke vse ljudske moči naroda. Osvobodilna fronta se z vsakim dnem vse bolj širi in krepi. Vanjo so vključene vse napredne in borbene sile slovenskega naroda. Danes Osvobodilna fronta pomeni, da je slovenski narod skoraj enodušno pripravljen za boj.

Na njej bomo gradili našo novo družbo. Na ruševinah starega bomo z bojem zgradili to novo družbo. Osvobodilna fronta pa bo postopoma postala država v državi. Na vas, tovariši v partizanskih četah, bataljoni in jutrišnjih brigadah, ki predstavljate oborožene odrede tega velikega vsenarnodnega gibanja, pa je zdaj največja zgodovinska naloga — osvoboditev in združitve slovenskega naroda.

Napočil je čas, ko se od vsakega zavednega Slovenca pričakuje in zahteva, naj temu našemu veličastnemu in svetemu boju za naš obstoj da svoj prispevek. Dá pa ga lahko ne samo s puško v roki, temveč tudi z drugimi, številnimi oblikami odpora.

Geslo, ki je bilo napisano v Slovenskem poročevalcu prejšnjega meseca in ki se glasi »Ne koščka železa ne mrvice živila za okupatorja,« je že postalo temeljno geslo vseh zavednih Slovencev.

S svojim nespravljivim bojem, ki ga bomo stopnjevali iz dneva v dan, tako kot bodo iz dneva v dan vse

bolj rasle naše sile, bomo zagotovili, da na slovenskem prostoru ne bo miru in počitka za okupatorja. Rušili in uničevali mu bomo zaledje in vse, kar bi mu moglo koristiti.

Povedati vam moram, da sedaj že imamo tudi nekaj vesti o tem, kaj se dogaja v drugih krajih Jugoslavije. Povedati vam moram, da so že začeli odločen in široko zasnovan boj naši bratje v Srbiji, Črni gori, Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem.

Politika Natlačena in drugih okupatorjevih hlapcev, ki poskušajo odvrnati ljudi od boja in ki so proti sabotiranju in uničevanju tistega, kar služi zavajalcem, je izdajstvo in za poštene Slovence nesprejemljiva. Naš človek, strnjen v Osvobodilni fronti, vse bolj spoznava takšno politiko in jo odločno zavrača. Obenem pa takšne ljudi obsoja kot izdajalce in janjarje slovenskega naroda.

Tovarišice in tovariši, boj, ki smo ga tako odločno začeli, je za naš narod najtrša preizkušnja. Čeprav se je naš slovenski narod, odkar se je naselil na tej zemlji med Dravo, Zilo, Sočo in Kolpo, v svoji tisočletni zgodovini že večkrat znašel pred takšnimi preizkušnjami, kajti bil je večkrat podjarmljen in zasužnjen, je ta preizkušnja, pred katero je zdaj, za naš končni narodni obstoj prav gotovo najbolj odločilna. Pri tem je treba poudariti, da je skozi vso našo zgodovino in trpljenje tudi domača posvetna in cerkvena gospoda skrbela za bič in jarem ter narodu s tlako in desetino pila kri. Toda nikoli ni klonil. Vedno je v svojem srcu nosil vero v svobodo in ta vera ga je obdržala. Obdržala ga je tudi v najhujših preizkušnjah. Ta vera ga je naredila neuničljivega. Naredila ga je neumrljivega, tudi ko se je z golimi pestmi in z leseno gorjačo spopadel s Turki, se zbiral v mogočno kmečko vojsko in se tolkel z grajsko gospodo proti izkoriščanju ter se skozi dolga stoletja trgal iz jeklenih okovov suženjstva in izkoriščanja.

Toda tako kot zdaj, ko so trije okupatorji slovensko narodno telo razkosali na šest delov, tako usodno slovenskemu narodu prav gotovo ni še nikoli bila zadnja ura narodnega obstoja. Zaradi izdajstva neljudskega režima bivše Jugoslavije smo se spet znašli na sramotilnem odru, kamor nas je postavil okupator tako rekoč čez noč, kljub pripravljenosti ljudi, da bi se borili.

To je zahtevalo modre, globoke utemeljene in pogumne odločitve. Zastavilo se je vprašanje: odločiti se in ubrati edino možno pot, ki vodi v smrt ali v življenje. Pot v smrt bi vodila prek ponižanja, hlapčevstva z upognjenim hrbtom do uničenega duha in telesa, pot v življenje in svobodo pa prek dolgotrajnega, velikega boja s podivjano in z dosedanjimi številnimi uspehi zaslepljeno nacifašistično pošastjo. Boja, v katerem se žrtve ne štejejo.

Nato je nadaljeval: »Vsi, od katerih je narod upravičeno pričakoval odločitev v teh usodnih dneh, so odpovedali. Skrili so se v mišje luknje ali upognili hrbet. Nekateri od njih pa so že ubrali pot narodnega izdajstva.

Edina sila, ki je v teh težkih dneh ostala zvesta svojemu narodu, je Komunistična partija, na pobudo katere se je organizirala Osvobodilna fronta, ki se z vsakim dnem vse bolj širi in v katero se z vsakim dnem vse bolj množično vključujejo napredne narodove sile, tiste sile, ki so pripravljene sovražniku pogledati v oči in se z njim spoprijeti v odločilnem boju.

Gasilsko društvo »**SP. BRNIK**« priredi v nedeljo, 31. 8. 1980 ob 14. uri

II. avtomobilsko tombolo

14 do 17 avtomobilov!

Avtomobili:

- GA CIMOS CITROËN
- LADA 1600
- ZASTAVA 101 c
- ZASTAVA 101 M
- FIAT P 125
- 4 TL (katrca)
- ali IMV camp prikolica 380
- DIANA CIMOS
- 7 do 10 FIAT P 126

moped TOMOS avtomatik
moped TOMOS expres
3-dnevni izlet za 2 osebi
na »Oktoberfest«

in še 400 manjših dobitkov!

Vrednost tombole: 1200.000.- – 1350.000.- din
Med prireditvijo bo »GASILSKI ŽEHTNIK«, ki ga vodi Šimek – Jaka Šraufciger
Gostinstvo bo odprto od 11. ure dalje. Vabljeni!

zavarovalna skupnost triglav

GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ

OBVEŠČA,

da je bilo izplačano din 560.000 odškodnine zavarovancu PAV-LU KRIZNARJU, Hafnerjeva 9, Kranj za požarno škodo z dne 8. 8. 1980 na poslopih, pridelkih, gospodarskih in stanovanjskih premičninah.

Skrivnost nekega brezna

10

MATJAŽ CHVATAL

Gremo, gremo v nov boj z Leško! Spuščamo se skozi brezna. V vsakem breznu nam po eno ali dve novi sidrišči vzameta veliko časa. Petdesetmetrsko brezno pa vsake-mu daje svoje užitke.

Medtem ko Sabla, Franci in Bušman nape-ljujejo vrvi v WC prehodu, z Andrejo v cik caku po Biserni dvorani nastavljava pasti hroščkom in drugim malim podzemeljskim živalicam.

Past je pravzaprav kozarec za vlaganje, zakopan v dno rova, preko katerega je polože-na paličica, na kateri na tenki niti visi košček osmrjenega mesa. Vse to je pokrito z večjimi kamni, kozarec pa približno do petine napol-njen s kamenčki. Pri vsaki obdelavi jame in pri pisanju zapisnikov moramo navesti tudi jamsko favno.

Bližava se dnu prve, Biserne dvorane. Za-slišijo se udarci kovine ob kovino, komaj sliš-ni, komaj zaznavni. Povlečem se po blatnem rovu pod veliko skalo, vgnezdno med steni rova. Andreja po vseh štirih pricaplja za me-noj. Sedaj, ko sva v rovu pred WC prehodom, enakomerni udarci kovine ob kovino »tok, tok, tok...« grozljivo odmevajo v ozkem, a vi-sokem rovu, v dnu katerega je polno črnih, ne-preiskanih brezen. Čeprav sem že hodil skozi ta rov v globini 240 metrov, mi postane groz-ljiv. Počasi se premikam preko velikanskih, majavih skalnih blokov, ki so se pred tisoči let

odkrušili od stropa, ki se boči deset metrov nad našimi glavama.

Centimeter za centimetrom se pomikava preko majavih skalnih blokov, ki lahko vsak trenutek zletijo v neznano globino črnega brezna v tleh.

Skrivnostni kovinski zvok narašča, vedno glasnejši je. Včasih za nekaj sekund preneha, potem pa ponovno prične s svojim skrivnost-nim »tok, tok, tok...« To je grozljiv zvok, zvok, ki bi lahko zamenjal bitje razburjenega srca, ki mi deluje kot hitro utripajoč cmok

Kapniki v globini 240 m v Biserni dvo-rani. (foto: M. Chvatal)

neke v grlu in mi poraja občutek, da bi ga lahko vsak trenutek izbruhnil ven, na svetlo-bo moje acetilenke.

Za ovinkom je rov osvetljen, stopiva na-prej... Franci stoji na majhni polički nad breznom in črno globino, ki ji ne vidiš dna in vrta luknjo za klin svedrovec. Sabla in Buš-man pa pol leže, pol sede tiho krmita rakce.

Leni smo, ležali bi, spali, vendar se vsak tak poizkus kaj hitro izjalovi s tresenjem ce-lega telesa in veliko možnostjo podhladitve. »Gremo naprej, moramo naprej. Saj smo šele pričeli s spuščanjem, kje je še dno!« tiho pri-govarja vsak sebi.

Sedeš na polico in gledaš prijatelja, kako vrta luknjo. Oči ti lezejo skupaj in se končno zaprejo, mrzav pa prav počasi, počasi leze vate in potem, ko je v tebi in ti šklepetajo zobje, se treseš, noriš od mraza, vendar ga ne moreš in ne moreš spraviti iz sebe. Plezaš s podvojeno močjo, hitiš, sopes, pot curkoma lije s tebe, pa te kljub temu še vedno strašansko zebe. Ne, do tega vsaj sedaj, ko smo šele 240 metrov glo-boko, ne sme priti.

»Gremo,« se oglasi Franci. S transportnimi vrečami, obešenimi za plezalne pasove, se pričnem spuščati. Dno brezna v WC preho-du. Rinemo se med velikimi in majhnimi skalami, med katerimi je ravno toliko pro-stora, da nekako smukneš skozi, pri tem pa nikdar ne veš, kdaj se bodo skalno bloki zrušili nate. Skozi ožine med majjavimi skalami si podajamo težke transportne vreče, polne vrvi, klinov, vponk in druge drobne, a potrebne opreme. S težavo, meter za metrom, se bašemo skozi. Oddahnem se, ko pred seboj zagledam majhno črno odprtino v tleh, v katero curlja voda.

Sabla zaveže vrv okoli skale in jo vrže v temo:

»Zakaj bi se mučil s svedrovcem, ko pa je takole enostavneje in prav tako dobro?«

Skozi ozko brezno se spuščam le počasi. Transportna vreča se zatika za ostre štrleče kamnite osti, ki gledajo iz stene brezna. Hipo-

ma se brezno razširi, svobodneje zadiham in povečam hitrost spuščanja.

»Andreja, pazi da ne zgrmiš v brezno!« vzklikne Franci.

Lezemo po navpični, štiri metre visoki prodnati steni, pod katero je brezno. »Kako, da ti prodnati skladi sploh zdržijo našo težo?« se sprašujem, ko počasi eden za drugim lezemo navzgor.

Nori smo, resnično nori, lahko bi v steno zabili dva ali tri svedrovce, pa bi popolnoma varno splezali gor, tako pa...

Na vrhu je majhna polička, komaj toliko velika, da na njej lahko stojimo trije. Pod nami je 9 metrov globoko brezno, na levi strani se vidi nekaj metrov stene, povsod drugod pa je samo tema. Tudi v tem breznu varčujemo z vrvjo. Potrebovali jo bomo v spodnjih delih brezna, zakaj bi jo potem napeljevali tukaj.

Spustimo se še preko zadnjega brezna v Dolgo dvorano. Ustavimo se pri breznu, odprtini v tleh dvorane, v globini tristo me-trov, v delu jame, imenovanem Križišče.

Sabla je zabil nekaj klinov, sedaj pa vrta luknjo za klin svedrovec. Franci gleda naokoli:

»Čeha, ali sta šla tukaj noter Kuži in Vegi?«

»Da.«

»Kako pa, saj ni nikjer nobenega klina?« Franci in Andreja sta se na moje prigo-varjanje napotila naprej po Dolgi dvorani proti velikemu kapniku.

»Ne bo vama žal,« sem jima rekel ob odhodu.

Bušman se je zleknil med dva skalna bloka in zaspal, slika ga bom, da se bomo potem lahko smejali.

Sabla vrta, vrta in preklinja.

Zaježalo me je. Stopim kakih petdeset metrov proč do prve ponvice z vodo. Pijem jo v dolgih in poželjivih požirkih.

Franci in Andreja sta že nazaj:

930.000 dinarjev je veljala nova avtocesterna, ki so jo v nedeljo izročili namenu v gasilskem društvu Gorenja vas, na proslavi 80-letnice obstoja in delovanja društva. Polovico denarja so prizadetni gasilci zbrali sami, polovico pa je prispevala občinska gasilska zveza. Foto: L. B.

Republiški finale traktoristov in mladih zadrušnikov

Sentjernej — Danes so se v Sentjernej pri Novem mestu začele priprave na XXIV. republiško tekmovanje traktoristov in VIII. republiško tekmovanje mladih zadrušnikov.

Tekmovanja, ki se bo začelo jutri zarana, se bodo udeležili tudi najboljši kmetijci z Gorenjske, ki so se izkazali na območnem tekmovanju v Naklem pretekli nedelje. V ženski konkurenci bodo tekmovali Metka Fajfar, Irena Eržen in Majda Čebašek, med mladimi zadrušniki Peter Grašič, Janez Jenko in Gregor Bohinc, od poklicnih traktoristov in združenih kmetov pa Slavko Draganjac, Milan Strugar in Živorad Milovanovič. Jutri ob osmih bodo lanski slovenski in državni prvaki prikazali kvalitetno oranje, potem pa se bodo ves dan merile moči in znanje številnih udeležencev iz vse Slovenije. Od Gorenjcev, že tradicionalno dobro uvrščenih, tudi letos pričakujemo takšne rezultate kot pretekla leta. D. Z.

Uspela preizkušnja

Kranj — Gasilska dejavnost na območju Primskovega ima že dolgoletno tradicijo. Zato je petkova uspela nočna gasilska vaja nov dokaz žive aktivnosti tega društva in sodelovanja z gasilsko skupino tovarne IBI. Petkova nočna vaja na Jezerski cesti je pokazala pripravljenost gasilcev na Primskem za vse mogoče elementarne nesreče ali druge neizgode, obenem pa pokazala, kako tesna je lahko povezava med gasilci v KS in gasilci v delovnem kolektivu. Uspelo je tudi reševanje iz goreče stavbe, celotna akcija pa je minila v znaku vsesplošne pripravljavnosti. Taka oblika sodelovanja je lahko za vzor, uspela gasilska akcija pa primer, kako nas nič ne more presenetiti, če je aktivnost tako pestra in živa, kakor je to na Primskem. Za sluga kranjčanov an prizadevnih gasilskih delavcev pa je, da je akcija minila kot dobrodošla demonstracija pripravljenosti in sodelovanja v krajevni skupnosti. M. Šubic

Odmev na: Gasilci iz Zabreznice zmagovalci

V torkovi številki Glasa smo 12. avgusta objavili članek in sliko pod naslovom Gasilci iz Zabreznice zmagovalci. Gasilci iz Zabreznice so poslali naslednje pismo:

»V tem članku ste objavili nehoti ali namenoma nekaj za nas nerazumljivih podatkov. Citiram: »Povedati je treba, da so bili smokuški gasilci najboljši, vendar so imeli smolo pri spenjanju sesalnih cevi.«

Ce se povrtno na to vašo misel in malo analiziramo rezultate in potek tekmovanja, smo prišli do zaključkov:

1. Čas zabreških gasilcev za izvedeno vajo je bil 48 sekund in pet kazenskih točk.

2. Čas najboljših smokuških gasilcev je bil 56 sekund brez kazenskih točk.

3. Najboljši smokuški gasilci bi morali biti diskvalificirani zaradi sodelovanja netekmovalca

pri izvedbi vaje (vajo so izvedli z 10 gasilci — vsi, ostali nastopajoči pa z 9 gasilci).

4. Najboljši gasilci niso po našem imeli smole, temveč so se jim sesalne cevi odpele zaradi površno izvedene vaje in temu prirejenih sesalnih cevi (nosove pri sesalnih ceveh imajo, zaradi lažje in hitrejše izvedbe vaje, toliko izbrušene, da več ne služijo svojemu namenu).

Iz teh trditvev se vidi, da ste bili, tov. Blenuš mogoče nehoti malo pristranski ob pisanju tega članka. Povedati pa vam moramo tudi, da če mi ne bi imeli »smole« in ne bi dobili 5 kazenskih točk, bi bili absolutno prvi, pa četudi bi se najboljšim gasilcem vaja posrečila.

Opozoriti vas moramo še to, da na sliki niso zmagovalci (kot piše v članku), temveč najboljši smokuški gasilci.

Gasilci iz Zabreznice

JAKO ZAŽGANA PORCIJA

Prvo dejanje

Terasa Živil na Bledu, po domače Peglezn; sredo, 20. avgusta, proti večeru, terasa na pol prazna. Gosta, mož in žena, naročita tudi porcijo jeter na žaru. Končno jih dobita: dva mikroskopsko majhna koščka, povrh vsega pa zažgana na obe strani, neokusna, kot bi se vsa nesnaga z žara prilepila na jetra.

Gostja lovi sapo: »Kaaaj pa je toooo?«

Natakarica mirno: »Jetrca.«

Gostja togotno: »Pritožno knjigo in druga jetra!«

Natakarica prijazno: »Sami jih odnesite v kuhinjo.«

Gostja jezno: »Kaj pa še! Prinesite mi druga jetra!«

Natakarica mirno odide, nakar se čez nekaj časa pojavijo »novas jetra. Popolnoma ista, le en mikroskopsko majhen košček so dodali.

Gostja: »Kaj pa se norčujete! To so vendar ista jetra!«

Natakarica resignirano: »Kaj morem? Sami pol in nekvalificirani, kaj potlej moreš?«

Gostja obupano umolkne, dotolkla jo je natakaričina popolna vdanost v usodo, njena brezmejna hladnokrvnost. Nasloni roke na mizo in zre v zažgano nesnago na krožniku. Nato dobta račun: jetra 50 dinarjev, na račun pa se blešči reklama za Gösler Steirisch pivo.

Gosta jezno odideta.

Drugo dejanje

Terasa Živil na Bledu, po domače Peglezn; petek, 22. avgusta, ob dveh popoldne, terasa na pol prazna. Naročim mešana solato in porcijo jeter na žaru.

Natakarica prijazno: »Jetrca vam pa ne priporočam. Jako mala porcija.«

Jaz: »Vseeno, kaj prinesite!«

Cez nekaj časa je pred mano krožnik zažganih jeter na žaru. Trije koščki in kakorkoli jih že obračam, ista pesem. Poskusim: okus po zažganem mi vzame usvo voljo. Ne gre in ne gre.

Jaz: »Jetra so neužitna.«

Natakarica: »Poslušajte, kaj pa morem! Saj ste bili opozorjeni. Dopovedujem jim tam v kuhinji, a me nočejo poslušati. Zdaj je šele dobro: ponavadi so iz kuhinje pošiljali po dva majhna koščka...«

Jaz: »Saj ne rečem, da ni dovolj, le vse je zažgano...«

Natakarica: »Veste, nimamo pravega žara, za jetra...«

Jaz — že na smeh mi gre pri vsej tej vljudni in neizmerni vdanosti v usodo: »Saj niste vi krivi. Ampak vseeno...«

Natakarica: »Kaj moreš! Sami pol in nekvalificirani...«

Plačam in odidem.

Kranjskim Živilom: na Bledu imate krasen vrt, krasen bife in nimam nič proti natakariči, celo nasprotno. Kuhinja pa se s svojimi jetri na žaru naravnost norčuje iz gostov, da ne rečem še kaj hujšega. Do zdaj so pokazirali vsaj deset jurjev, ko se gostje niso niti dotaknili zažgane porcije. Upam, da boste sklenili to tragikomedijo s primernim tretjim dejanjem, kajti, če mi v četrtem dejanju spet porinejo usvo nesnago z žara na krožnik, vam zanesljivo ne plačam več...«

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENIŠKE OBČINE

(40. zapis)

Zlatorogove steze — police, ki v nekako ravni črti prečkajo Triglavsko severno steno v smeri od Luknje proti Pragu. Seveda to ni kaka pot, le smer, ki jo nakazujejo police, vsekakor le gornikom — plezalcem.

Tako smo pred 14 dnevi prebrali, da so gorski reševalci spravili ponesečenca iz Stene najprej na Zlatorogove police in odtod šele v dolino Vrat.

Zlatorogovo ime pa se sliši tudi drugje, v gostinstvu in v industriji (Hotel Zlatorog v Bohinju in v Ljubljani, Tovarna Zlatorog v Mariboru), vsekakor pa najčešče v umetniških stvaritvah (Baumbachova in Aškercova pesnitev, kot ljudska igra in celo kot opera! Lepo bi bilo, če bi doživeli tudi filmsko predstavitev Zlatoroga — scenarij je že napisan!). Eden od prvih slovenskih igranih filmov si je v naslov privzel ime: V Zlatorogovem kraljestvu — četudi ne uporablja snovi iz bajke o gamsu z zlatimi roglji.

Velja tudi povedati, da je bil praviljni Zlatorog gams — divji kozel — ne pa kak težak kozorog. Saj veljajo gamsi za gazele naših gora, kozorog pa so manj okretni, nizki in močnih rogov.

RUDOLF BAUMBACH

Avtor zares lepe pesnitve o Zlatorogu je nemški epski pesnik Rudolf Baumbach (1840 do 1905). Mož je dalj časa učiteljeval v Trstu in se bržčas že tamkaj med Slovenci seznanil s staro bajko o Zlatorogu. Saj v pesnitvi nastopajo tudi Rojenice, Catež, Peter Klepec, Kralj Matjaž, Lepa Vida in druga imena iz našega bajeslovja.

Bajka o Zlatorogu se je prenašala iz roda v rod tako v Trenti kot v Bohinju in v Dolini. Lovci, drvarji, pastirji, planšarji so si jo pripovedovali ob večerih pri ognju. Vendar pa je snov o Zlatorogu prvi objavil Karel Dežman že v letu 1868. Baumbachova nemška pesnitev (s slovenskim naslovom Zlatorog) je prvič izšla v samostojni knjigi leta 1876. Slovenski prevod je oskrbel Anton Funtek (s sodelovanjem Frana Erjavca in Frana Levca). Knjiga je izšla leta 1886, torej deset let po izidu izvirnika. Zadnja izdaja Zlatoroga (v nemščini) je izšla v bibliofilski obliki leta 1968 v Münchnu.

Ker naš Funtek ni bil pesnik, je njegov prevod precej okorn in pri-

Triglavska roža in triglavska neboglasnica.

siljen. Aškerc je Zlatoroga objavil kot svojo pesnitev — kajti Aškerc je bil pravi pesnik.

Sicer pa je s prevodi pesmi težko. Če je prevod točen, ni lep, če pa je delo prepesneno ni točno, a je lepo. Podobno, kot je z žensko: če je pametna, ni nujno da je lepa; če pa je lepa, potem ni nujno, da je tudi pametna... (Bo kaj zamer?)

PRAVILJICA O ZLATOROGU

No, čas je, da na kratko povem vsebino pravljice, ki jo je povzel Baumbach pa tudi naš Anton Aškerc.

Živel je triglavski lovec, ki je vzljubil prelepo Jerico, hčerko Krčmarice v Trenti. Njej pa so dvorili tudi laški potujoči trgovci in jo obdarovali z zlatimi prstani in veržicami. Mladi lovec pa ji je prinašal le šopke planinskega cvetja. Zato mu je očitala, češ, glej, kako me tuji obdarujejo, ti pa mi nisiš le rože.

Vedel pa je lovec — tako kot vsi domačini, živeči v sosesčini Triglava — za Zlatoroga, katerega rogelj odpre zakladnico pod Bogatinom. Vendar pa je Zlatorog in njegova čreda belih koz pod varstvom Belih žen, ki so lovca enkrat že posvarile naj ne strelja na Zlatoroga. Kajti kozel — vodnik z zlatimi roglji ve, če bi ga lovec ranil, použije rožo, ki vzcve iz kapelj njegove krvi — in spet je zdrav, a nevaren.

Vedel pa je lovec tudi to, da Bele žene posvare le enkrat, potem se bo moral varovati sam.

In tako se je lovec razjezil na zahtevno Jerico, se odločil, da pojde na lov in ubije Zlatoroga. Potem si z njegovim zlatim rogljem odpre zakladnico v Bogatinu.

Res se je lovec vzel na Komno, kjer so imele Bele žene svoj vednozeleni vrt, na katerem so se pasle bele koze, pod varstvom kozla, vodnika Zlatoroga. Streljal je lovec nanj, ga zadel. Iz kapelj krvi pa so nemudoma vzcvele rože, triglavske rože. Kozel jih je nekoliko požul in v hipu bil spet zdrav in čil. Zaletel se je v lovca in ga pahnil v prepad, v sotesko Soče.

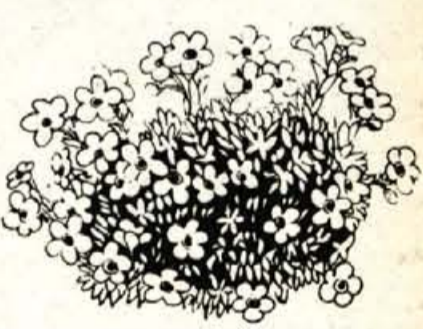
Ko je Jerica ob vodi prala, ji priplava po toku navzdol mrtvo truplo njenega lovca. V obupu skoči še sama v vodo in utone.

Za primer navajam nekaj uvodnih vrstic Funtkovega prevoda in Aškercove prepsnitve:

Pozdravljen mi srčno, Triglav čestit.

Tri glave dvigaš drzno do neba, kot bog, čegar ime ti je nositi in vsaka nosi krono od zlata.

Planine moje, drage ve planine, kako vas ljubim! Izza mladih dni vas nosim v srcu, strme višičine in ne nagledajo se vas oči. Vaš sin sem, gore. Ve ste me rodile.

TRIGLAVSKE ROŽE

Če hočem biti bolj natančen, moram povedati, da je triglavskih rož več, kar štiri vrste!

Prva je — seveda Zlatorogova čudodelna — **triglavska roža ali blesteči peterpratnik**. Je prilitičen polgrmiček, ki raste v grušču in skalnih razpokah naših najvišjih vrhov ter se razrašča v obsežne blazine. Cvetovi so živorožnati, lističi pa so porasli z blestečimi belosvilnatimi dlačicami, odtod njeno drugo ime blesteči peterpratnik.

Triglavska roža je pogostna v triglavski, jalovski, kaninski in krnski gorski skupini, vendar so njena rastišča praviloma na višinah čez 2000 Nm. Najde pa se triglavska roža tudi na Kepi, Storžiču in na Grintavcu.

Druga triglavska cvetka je podobna spominčici, ima na kratkih stebelcih kot nebo modre cvetove. Odtod njeno lepo ime **triglavska neboglasnica**. Je nekoliko redkejša kot triglavska roža. Raste v Julijcih, v Karavankah in na Kamniških planinah.

Tretja triglavska cvetka je **triglavski svišč**. Modrocvetiči cvetovi spominjajo na pomladanski svišč ali encijan.

Četrta roža, ki ima v botaniki svoje ime označeno »terglonensis«, t.j. triglavski je **triglavski dimek** zlatorumene barve, podoben cvetovom regrata.

Zapuščeni avtomobili — Na parkirnem prostoru pri kranjski Savi v Stražišču že dlje časa rjavijo trije avtomobili. Očitno so svoje odslužili, lastniki pa niso našli zanje primernejšega prostora, kot je ravno parkirni prostor. Kar je bilo še uporabnega, so sčasoma ljudje odvisli in odnesli domov, ostala je le še zarjavela lupina, kamor nekateri mimoidiči od časa do časa še odvržejo kakšen odpadke. — Foto: A. Kerštan

Gradnja uranske ceste

Prvi kilometri imajo asfaltno prevleko

Zaradi »mokrega terena« je bilo potrebno urediti 4 večje in 3 manjše regulacije.

Lanskega septembra so zarohneli prvi buldožerji pri Gabrku in tudi nejevernežem dokazali, da se je po večletnih pripravah začela gradnja oziroma rekonstrukcija ceste skozi Poljansko dolino, ki je zaradi rudnika urana Žirovski vrh, ki predvsem zahteva sodobno cesto zaradi težkih tovorov in prevozov reprodukcijskih materialov, dobila ime uranska cesta. Graditi sta jo začeli podjetji Primorje Ajdovščina in kranjsko Cestno podjetje s kooperanti, med katerimi velja posebej omeniti Gradis, ki je v izredno hitrem času zgradil tri mostove in to dva čez Soro.

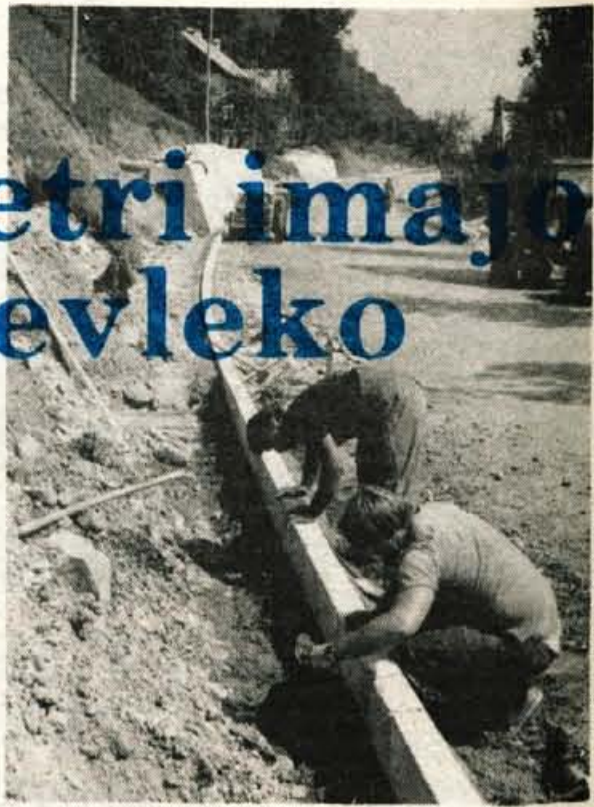
Do konca septembra bo zgrajena 3,8 kilometra ceste in sicer od bodoveljskega mostu do Gabrka. Teren je za gradnjo dokaj težak, saj je ob cesti vrsta studencev in studenčkov, ki ovirajo delo prizadevnih graditeljev. Ša zlasti je bilo težko spomladi, ko je nagajal tudi dež in so se dela zavlekla kar za dober mesec dni. Hkrati z gradnjo ceste pa smo morali zgraditi 3 večje in manjše regulacije studencev. Sicer dela sedaj potekajo po načrtu. Zastoj je nastal le na Dolgih travnikih, ker niso bili narejeni načrti za prestatitev daljnovoda in so zato morali začasno prekiniti gradnjo.

Računajo, da bodo cesto od bodoveljskega mostu do Gabrka predali namenu konec prihodnjega meseca. Že zedaj pa pripravljajo začetek gradnje novega odseka in sicer od Gabrka do Visokega, ki bo dolg toliko kot prvi. Na tem delu bodo cesto speljali po sedanjih trasi in bo zato najbrž precej težav zaradi izredno živahnega prometa skozi Poljansko dolino. Ta del ceste pa naj bi bil zgrajen do konca maja prihodnjega leta.

Za cesto naprej do Gorenje vasi in rudnika urana terminski koledar še ni določen. Pričakovati je, da se bodo dela nadaljevala takoj, ko bo speljana cesta do Visokega. Kot zadnja pa bo najbrž prišla na vrsto obvoznica mimo Skofje Loke. Za ta del so spomladi po javni razpravi delegati zborov občinske skupščine sprejeli najbolj sprejemljivo rešitev, predor pod Hribcem in sedaj se pripravljajo načrti. Ta del bo tudi najzahtevnejši.

Odsek ceste, ki ga gradijo letos, bo veljal 100 milijonov dinarjev in ga sofinancirata republiška skupnost za ceste in rudnik urana Žirovski vrh. Približno enak predračun je tudi za naslednji odsek do Visokega.

L. Bogataj
Foto: F. Perdan

Pred asfaltiranjem delavci urejajo robnike.

Nova cesta teče za Brodmi in je krajša za dober kilometer

Nekaj kilometrov nove ceste je že dobilo asfaltno prevleko. Posnetek je narejen pod Gabrkom.

Gradis je zgradil dva mostova čez Soro pri Brodeh.

Hkrati s cesto urejajo tudi okolico.

Franc Miklavčič Tek, lov, gozd, šola in kmetija

Približno osem let je, ko sem se prvič pogovarjala s Francem Miklavčičem iz Dolenje ravni pod Goro v Poljanski dolini. Bil je predsednik ene najbolj uspešnih organizacij mladine v škofjeloški občini. Osemnajstleten kar ni znal razložiti vzrokov uspešnosti. »Dogovorimo se, kaj je treba narediti in vsak ve, kje naj zgrabi. Za to ni potrebnih dolgih sestankov in razglabljanj.« Povsem nemogoče se mu je zdelo, da mladi ne bi imeli kaj početi, da bi jim bilo dolgčas in, kot se spominjam, nesmiselno, da se v občinski organizaciji toliko pogovarjajo, kaj naj mladi počno v prostem času. »Zabavati pa se res ni težko«, se je smejal in pri tem povedal, da so mladi kar sami preuredili šolo na Malenskem vrhu za sestanke in zabavo.

V začetku letošnjega poletja sva se srečala na tekmovanju mladih združnikov na Starem vrhu. Vesel in razpoložen je bil kot za šalo med prvimi v vseh disciplinah. Pravkar se je vrnil od vojakov in kot se je šalil, se je šele »uvajal v civilno življenje«. Postaven, razgledan kmečki fant, zaposlen pri Gozdnem gospodarstvu – v gozdnem okolišču Blegoš, prav tak kot pred osmimi leti.

»Si se šolal,« ga pobaram, »da si šele pri petindvajsetih služil vojsko.« pa pravi, da se je, vendar ni zaradi šole odlagal vojaščine. Leta 1974 je nekajkrat v stoje prebolel angino in

potem so neko soboto, tik po prestani bolezni, fantje šrangali, pa malo so popili in prepil ga je dobil. »Po tistem sem obležal. Potegnilo mi je na srce pa revmo sem dobil in nenadoma so mi odpovedale noge. Mesec dni sem ležal na Golniku, potem pa doma. Nič dobrega mi zdravniki niso obetali, le počivanje in nobenega dela. Držal sem se navodil, jemal zdravila in nič kaj velikih načrtov za prihodnost nisem imel.«

Naslednje poletje je prišel k njim na počitnice, mama se namreč ukvarja s kmečkim turizmom, na dopust zdravnik iz Ljubljane. Svetoval mu je, naj hodi na sprehode in počasi sta začela tudi nekotiko teči. »Tedad sem kupil prvo trenirko in copate in po 14 dneh sem že pretekel 3 kilometre dnevno. Sicer zelo zmerno, vendar vsak dan več. Dobil sem voljo, da sem kupil še tekaške smuči in opremo in, ko je zapadel prvi sneg sem začel kar redno trenirati. Na bolezen pa skoraj nisem več mislil.«

Prav tisto zimo je aktiv mladih združnikov pri kmetijski zadrugi Skofja Loka sestavil tekaško ekipo in ker so imeli člana premalo, so povabili Franca Miklavčiča. »Tekli smo od Zaprevala do Črnega kala, približno 15 kilometrov. Tekli smo tako hitro, kot je zahajalo sonce. Ko smo prišli pod Blegoš, je ravno zatnilo. To je bil pravzaprav moj prvi pravi tek, čeprav sem ga tedaj bolj

prehobil kot pretekel, sem zdržal in potem sem začel kar redno trenirati.«

Že januarja 1976 se je udeležil dupljanskega maratona in je bil med 400 udeleženci 80. Iz njegove ekipe

sta ga le dva premagala. Potem se je udeležil sindikalnih iger delavcev živilske in tobačne industrije in zmagal v tekih. »To je bila moja prva kolajna in tedaj sem že vedel, da me je tek zastrupil.«

Ker mu je zdravje dopuščalo, se je tudi zaposlil pri GG Kranj – TOZD Gozdarstvo Skofja Loka kot manipulant odpreme lesa. »Dopolodne sem hodil v službo, popoldne sem pomagal doma na kmetiji, zvečer pa sem tekal. Pa mi prijatelj pravi, da je naslednji dan kros smučarjev tekačev v Dolu pri Ljubljani in naj bi se ga udeležila. Pa sva šla, čeprav nisva niti dobro vedela, kje naj bita Dol bil. Kar na milici sva povprašala. Bil sem prvi. Tisto jesen sem se udeležil še krosov na Brdu pri Ljubljani, v Kamniku, na Godešiču in drugod. Po teh suhih treningih sem tedaj prvič prišel v občinsko ekipo in sem v tekih dosegel že kar nekaj dobrih rezultatov.«

Naslednjo zimo, to je sezono 1978/79 je že pretekel približno 400 kilometrov ob suhem treningu in 600 kilometrov na snegu. To, pravi, je že veliko za rekreativce. Zmagal je na množičnem teku v Cerkljah, v Dupljah sem bil 12., prav takšno mesto je zasedel na koroškem maratonu, čeprav je zašel in je pretekel 800 metrov več, na trnovskem maratonu je bil 19., itd.

V tem času se je tudi vpisal v šolo – Tehnično gozdarsko šolo v Postojni. Sedaj mu je dan potekal takole: dopolndno delo, popoldne doma, zvečer trening, ponoči pa se je učil. »Šola mi ni delala preglavic, zlahkoto sem opravljal izpite in najbrž bi v roku končal, če ne bi bil poklican k vojakom.«

Že po treh tednih, vojsko je služil v Tolminu, je odšel na brigadno prvenstvo in zasedel 4. mesto, kmalu zatem pa se je udeležil tekmovanja v Ajdovščini, kjer je na preprekah dosegel 1,27 minute, kar je bil najboljši čas večih ekip. Kasneje je tekmoval in zmagoval še na smučarskih tekmovanjih, biatlonu in tekmovanju na preprekah, zadnji njegov nastop pa je bil na brigadnem prvenstvu v Tolminu, kjer je spet zmagal v preprekah.

»Na vojsko imam lepe spomine in to predvsem zaradi športa. Sedaj sicer ne treniram, vendar mislim na zimo spet začeti. Ponovno sem zaposlen pri GG in sicer kot revirni gozdar Blegoš in imam na skrbi približno 400 ha gozda. Za jeseni imam v načrtu nadaljevati šolo, ki bi jo rad čimprej končal.«

Sicer pa pravi, da meni ostati doma na kmetiji, ker ima veselje do zemlje in službo blizu. Na ženitev trenutno še ne misli, pravi, da je še čas. Poleg tega pa je njegov konjiček lov. Zanj ga je navdušil oče, ki je tudi lovec. »Komaj sem shodil, sem že hodil na lov, z osemnajstimi pa sem dobil orožni list. Divjad poznam, kot živino v hlevu.«

L. Bogataj

Z malico in žebli v svet

Štangelnova Jožefa je danes stara 91 let, a svojih mladih dni v Kropi se še vedno dobro in rada spominja – Vsako leto domov

Ažmanova Jožefa iz Kroepe

Kropa – Starejši Kroparji jo poznajo in spoštujejo, Jožefa Ažmanovo, po domače Štangelnovo. Pri svojih 91. letih je izredno krepka in čvrsta: še vedno se rada poda na sprehode po Kropi ali v bližnjo okolico, še vedno nadvse rada pokramlja

in se spominja svojih mladih let, prijateljev in znancev. Žal njenih najbližjih prijateljev danes ni več, vsi niso dočakali tako visoke starosti kot Jožefa.

Štangelnova Jožefa se je rodila v družini štirinajstih otrok. Oče je bil tesarski mojster v Kropi. Bila je najmlajša in ko je bila stara dvanajst let, ji je umrla mama. S šestnajstim leti je odšla v svet, v Trst, kjer je najprej delala v mlekarni. Ko se je poročila, je ostala v Trstu, kjer živi že 74 let in kjer preživlja svoje dni v družbi sedmih pravnukov.

A vedno znova in vsako leto posebej jo kot rojeno Kroparko vleče nazaj v dolino pod Jamnik. V Trstu ne bi vzdržala, če ne bi vsaj poletne mesece preživela doma, v Kropi, v svojem domu, kjer se je rodila in kjer je preživela najlepše dni svoje mladosti.

»Pri nas še ni bilo tako zelo hudo,« se spominja danes Jožefa, ki ji sami starejši Kroparji priznajo izreden spomin in ki jo nadvse radi poslušajo, »drugače pa je bilo življenje zelo trdo in zelo težko. Mi, mladi, tedaj morda še nismo tako občutili, a vendar smo vedeli, da starši bijejo bitko za vsak kos kruha in še bolj za sleherni redki priboljšek. Od jutra do večera so kovali, da so potlej

torovali žeblje tja v daljnji svet, do Trsta.

Žeblje so tedaj, preko Jamnika, še nosili, peš so potovali do Trsta. Malo malice so vzeli s seboj pa žeblje. Spominjam se, kako nam je stari stric pripovedoval, da ni imel denarja za carino, zahtevali pa so neke vrste plačila za meso, ki ga je kot popotnico nosil s seboj. Pa se je usedel na občestni kamen in v hipu vse pojedel; prav tako ob povratku, ko so ga »vrteli« zaradi rozin, ki jih je kupil v Trstu in hotel prinesiti domov. Pred njihovimi očmi jih je tlačil v usta toliko časa, da jih ni bilo več...

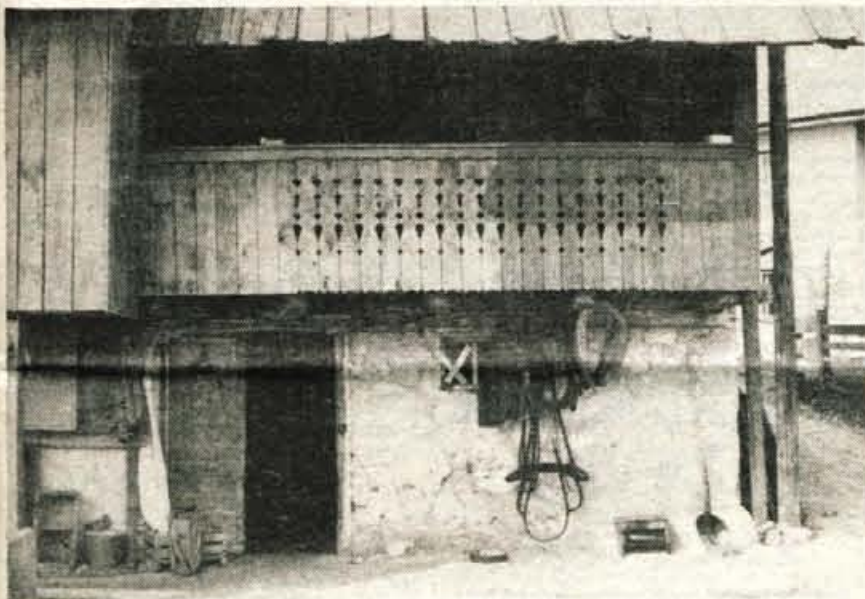
Pri marsikateri hiši je bilo življenje tako težko, da si danes komajda lahko predstavljamo. Vsaka družina pa je imela kup otrok, veliko jih je pomrlo že ob rojstvu. Težko in najtežje so se preživljali in nikoli ne bom pozabila domačinke, ki je imela veliko otrok in je morala skupaj z možem garati od jutra do večera v vigenjcu, da so preživeli. Najmlajšega je v vigenjcu, tam sredi kroparskega trga, kar na vrh privezala, vrv pa na kovaški meh: otrok se je gugal in bil tako tiho, sama pa je kovala. Bila je grozna in nedoumljiva revščina...

Ko sem bila stara deset let, leta 1901 je bilo, je pogorel spodnji del Kroepe. Hiše so bile krite z lesenimi deskami in so se hitro vžgale in gorele. Prihiti so gasilci, domači in iz vseh sosednjih vasi, da so pogasili: še sreča, da voda teče tik poleg vasi...

Danes? Danes Kropo komajda spoznaš, tako se spreminja. Prav občudujem pridne in marljive ljudi, ki popravljajo hiše in prebivajo v lepih stanovanjih. Pravo malo mesto je danes že postala, čeprav nima več šole kot nekoč in tudi žandarmerije ni več.

Časi se spreminjajo in ko takole posedim ob teh toplih poletnih dneh na klopi sredi Kroepe, mi silno mika tja v planine, prav tako kot nekoč. Oj, ko bi bila mlada, kako bi šla rada v hribe...

Ažmanova Jožefa se, tako kot domala vsi Kroparji, ki so odšli v svet, ne more ločiti od svojega rodnega kraja, od lepih mladostnih spominov, pa naj je bilo življenje še tako trpko. Kroparji se vedno vračajo domov, v to lepo dolinico, kjer vsaka hiša pripoveduje o tistih devnih časih, kjer poti in steze spominjajo na toliko mladostnih prijateljev in znancev in kjer bližnji gozdovi še vedno neustavljivo vabijo. Kropa je domačinom vir veselja, vir žalosti in vir življenja in iz tega vrelca črpa svojo moč in trdnost tudi Štangelnova Jožefa...
D. Sedej

In vendar ne palač ogromnih in njih bleskú ne bom slavil; a tebi, dom seljakov skromnih, nesmrten venec rad bi zvil.
Simon Gregorčič

Ob začetku šolskega leta

Smo pred novim šolskim letom, ki prinaša učečemu rodu več dela, učnega zadovoljstva, nekaj skrbi in tudi težav. Ponovno se bo oglašal šolski zvonec in pozival k pouku učence in učitelje, da bi složno prodirali v svet znanosti in tehnike. Zaživelo bo značilno šolsko ozračje v katerem bo izobraževanje dopolnjevalo tudi vzgoja, intenzivnim uram bodo sledili odmori in trenutki oddiha. Vsako šolsko leto je podobno športnemu tekmovanju, letnemu

je uspeh v aktivnem ozračju, vnemi in volji.

V šolskem urniku je veliko predmetov, preverjanja znanja in nalog. Vsako preverjanje znanja pa poleg miselne in spominke dejavnosti sproži še določeno živčno-vegetativno in čustveno napetost. Čim bolj je učenec snovno pripravljen in prilagojen na pritiske (grožnje, zastrahovanje, na zaničevalne sodbe ipd.), tem manj je šolskih skrbi. Toda malo je takih, ki bi bili zmeraj pripravljeni za vsak predmet, saj jih v novem letu pričakuje veliko šolskih nalog, kontrolnih vaj in drugih načinov preverjanja znanja.

Posledice šolskih obremenitev so večkrat nespečnost, slabšanje apetita, razpoložnja in druge težave. Šolski dan je končan, vendar v glavi še tli, prizadeta je dejavnost notranjih organov. Šolake zahteve se stopnjujejo iz leta v leto, učenci so v primerjavi z nekaterimi drugimi delavci pravi garači. Po nekaj urnem sedenju v šoli, so morajo veliko časa posvetiti še nalogam v prostem času. Dolgotrajno miselno delo slabi prehranjevanje možganskih živčnih celic, zmanjšuje njihova opravila in s tem tudi miselne sposobnosti. Šola ne sme zavirati temveč mora zagotoviti zdravo rast mladih Z vadbo in igrami je potrebno spodbujati skladen razvoj, odpravljati hibe v držji in postavi, trajno krepiti živčevje in omogočiti doživljanje slasti mladosti. Primerno zaporedje učenja, razvedrila, sprostitve in obnove učne zmogljivosti pa so dejavniki uspeha.

Šolskemu turnirju, v katerem se uveljavljajo miselna dojemljivost, čustvena zrelost, odprtost do številnih pritisikov. V šoli je potrebno dovolj zbranosti, taktične zrelosti, pa tudi nekaj zvitosti. Naš šolar mora biti tudi kondicijsko pripravljen, podobno kot šahist. Dobra kondicija pripomore k bolj uspešnemu dojemanju učne snovi, hkrati pa prispeva k večji pozornosti. Ta je bilj očitna na začetku leta, medtem, ko se med letom zmanjša, to pa zaradi manjšega gibalnega napora in zaradi večjega izliva živčne energije. Obnavljanje živčne energije je v urejenem dnevnem redu, v ugodnih družinskih razmerah in v gibalnih pobudah, ki vračajo več učne

vneme in svežine. Za vse, ki opravljajo umsko delo v zaprtih prostorih so obvezni občasni aktivni odmori. Ti pa še bolj doraščajoči mladini, da bi pri izobraževanju in vzgoji lažje mobilizirala umsko, npravstveno in gibalno moč, da bi bila pri pouku čim bolj aktivna, saj je znano, da

J. Ažman

Delavska univerza
Tomo Brejc
KRANJ

bo v prvem semestru šolskega leta 1980/81 organizirala za osebno in poklicno rabo:

- tečaj slovenskega jezika za delavce iz drugih republik in pokrajin
- tečaj ruskega jezika
- tečaj angleškega jezika
- tečaj nemškega jezika
- tečaj francoskega jezika
- tečaj italijanskega jezika

Prijave sprejemamo do 15. septembra 1980, vsak dan od 7. do 16. ure.

Informacije dobite po telefonu 27-481.

»Noro« poletje

Čeprav je bilo letošnje poletje dolgo nenavadno mrzlo, od konca julija in v avgustu pa prav tako nenavadno vroče, smo Jugoslovani z njim lahko zadovoljni. Posebno, če ga primerjamo z nekaterimi podnebnimi skrajnostmi drugod po svetu.

Vreme podobno času

Ne tiči odgovor v ljudeh? Psihologi namreč trdijo, da vročina dela ljudi napadalne. Za voznike je enako nevarna kot alkohol. V hudi vročini mnogim odpovedo refleksi, nekateri pa skoraj niso več normalni.

Na srbskih cestah je bila na primer avgusta najbolj črna med črnimi serijami, čeprav ceste tehnično niso bile slabše kot običajno. Na avto cesti vzhodno od Zagreba tudi še ni bilo takega zastoja in gneče kot pred tedni – zaradi plačila cestnine. Vsaj za to sramoto ne moremo kriviti vulkana St. Helens in njegovega pepela, ki kroži okrog Zemlje.

Vreme kot da se ravna po dogodkih v svetu. Polno je nasprotij, burno. V začetku avgusta so svetovne agencije objavile v skupih dvanajstih urah same »nelogičnosti«.

Na Japonskem je padlo dvakrat več dežja kot je običajno, že 78 let pa Japonci niso tako zmrzovali kot prav 3. avgusta letos. Zelo vlažen zrak v New Yorku, ogret na 32 do 33 stopinj Celzija, je prinašal smrt. V enem samem tednu je v nekem domu starostnikov podleglo toplotnemu udaru kar petnajst varovancev. Zatem je prelom oblakov potopil newyorške ulice in tunele metroja; 88 milimetrov padavin v dveh urah in pol. Istočasno so v državi Delaware z raketami skušali izzvati dež, ki ga ni bilo že tri leta. Pretiravali so: poplave so uničile letino.

Norvežani so pa to poletje zares uživali. Že dolgo ni bilo v deželi fjordov tako toplo: 20 do 27 stopinj Celzija.

Pod soncem nič novega

Kljub vsem nevskečnostim letošnjega »novega« poletja smo jo Jugoslovani kar poceni odnesli. Temperature med 30 in 40 stopinjami.

Vizija, ki utegne postati stvarnost: London pod vodo (fotomontaža)

ki so zajele našo državo konec julija in so bile značilne tudi za avgust, so samo »mačji kašelj« v primerjavi z zgodovinskimi plus 58, kolikor so 13. septembra 1922 namerili v El Aziji (Libija). Pred »libijsko« je bila najhujša vročina v Dolini smrti (Kalifornija), kjer so 10. aprila 1913 zabeležili 56,7 stopinj Celzija. Strokovnjaki so izračunali, da je takšen vzpon temperature mogoč le enkrat na 650 let.

Nasprotno skrajnost so občutili sovjetski raziskovalci v antarktični postaji Vostok. 8. avgusta 1960 je bilo minus 88,3 stopinje. Sicer pa ima rekord še vedno Verhojansk (Sibirija), kjer je bilo 7. februarja 1892 minus 73,3 stopinje Celzija. Znamke letos torej vseeno niso padle.

Bo London potonil?

Najmanj dežja na svetu pade v Vadi Halfi (Sudan). V minulih 49 letih ga ni bilo niti kaplje. Največ padavin pa ima havajski otok

Kauai – 11.684 mm na leto, vendar je doslej v dvanajstih mesecih največ dežja – 26.466 mm – padlo na mesto Čeranpuđži (Indija). Največ snega, kolikor je znano, pa je naletelo na Silver Lake (Colorado, ZDA), in sicer kar 1854 mm v 24 urah med 14. in 15. aprilom letos.

Zaradi primerjave z Allenom, »najmočnejšim uraganom v zgodovini«, omenimo še mesto z največ nevihtami. To je Bogor v Indoneziji s poprečno 322 nevihtnimi dnevi na leto. Suhi dan je tam pravi praznik.

Kot že rečeno, take sreče kot pri nas to poletje niso imeli povsod. Na britanskem Otoku so na primer zadnja tri leta dosti bolj negotovi. Ne zaradi pošasti iz Loch Nessa, pač pa zaradi bojazni pred poplavami. Ker Otok tone, bi se kaj lahko zgodilo, da plima ob močnem vetru iz »prave« smeri nanese morje na angleško kopno. Celo London bi se lahko znašel pod vodo. Tedaj bi znameniti Big Ben prav lahko opremili še s svetilniškimi lučmi.

Že desetletja vsako poletje časopisne stolpce po svetu polni slova »pošast« iz škotskega jezera Loch Ness. Tako čtivo je v času kislih kumaric nadvse dobrodošlo in povrh še zanimivo za bralce. Letos pa je »pošast« zasenčilo poletje samo. Glavni krivec vseh zmed je postal vulkan Saint Helens, ki je bruhal pepel kar deset in petnajst kilometrov visoko ter objel zemeljsko oblo. Drugo »čudo« letošnjega poletja je uragan Allen, največji doslej znani nevihtni vrtnec, ki je s hitrostjo več kot 200 kilometrov na uro krenil prek Karibskega morja.

Tri četrtine Evrope vse do konca julija skoraj ni videlo sonca. Poletnemu turizmu v več državah je grozil polom, in to predvsem zaradi dežja in mraza, ne toliko zaradi inflacije ali terorizma. Kaj je narobe s poletjem 1980?

Hokeyj ostane na Jesenicah

JESENICE - Namesto, da bi igralci trenirali, funkcionarji pa mislili, kako bodo čimbolje pripravili svoje igralce na začetek hokejske sezone, se oboji v tem letnem času ubadajo z drugimi težavami...

hokey je Železarna vložila veliko sredstev in nismo mislila, da se Jeseničani tej panogi odpovedo. Starost sedanje hokejske generacije je 22 do 23 let. Ugotovili so, da je končno prišel čas, ko bo potrebno dolgoročno urediti financiranje tega dragega športa...

Člansko balkansko prvenstvo v plavanju Pričakovan vrstni red

VOLOS - Jugoslovanski plavalci so na letošnjem članskem balkanskem prvenstvu v moštvenem delu tekmovalni dosegli tisto mesto, ki smo pričakovali. So tretja najboljša plavalna reprezentanca na Balkanu...

(oba Jugoslavija) 2:12,60; 400 m mešano: 1. B. Petrić (Jugoslavija) 4:39,93; 4 x 100 m kravlji: 1. Bolgarija 3:35,30; 2. Jugoslavija 3:37,91 (rekord SFRJ); 400 m kravlji: 1. B. Petrić 4:03,58; 2. D. Petrić (oba Jugoslavija) 4:04,54; 200 m delfin: 1. Koskinakis (Grčija) 2:07,87; 3. B. Petrić 2:08,33...

Nogometni Škofje Loke praznujejo

ŠKOFJA LOKA - Za petdesetletnico nogometa v Škofji Loki je domači nogometni klub LTH pripravil dvodnevno praznovanje. Ze jutri, v soboto, bodo ob 18.30 imeli slavnostno sejo izvršnega odbora nogometnega kluba. V okviru tekmovalj so Ločani pripravili v soboto kar dve nogometni srečanja. Ob 15. uri se bodo na neogmetnem igrišču v Puštalu pomerili igralci stari nad štirideset let...

Veslanje Največ Bledu in Braniku

BLAD - Blejsko jezero je dva dni gostilo najboljši slovenske veslače, ki so se v konkurenci mlajših mladincev, mladinc in članov borili za letošnje republiške veslaške naslove. Med veslačicami in veslaci iz Izole, Kopra, Maribora in Bleda so največ uspeha imeli domačini in tekmovalci Branika iz Maribora. Razveseljivo je, da so se tega prvenstva udeležili tudi veslaci iz Ljubljane.

Vaterpolo Pionirji in mladinci za prvaka SFRJ

KRANJ - Letni basen v Kranju bo v soboto in nedeljo gostil najboljša mladinska in pionirska vaterpolska moštva Slovenije. Pionirji in mladinci bodo namreč imeli svoje republiško prvenstvo.

Nogometni turnir za pokal Staneta Perca

LESCE - Pod pokroviteljstvom krajevne organizacije ZB NOV Radovljica je Nogometni klub Lesce v soboto, 23. avgusta, organiziral letošnje 15. spominski nogometni turnir za pokal Staneta Perca, borca in nekdanjega odličnega športnika iz Radovljice.

KOLESTARSTVO Po izkušnje v tujino

KRANJ - Trener kolestarskega kluba Sava in od letos tudi kapetan jugoslovanske reprezentance Franc Hvasti je pred desetimi dnevi odpešal svoje najboljšje fante na etapno dirko Okoli Nemčije, ki slovi po težavnosti in izvirnosti mednarodni udeležbi. Kako so naši vozilci, še ne vemo, ker se bodo vrnili šele jutri, sicer pa zapis rezultatov tokrat tudi ni naš namen.

Dosti pomembnejše od stroškov so izkušnje, ki jih kolejarji dobivajo na tujih dirkah. Razlika med njimi in našimi je namreč ogromna in samo škoda je, da so se zvezni funkcionarji tega zavabili šele zdaj. Medtem ko je udeležba pri nas po navadi precej skromna, kvaliteta nastopajočih pa še bolj, v tujini na nobeni dirki ni manj kot sto kolezarjev. Ali na zelo redkih. Da o tekmovalcih, ki celo naše najboljšje presejajo za en razred, ne govorimo.

ROKOMET Tržičani pripravljani

TRŽIČI - V soboto, 30. avgusta, se bo pričelo letošnje prvenstvo v republiški ligi za rokometne in rokometiške. Ena od ekip z Gorenjske, ki nastopa v tem tekmovalstvu, so tudi igralci tržiškega Peka, ki se bodo v prvem kolu doma pomerili s povratnikom iz druge lige, z ekipo slovenjograške Partizana TUS. Tekma bo jutri ob 19. uri na rokometnem igrišču v Križah.

NOGOMET Težaven začetek

Tudi nogometaši v SNL bodo začeli s tekmovaljem. Kranjsko peto selekcijo čakata v prvih dveh kolu dve izredno težki gostovanji in zato se lahko zgodi, da se bodo osvojili niti točke. Preseneča tudi obnašanje nekaterih igralcev, ki neredno trenirajo, nekateri pa so tudi na dopustih. Veliko skrbi torej za Odbor za selektivni nogomet in trenerja Rudija Kobana, ki ima nevažno nalogo, da moštvo pripravi za napore liganskega tekmovalja. Igralske okrepitve so, predvsem to večje za igralce, ki so prešli iz četrtre selekcije (Belančić, vprašljiva pa je forma nekaterih ključnih igralcev (Mirak, Radosavljevič, Knežević in še nekateri), ki so bili na dopustih. Tudi vprašanje vratarja je pereče, čeprav sta tu zelo izkušena Hec in Beton. V obrambi bo najmanj težav: Belančić M., Jakara, Jošt in Legat so najresnejši kandidati, tu pa so še mladi Mujič in ostali. Vezni vrsta je najbolj pereča: Mrak, Radosavljevič in Osoedkar bi bili glede na lansko prvenstvo najboljša rešitev, če pa bo moštvo igralo sistem 4-4-2, kar je najbolj verjetno, potem je položaj v vezilih še bolj težaven. V napadu lahko igrajo Česen, Knežević, Cotman, še najbolj vestranski pa je Z. Belančić, ki lahko igra na skoraj vseh mestih v moštvu. Tu je še izkušeni Tkalec, ki bo verjetno moral zaigrati v ožji obrambi, ker dobro akca in je borben. Vseakor pa bodo svojo priložnost lahko izkoristili tudi mladi (Murnik, Cotman, Kregar, Bradeško, Eržen in še kdo) ter vratar Zagar.

Kros za pokal Dela

Na predlog Atletske zveze Slovenije je izvršni odbor Zveze kulturnih organizacij Radovljica sprejel sklep o prevzemu organizacije 15. kroga za pokal Dela. Tekmovanje bo 15. oktobra v Radovljici in bo zaključek akcije krosov po občinah. Organizator in Atletska zveza Slovenije pričakuje, da bo nastopilo v okviru občinskih reprezentanc okrog 2.000 tekačev v petnajstih starostnih kategorijah od mlajših pionirjev do veteranov.

Lampič četrti

PORDENONE - V italijanski pokrajini Pordenone je bila v nedeljo, 24. avgusta, mednarodna kolestarska dirka mladincev za 24. Pokal Prodolone. Nastopilo je 75 kolezarjev, med njimi tudi val jugoslovanski kandidati za reprezentanco, ki bo od 12. do 14. septembra zastopala naše barve na tradicionalni mednarodni etapni dirki Po Istri.

V boj za točke

KRANJ - Jutri, v nedeljo, bodo v Sloveniji otivela rokometna igrišča. S tekmovaljem bodo pričeli rokometni in rokometiške v slovenski rokometni ligi, moški drugi republiški rokometni ligi in mladinci v skupini center in jug.

TUDI REKREATIVCI BODO ZAČELI

Tudi moštva obeh članskih in mladinske občinske lige se pripravljajo na novo nogometno sezono. Znova veljajo pohvale ŠD Jakob Štucina iz Prebalečevega, ki je prijaviilo svoje moštvo, manj razveseljivo pa so novice iz nekaterih zelo stabilnih klubov, ki imajo težave z igralci (Korotan, Primakovce). Še posebej Primakovce je zanimiv primer, saj ta zares obavejen klub, ki je slovel kot najmočnejši v občini, komaj zapolnjuje nekatere vrzeli v samo eni članski ekipi. Sicer pa bo nova sezona tudi priložnost, da se popravijo stare napake. Tekmovanje bo vodila OZN Kranj, sodniki pa tudi objubiljajo svoj prispevek k dobremu tekmovalju, čeprav je res, da vsega ne morejo storiti sami.

V nedeljo balinarski turnir

Slavnostna otvoritev in začetek tekmovalj bo ob 8. uri na balinišču v radovljiškem športnem parku. Tekmovalja pa bodo tudi na balinišču pri domu upokojencev v Radovljici. V primeru slabega vremena so se odločili, da bodo vsa tekmovalja na pokritih baliniških BK Lesce v Lescah.

Otroci v prometu

Voznikom motornih vozil

Ze v ponedeljek bodo ceste zjutraj in opoldne pa tudi popoldne polne otrok, ki bodo po potitnicah spet nabirali znanje v šolskih klopek. Na cesti bodo bržkone nekateri tudi razposajeni. Pozabili bodo na varnost. Posebno ogroženi v prvih mesecih so prav gotovo prvošolci. Mnogi bodo prvič samostojno zakoračili proti šoli, večina pa se prav gotovo ne zaveda vseh nevarnosti, ki jim prežijo na cesti.

Najmlajši bodo seveda prve mesece nosili okoli vratu rume ne rutice, tako da se bodo že od daleč ločili od drugih in s tem opozarjali ostale udeležence v prometu, da so novinci na cesti in da je zato nanje treba še posebej paziti. Na cestah, kjer ni pločnikov, pa bodo v mraku nosili tudi odsevne narokavnike.

V bližini šol bodo otroci prečkali ceste preko prehodov za pešce. Večina teh prehodov je dobro vidnih, ostale bodo še obnovili. Večina šol ima tudi ob teh prehodih rumeno utripajočo luč, ki še posebej opozarja voznike na počasno in previdno vožnjo. Vozniki pa bi morali vedeti, da so otroci prepričani, da se jim na prehodu za pešce ne more nič zgoditi. Zato tudi enostavno stečejo čez prehod, ne da bi se prepričali, če se ne bliža vozilo. Pri prehodu čez cesto v bližini šol bodo učencem v prvih mesecih pomagali pionirji prometniki, ki ga morajo vozniki upoštevati prav tako kot prometnega miličnika.

Ze veliko učencev je opravilo kolesarski izpit, vendar pa njihovo obnašanje na cesti ni zmeraj tako, kot velevalo pravila. Ni dovolj, če voznik vidi napake kolesarja, bolje je, da se mu kar najbolj izogne in tako prepreči najhujše.

Vozniki naj bi pri vožnji mimo šol ali mimo skupine otrok na pločnikih ali na cesti bili še posebno pozorni. Ze od daleč je treba otroke opozoriti na vozilo, potem pa pazljivo peljati mimo. Le na ta način bo lahko marsikateri voznik preprečil nesrečo, obenem pa se bodo otroci tudi učili varnosti in samozaščitnega ravnanja v prometu.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Sob Kranj

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 30. avgusta, bodo odprte naslednje dežurne trgovine:

KRANJ: Central - Delikatosa, Maistrov trg 11 in Na vasi, Senčur od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo odprte od 7. do 19. ure: Klemenček, Duplje, Naklo v Naklem, Krvavec, Cerklje, Hrib, Pred-

dvor, Kočna, Zg. Jezersko, Na Klancu, Oprešnikova 84, Kranj, Zivila - Potrošniški center Planina II, Planina 63.

V nedeljo pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj od 7. do 11. ure: Delikatosa Maistrov trg 11, Krvavec, Cerklje, Naklo v Naklem, Na vasi, Senčur.

JESENICE: Emona market, Prešernova 1/a in Rožca - Samopostrežna trgovina na Javorniku, O. Novaka 8.

NESREČE

NEPREVIDNO NA PREDNOSTNO CESTO

Škofja Loka - V ponedeljek, 25. avgusta, nekaj po 15. uri se je na regionalni cesti pripetila prometna nezgoda. Voznica osebne avtomobila Ivica Šubic (roj. 1954) iz Gorinje vasi je peljala od Reteč proti Skofji Loki; na Ljubljanski cesti je z desne stranske ceste pripeljal na Ljubljansko voznik osebne avtomobila Jakob Pogačar (roj. 1935) iz Smlednika, ki se npravi ni dovolj prepričal, če je cesta prosta. V trčenju sta bila oba voznika lažje ranjena, škode na avtomobilih pa je za 25.000 din.

Nenadoma na cesto

Kranj - Sedemletni Aleš Znidar je v ponedeljek, 25. avgusta, ob 18.30 stal v skupini otrok na avtobusni postaji v Hrastju. Nenadoma je stekel čez cesto, ne da bi se prepričal, če je prosto. Prav tedaj je mimo pripeljal v osebne avtomobilu voznik Jožef Novak (roj. 1913) iz Podreče, ki je sicer zaviral, vendar pa nesreče ni mogel preprečiti. S pretresom možgan in odrgninami so Aleša prepeljali v Klinični center.

Tovor ni bil označen

Kranj - Na lokalni cesti v Predosljah se je v torek, 26. avgusta, ob 19. uri pripetila prometna nezgoda. Voznik traktorja z vozom Anton Roblek (roj. 1948) s Suhe je peljal les za ostreže, ki je visel še kake tri metre čez dolžino voza, ni pa bil tovor tudi označen. Voznik je pri

hiši št. 41 prečkal cesto; ko je bil že skoraj čez, le zadnji del tovora je bil še kak meter oddaljen od roba, je z desne strani pripeljal voznik kolesa z motorjem Miran Močnik (roj. 1964) iz Milj s sopotnico Vero Močnik. Voznik kolesa z motorjem ni opazil, da je del tovora še na cesti, tako da je z ogledalom trčil v les in padel. V nesreči je bil lažje ranjen in so ga prepeljali v Klinični center.

L. M.

Vlom hitro razkrit

BLAD - V ponedeljek, 25. avgusta, je neznanec vlomil v gostilno Betanija v Krnici in odnesel le za 650 din drobiza. Delavci oddelka milice Bled pa so hitro ugotovili, da je nepovabljen vstopil v gostilno Zdravko S., star 19 let; ta je pred časom vlomil tudi v Planinski dom Lipnica, od koder je odnesel radijski aparat grunding.

Kdo je videl roparja?

Kranj - V ponedeljek, 25. avgusta, ob 22.30 je neznanec skušal oropati Frančiško Pečnik, staro 82 let. Pečnikova je pozno v noč še delala v svoji delavnici, kjer popravlja dežnike. Neznanec je vstopil, ugasnil luč in zahteval denar ter oškodovanko podrl na tla. Na srečo je prav tedaj prišla Milena Bizjak, ki je že prej opazovala z okna svojega stanovanja sumljivega neznanca, ki se je smukal po Prešernovi ulici. Prihod Bizjakove je neznanca prestrašil, da je pobegnil proti Titovemu trgu in naprej v Jenkovo in Tomšičevo ulico. Bizjakova ga je hotela med vrati še zadržati, toda iztrgal se ji je in pobegnil. Bizjakova je povedala, da se je neznanec pred napadom skrival v Prešernovi ulici v vratih nasproti Pečnikove delavnice. Pred napadom se je še enkrat sprehodil proti Titovemu trgu do

trgovine Tina in se nato vrnil, ko se mu je zazdelo, da na ulici ni več veliko ljudi.

Moški je imel čez obraz črno nogavico z izrezanimi odprtini za oči. V delavnici je izgubil rumeno gospodinjsko gumijasto rokavico. Visok je bil okoli 170 cm, bolj suhe postave, oblečen v obrobline modre kavbojke ozkega kroja.

Uprava javne varnosti Kranj naproša vse občane, ki so se približno v tem času mudili na Titovem trgu in Prešernovi ulici in so morda videli možkega, ki ustreza temu opisu, da to sporoče UJV Kranj ali postaji milice Kranj; obenem pa UJV prosi fanta, ki je prišel s Titovega trga prav tedaj, ko je neznanec bežal v to smer, da se oglasi na UJV Kranj, saj je vsaka informacija o storilcu dobrodošla pomoč pri raziskovanju tega dogodka.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube hčerke, sestrice, vnučke, nečakinje in sestrične

NATAŠE SVETELJ

se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, sorodnikom in sodelavcem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, našo malo Natašo pospremili na njeni zadnji poti, ter ji darovali cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni Šiviljstvu Klakočar, Sindikalni organizaciji Alpetour - TOZD Remont Primskovo ter NK - Senčur.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni!

Tupaliče, Senčur, 27. avgusta 1980

Vsem, ki ste prišli od blizu in daleč, da ste spremili na zadnji poti našega dragega

METODA JANCA

izrekamo globoko zahvalo

Zahvaljujemo se za vsa izražena sožalja, vsem darovalcem cvetja, pevcem za zapete žalostinke, sodelavcem Zivila Kranj, Organizaciji ZB - Križe ter govorniku Ivanu Gregorcu

Posebno zahvalo pa smo dolžni osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, Inštitutu na Golniku, ZD - Trzič, posebej pa še dr. Martinčiču za dolgoletno zdravljenje in vsestransko pomoč v času bolezni. Hvala tudi g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Žalujoči njegovi!

Senično, 19. avgusta 1980

ZAHVALA

Ob prerani in težki izgubi našega dragega moža, atka, starega ata, brata in strica

FRANCA ORANIČA

iz Križev

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pokojniku poklonili cvetje in vence, nam izrekli sožalje in ga spremili do njegovega zadnjega doma.

Posebno se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu: tov. Sitarju v imenu gasilcev, tov. Teranu v imenu kmetov, Kmetijske zadruge in vaščanov ter tov. Albrehtu v imenu Krajevne skupnosti Križe. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke in pihalnemu orkestru.

Vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih trenutkih, še enkrat iskrena hvala

Žalujoči: žena Francka, sin Tonček, hčerka Dragi z družino, brat Viktor z družino, sestre Micka, Francka in Katra z družinama ter drugo sorodstvo

Križe, 22. avgusta, 1980

**Univerza Maribor
Visoka ekonomsko komercialna
šola Maribor
sekcija Kranj**

obvešča, da vpisuje slušatelje za študij ob delu v šolskem letu 1980/81.

Za vpis na I. stopnjo je potrebna popolna srednja šola. Dokumenti, ki jih je treba predložiti ob vpisu so: diploma, izpisek iz matične knjige in potrdilo delovne organizacije o zaposlitvi.

Vpis bo v Kranju v četrtek, dne 4. septembra 1980 od 8. do 12. ure in od 14. do 19. ure na Prešernovi 11/I v dvorani.

Naknadni vpis za nove slušatelje in vpis v II. letnik bo možen še do 20. septembra 1980 v pisarni VEKS Kranj - Prešernova 11, vsak dan od 10. do 12. ure in od 14. do 16. ure.

Evidenčni vpisi bodo še do 20. decembra 1980. Po tem roku ne bo več možen noben vpis.

ALPINA
Tovarne obutve
Žiri, Stara vas 23, n.sol.o.
TOZD Prodaja

objavlja na podlagi sklepa komisije proste delovne naloge:

1. oblikovalca za nedoločen čas
2. serviserja za nedoločen čas

Kandidati za razporeditev na navedena dela in naloge morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.: šola za oblikovanje - srednja izobrazba, 2 leti delovnih izkušenj;
- pod 2.: srednja strokona izobrazba čevljarske oziroma tehnične smeri, vsaj pasivno znanje enega svetovnega jezika, 2 leti delovnih izkušenj.

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Alpina, tovarna obutve Žiri, Komisija za delovna razmerja za TOZD Prodaja Žiri, 64226 Žiri.

ŽELEZARNA JESENICE

Na osnovi sklepa delavskega sveta TOZD Strojne delavnice z dne 1. 8. 1980 in določil statuta ter sklepa razpisne komisije

RAZPISUJEMO
delovne naloge

vodjo TOZD Strojne delavnice

Poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

da ima visokošolsko izobrazbo in pet let uspešnega dela v industriji, da ima družbenopolitične in moralno etične kvalitete ter aktiven odnos do razvijanja samoupravljanja.

Mandat izbranega kandidata bo trajal 4 leta.

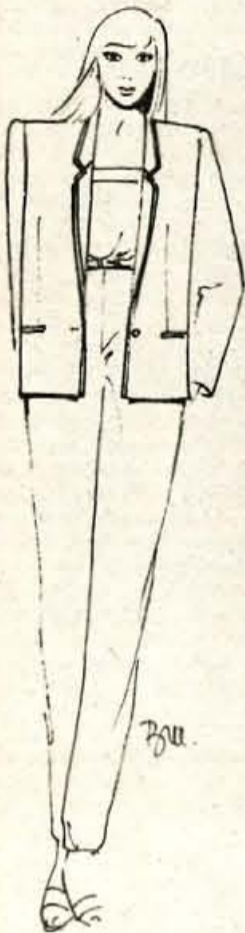
Kandidati naj pošljejo prijavo z dokazilom o izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo TOZD Strojne delavnice« v 15 dneh po objavi na naslov: Železarna Jesenice - kadroviski sektor, C. železarjev 8, 64270 Jesenice.

O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od dneva izbire.

MARTA ODGOVARJA

Renata - Kranj

Stara sem 19 let, visoka 171 cm in 62 kilogramov teška. Rada bi imela hlačni komplet, kakršen je trenutno v modi. V pismu vam prilagam tudi vzorec blaga, ki sem ga kupila v ta namen.

Odgovor: Blazer je krojen kot moški suknjič. Ima daljšo fazono in se zapenja na en sam gumb. Žepa sta vrezana, dolžina sega čez boke. Hlače so širše, spodaj močno zožene. Zapenja se spredaj z zadrgo, žepa sta poševna. Spredaj sta po dve gubici, obrnjeni proti zadrugi. Pas ima zankice, tako da lahko vanje vdenete pas iz usnja.

Kompot iz suhih sliv po švedsko

250 gramov suhih sliv čez noč namočimo v vodi, da se zmehčajo, naslednji dan pa jih z lupinico limone okrog pol ure kuhamo, in pustimo, da se v tej tekočini ohladi. Slive porazdelimo v štiri skodelice in jih prelijemo z osminko litra sladke smetane.

Ko izbiramo preprogo
Velurne preproge

Če je nit na površini flora prerezana, tedaj imenujemo to odprti flor, preproge s takim florom pa s skupnim imenom velur. Površina je pri večini žametna in podobna krznu, razen pri modernih rya preprogah. Velurje izdelujejo ročno ali strojno v klasičnih orientalskih vzorcih, enobarvne ali pa tudi z različnimi modernimi fantazijskimi vzorci.

Kvaliteto pri velurnih preprogah odloča navadno število vozlov na kvadratni meter. Čim več jih je, tem gostejši in trpežnejši je flor. Umazanija se odbija od njega in se ne zadržuje v notranjost. Navadne preproge imajo 10 do 40.000 vozlov, fine pa tudi po 100.000 vozlov na kvadratni meter.

Velurne preproge so na splošno mehke, tople, močno duše ropot, zahtevajo pa obzirno rabo in nego.

K velurnim preprogam štejemo več vrst preprog. Najbolj poznane so orientalske, ki pa so danes po večini izdelane industrijsko. Vse imajo krznu podobno gosto površino s tipičnimi orientalskimi vzorci in barvami; najznamenitejše po izdelavi in vzorcu so:

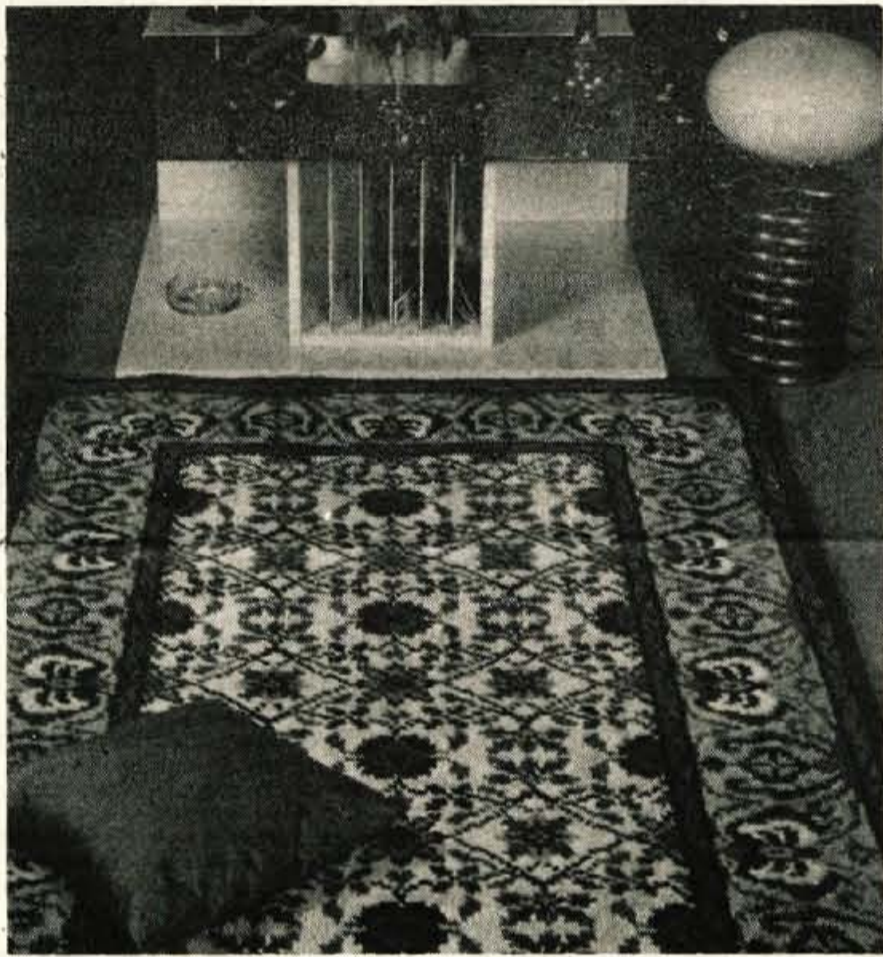
Smirenske preproge so iz volne in imajo nekoliko višji flor. Vzorci so geometrijski, barve žive.

Perzijske preproge imajo zelo nizek in gost flor, ki je iz volnenih, svilenih, pri industrijski izdelavi tudi iz sintetičnih niti. Osnova je vedno bombažasta, kar je značilno za rese, ki so pri originalnih preprogah vedno sestavni del in nikoli dodane. Perzijske preproge imajo razna imena. Najimunitnejše so buhara, tebriz, heriz, teheran in druge. Nad najdragocenejše štejejo buhara, ki je toplih rjavkastih tonov s črnim vzorcem in se svilenost spreminja. Pri tebriz preprogah je vzorec listnatega motiva in v modri in črni barvi. Heriz preproge pa so največkrat rjavo rdeče z vzorcem ravnih črt.

Berberske preproge so doma iz Afrike. So volnene, manj goste, vzorci in daljšega flora, z vzorcem ali tudi brez njega. Vzorec je enostaven, iz črt, zobcev in rogljev.

Navadne velurne preproge so industrijske izdelave in so lahko vzorčaste in enobarvne. Po kvaliteti jih ne stavljamo na prvo mesto.

Velvet preproge so ravno tako cenejši industrijski izdelek in to je njihovo trgovsko ime. Cenejše in manj kvalitetne so zato, ker vsebujejo le 30 odstotkov volne, ostalo pa je reyon.

Dišavnice in začimbe

Šalotka

Tudi šalotka je doma z Orienta, vendar jo zdaj gojijo po vsej srednji Evropi. Ta sorodnica čebule ima izredno plemenit vonj in okus, ki spominja na česen, por in čebulo.

Šalotka se v kulinarstvu veliko uporablja, zlasti za ribje jedi, perutnino in omake.

DRUŽINSKI POMENKI

Bodi vselej pripravljen, da boš dejal, kar misliš in podel človek se ti bo izogibal

William BLAKE

Slabiči ne morejo biti iskreni

La BRUYERE

Naredimo si same

Nikoli jih nimamo dovolj in če jih sproti ne obežamo na stalno mesto na štedilnik, jih tudi vedno iščemo. Saj je za prijemanje vsaka cunja dobra, smo mislili včasih, danes, ko pa dajemo nekaj na izgled kuhinje, so prijematke, ki so domiselno oblikovane, lahko tudi poživitev, okras kuhinje. Nekakšno domačnost dajo. V obliki srčka, rokavice, kvadrata, kroga, kakor pač hočete. Le izberimo pravi vzorec. Se vedno je najbolj priljubljen droben karo v rdeči ali modri barvi, obrobjen z enobarvnim blagom in obratno. Te majhne prijematke so pripravne za prijemanje manjših posod, ne odgovarjajo pa več, kadar je treba odličiti vodo iz večje posode. Za tako potrebo si pa sešijmo iz pralnega blaga pravokotnik, ki bo imel na koncu žepce, v katere lahko vtaknemo roke. S tako prijematko bomo varne tudi pred soparo, ki nas pri prijemanju z navadno servieto kaj rada opeče.

Moda v svetu

Obleka brez letnice bi lahko rekli teje črtasti dvodelni obleki, ki se v pasu preprosto zavezuje s trakom. Spodaj volanca, v pasu pa tudi naborki. Na rami se preprosto zavezuje s trakovi. Če vam je zanjo letošnje poletje že ušlo, si jo mirno lahko omislite za prihodnje leto. Je model modnega kreatorja Rodiera iz Pariza.

Ta mesec na vrtu

Zimske sorte pečkarjev v avgustu vsaj še enkrat škropimo proti škrlupu. V legah, ki jih škrlup še posebno ogroža, je bolje škropiti še dvakrat in sicer v prvi in zadnji tretjini meseca. Za to škropljenje pridejo v poštev le sredstva za zatiranje gliv (fungicidi), ki so izdelana na organski podlagi. Nujno je seveda, da se ravnamo po navodilu proizvajalca škropiva. Škropljenje v avgustu velja predvsem proti škrlupu, saj nam ta v shrambi lahko napravi znatno škodo.

Močno s plodovi obložene sadne grmiče najbolje podpremo s kolom in vrvicami. Na vrh kola trdno zavežemo vrvice, s temi pa na kratko privežemo veje, tako da vrvice nosijo težo vej.

Sorte jabolk, ki so občutljive za krvavo uš, moramo avgusta posebej skrbno opazovati. Gnezda krvave uši so pogosto na skritih mestih, tako da jih komaj najdemo. Najlažje jih uničimo, če jih premažemo z organskimi fosfornimi estri, četudi je to delo precej zamudno. Najbolj občutljive sorte za krvavo uš so »Zlata parmena«, »Beličnik«, »Coxova oranžna reneta«. Tam, kjer uš izsesava drevesno skorjo, nastanejo rakasti izrastki, ki so neredko zelo razsežni. Nad njimi veje hirajo in pozimi pozebejo, ker les zaradi slabe prehrane ni dozorel. V zgodnjem poletju prenaša veter krilate krvave uši tudi do 50 km daleč.

Zgodnjega sadja, ki se drži le nekaj dni, ne smemo shranjevati v prostorih, namenjenih za zimsko sadje. S tem zanesemo v prostore le povzročitelje različnih skladišnih bolezni.

Shrambo za zimsko sadje konec avgusta temeljito počistimo in pripravimo. Okna za zračenje se morajo odbro zapirati in odpirati. Ves prostor poškopimo ali umijemo, enako vse zaboje ali druge vrste posode, v katero bomo dali sadje. Vodi dodamo razkužilo, ki pa naj bo po možnosti brez duha. Priporočljivo je tudi prostor prebeliti z apnom. Za takšno beljenje lahko uporabimo kar sadno škropilnico Seveda po beljenju ali razkuževanju prostor temeljito prezračimo in osušimo.

Za shranjevanje zimskega sadja so primerni vsi prostori v hiši, ki so hladni, se dajo zračiti in v katerih ne zmrzuje. Ker je zelo pomembna zračna vlažnost, navadno sadje shranjujemo v kletih. Za dobro

shranjevanje je potrebna 85 do 90-odstotna relativna zračna vlažnost. V njih jo laže dosežemo kot pa v prostorih z lesenimi podi. Les bi pogosto navlaževanje slabo prenašal. Kletni prostori, skozi katere teče cev centralne kurjave, ne pridejo v poštev za shrambo sadja. Če pa že je, jo moramo povsem izolirati. Prostor, ki ima temperaturo od 1 do 6 stopinj C, so za shranjevanje sadja najprimernejši. Toplejši prostori tako pospešujejo dozorevanje, da se sadje ohrani le do novega leta.

Pa še to: ne imejmo v kleti shranjenega sadja skupaj s krompirjem in zelenjavo. Sadje se prav lahko navzame duha drugih snovi, tako da je okus močno poslabšan. Če pa imamo v njej dovolj prostora, raje k zimskemu sadju dajmo kozarce z vložnim sadjem. Nizke temperature so namreč ugodne tudi za vloženo sadje in zelenjavo, pa tudi visoka zračna vlažnost jim ne škodi.

Tudi sadje, ki ga obiramo in shranjujemo že avgusta, moramo redno pregledovati v shrambi, sicer lahko nastanejo velike izgube. Predvsem bruske zdrže le kratek čas shranjevanje. Pri jabolkih nastanejo izgube predvsem zaradi črne gnilobe, ki jo povzroča monilija. Zato tudi zgodnje sadje spravljamo na police, tako da jih lahko pregledujemo.

Naš otrok je bolan

Škrlatinka je posledica okužbe s posebno skupino bakterij iz številne družine streptokokov. Obolijo predvsem ljudje, ki so sprejemljivi in občutljivi za strup, katerega ta bacil izloča. Najnjenje k škrlatinki je predvsem družinsko. Infekcija je kapljična. Dojenčki do 9. meseca redko obole. Inkubacija traja 2 do 7 dni, izpuščaji se pokaže v drugem dnevu bolezni. Takrat bolnik še ni preveč kužen in močno zavremo širjenje bolezni, če ga takoj osamimo. Osip je živo rdeč, gost in droban, koža je hrapava. Otrok je rdeč in zabuhel v obraz, ima visoko vročino, je prizadet in bruha. Pri nekaterih pa je splošno stanje manj težko in izpuščaji manj obsežni ali celo bežen. Nekoč je bila škrlatinka pogosto smrtna bolezen, komplicacije so bile številne. Zaradi uspešnega zdravljenja s penicilinom danes razmeroma hitro mine, pušča pa še vedno lahko posledice v obliki revmatičnega vnetja srca, sklepov in ledvic. Bolezen se tudi lahko ponovi. Včasih v še težji obliki, navadno v 3. do 4. tednu po začetku obolenja. Zato mora otrok kljub navidezno dobremu počutju tri tedne ležati, tedensko mu je treba kontrolirati srce. Bolnik s v 3. in 5. tednu pa srce. Bolnik s škrlatinko se danes lahko zdravi doma, če ima za nego primerne pogoje in možnost izolacije. V šolo ali vrtar sme šele po 6 tednu

Ali veste da...

... usnjena koža za čiščenje oken ne bo trda, ko se bo posušila, če jo boste po čiščenju sprali v lahki solni raztopini?

... bo govodina iz juhe okusnejša, če jo bomo kakšno uro prej, preden jo bomo dali kuhati, zribali s soljo?

... mast ali olje za pečenje damo v ponev šele tedaj, ko je ta že vroča? Krompir, jajca in predvsem tudi meso se tako ne bo tako zelo prišlo nove

ZDRAVJE V NARAVI

VINSKA TRTA (Vitis vinifera)

Grozdje vinske trte učinkovito naravno zdravilo za čiščenje prebavnih organov, vodenice, revmatizma, ledvic, srčnih bolezni in motenj krvnega obtoka.

Od vinske trte uporabljamo predvsem plod, v zdravilstvu pa tudi cvetove, liste in vitice ter sok trte. Zdravilnost je izredna in večstranska. V ljudskem zdravilstvu se uporabljajo listi (čaj) zoper revmatizem in protin. Za skodelico čaja vzamemo čajno žličko drobno narezanih listov in prelijemo z vročo vodo. Lahko dodamo nekaj vitic.

Ker je zdaj sezona grozdja, je prav, da se pomudimo ob tem zelo zdravilnem sedežu. V njem je česlovina, vinska in jabolčna kislina, precej rudninskih sestavin, predvsem pa mnogo grozdnega sladkorja in vitaminov. Grozdje je koristna, slastna in zdrava jed, ki močno vpliva na obnavljanje krvi, spodbudno pa tudi vpliva na delovanje črevesja in ledvic.

Kdor hoče svojemu zdravju koristiti, naj si omisli grozdno kuro. Če vsaj deset dni vsak dan pojemo vsaj 1 do 2 kg dobro zrelega in ne prekislega grozdja, bomo odpravili odvečno žlindro, ki se nabere v telesu.

Potek: Za zajtrk pojemo pol kg grozdja, prav tako za malico, isto količino eno uro pred kosilom in večerjo. Ob teh dnevih se ogibajmo mastnih in začimljenih jedi, vseh vrst solat, belega kruha, mleka in vseh pijač (tudi vode!). Pri mesu bodimo skromni. Nekaj posta pri vseh jedeh je v dnevih grozdnice kure zdravju v prid. Izredni uspeh se kmalu pokaže, močno pa se stopnjuje, če poleg grozdja zaužijemo čim manj pijač in jedi. Prebava se prične hitro urejevati, nič več se ne redimo, tistim pa, ki bolehalo zaradi vodnih oteklin na nogah in rokah, pa le-te znatno upadejo. Tudi revmatiki se po tej kuri opomorejo. Ker je grozdna kura namenjena predvsem prebavilom, je jasno, da je tudi na tem področju zelo učinkovita. Tudi koža čuti pomlajevalni vpliv, pa tudi srce je razbremenjeno. Dokazano je, da je grozdna kura uspešna tudi pri srčnih boleznih in motnjah krvnega obtoka.

Kdor nima časa za omenjeno »pomlajevalno kuro«, naj poskuša pojedti v dveh ali treh dneh po 3 kg grozdja na dan. Drugo hrano naj te dni opusti. Lačen ne bo, saj jih je mnogo, ki so zdržali en teden le ob grozdju. Tudi kratka kura je zelo učinkovita.

Nekateri ne prenesejo grozdnih kožic in pečka. Le-ti naj uporabljajo za grozdno kuro brezalkoholni grozdni sok, ki ga je dovolj na razpolago pa naših živilskih trgovinah. S tem dvajamo telesu v najbolj zgoščeni obliki A, B in C vitamine ter rudninske snovi.

KAN?

ALPETOUR

DO Turistična agencija

BEOGRAD, z letalom, vlakom, avtobusom
PRAGA, 3 dni, odhod 12. septembra

MÜNCHEN, Óktoberfest, odhod 27. septembra

RAB, 10-dnevni paketi, od 11. oktobra dalje

Letovanje na zelenem in sončnem Malem Lošnju tudi v septembru

Eno- in večdnevni izleti po domovini in v tujino za kolektive in zaključene skupine.

turisticna agencija **globtour**

informacije in prijave v poslovalnicah: Maksimarket, Ljubljana
Trg revolucije 1, tel. 24-091, 24-155 ter v Mariboru in Novem mestu
Renta car, Maksimarket, Ljubljana, tel. 27-223

I. STROKOVNI SEJMI IN RAZSTAVE

- 16.-19. 9. 1980 - HANNOVER - 56. DLG - mednarodna kmetijska razstava - v sodelovanju s kmetijskim inštitutom SRS - letalo, železnica
- 19.-21. 9. 80 - PARIZ - SICOB - z letalom iz Ljubljane
- 22.-24. 9. 80 - MÜNCHEN - IKOFA - z avtobusom
- 25.-28. 9. 80 - DUSSELDORF - GLAS - z letalom iz Maribora
- 7.-10. 10. 80 - PARIZ - AVTOMOBILSKI SALON - z letalom iz Zagreba
- 8.-10. 10. 80 - VERONA - EUROCARNE, INTECSOL - z avtobusom
- 17.-19. 10. 80 - DUNAJ - IMW - Mednarodni teden mode - z avtobusom
- 19.-22. 10. 80 - PARIZ - PRET A PORTER FEMININ - konfekcija - z letalom iz Ljubljane
- 11.-14. 11. 80 - PRAGA - PRAGOTHERM - z avtobusom
- 10.-12. 11. 80 - MÜNCHEN - ELECTRONICA - z avtobusom
- 18. 11. 80 - MILANO - PLAST - enodnevno potovanje s posebnim avionom iz Ljubljane
- 18.-21. 11. 80 - PARIZ - 24. mednarodna razstava embalaže in trije živilski sejmi - z letalom iz Zagreba

II. IZLETI - POTOVANJA

- 26.-28. 9. 80 - MÜNCHEN - OKTOBERFEST - z avtobusom
- 3.-5. in 17.-19. 10. 80 - PO POTEH VELIKE REVOLUCIJE - SARAJEVO - SUTJESKA - JAJCE - DRVAR - BIHAĆ
- 20.-26. 9. 80 - PO JUGOSLAVIJI - 7 dni - avtobus
- 25.-28. 9. 80 - AZURNA OBALA - avtobus
- 26.-29. 9. 80 - PRAGA - avtobus
- 11. in 12. 11. 80 - TRGATEV - trgategv grozdja v Slovenskih Goricah

OOS obveščamo, da sprejemamo naročila za organizacijo potovanj v Beograd. Pripravili smo tudi jesenske programe izletov, ki so primerni za zaključene skupine.

Informacije in prijave:

posl. Ljubljana - Maksimarket, tel.: 24-155
posl. Ljubljana - Gosposvetska 4, tel.: 311-164, 313-230

GLOBTOUR RENT-A-CAR: v Maksimarketu, tel.: 27-223

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Jesenski vikendi v Budimpešti

Kompas prireja 5., 13. in 19. septembra ter tudi 11. in 24. oktobra zanimive avtobusne izlete v Budimpešto, v čudovito mesto ob Donavi. Budimpešta je vabljiva zaradi lepe lege na gričih, zaradi neštetihih izvirov, hotelov, muzejev, sloveče hrane, dobrih vin in temperamentne glasse.

Kompas ponudja tridnevni program: prvi dan vožnja iz Ljubljane mimo Celja, Maribora, Murske Sobotne in Lendave do mejnega prehoda Lenti. Potniki bodo potem potovali ob severni obali Biatnega jezera do Budimpešte, ki si jo bodo hitro ogledali; večerja bo v hotelu.

Naslednji dan bo dopolne individualni ogledi, popoldne pa skupinska ogled madžarske prestolnice. Po večerji bo marsikoga zanimal ogled znanega cirkusa ali nočnega zabavišča.

Tretji dan se obeta ogled enega izmed bogatih muzejev in galerij, po ogledu pa povratek domov.

Cena potovanja je 2.700 dinarjev, prijave pa sprejemajo vse poslovalnice Kompassa. Ob prijavi je treba vplačati akontacijo 1.000 dinarjev.

Oddih in izleti v Črni gori

Vse agencija Kompassa tudi že sprejemajo prijave za oddih in izlete v Črni gori, ki je v jesenskem času še posebno prijetna. Odhodi iz Ljubljane na čudovite plaže črnogorskega primorja bodo septembra in sicer 4., 11., 18. in 25. Potniki bodo poleteli z brniškega letališča z Inex Adrio do Tivta. Naslednji dan si bodo ogledali Budvo in se z ladjo popeljali ob črnogorski obali. Tretji dan bo prosto, četrti dan pa ogled Ulcinja in vasi ob albanski meji. Po prostem petem dnevu bo šesti dan celodnevni izlet v črnogorsko primorje in ogled muzejev, prav tako pa tudi obisk Njegoševoga mavzoleja na Lovčenu. Po prostem sedmem dnevu se bodo osmi dan potniki vrnili, prav gotovo nadvse prijetnih vtisov iz tople in gostoljubne Črne gore.

Cena potovanja ja 3.500 dinarjev, otroci do 10. leta pa imajo 30 odstotkov popusta.

Zanimiv Ohrid

Ze v petek, 5. septembra, bodo prvi potniki lahko potovali v Ohrid, tako zanimiv za tisoče in tisoče izletnikov. Nato bo Kompas organiziral izlete še septembra in sicer 12., 19. in 26. ter štirikrat oktobra in novembra. Izletniki bodo prebivali v hotelih, program pa je zanimiv in privlačen. Tako si bodo v dnevih vikenda ogledali Ohrid in v avtobusnih izletih tudi južno Makedonijo.

Cena vikend aranžmaja je 3.700 dinarjev, po vsej verjetnosti pa bodo ceno povišali zaradi nedavne podražitve goriva za okoli 10 do 15 odstotkov.

Osnovna šola Stane Žagar Kranj

Komisija za kadrovska vprašanja delavcev v združenem delu osnovne šole razpisuje dela in naloge

3 snažilk

s polnim delovnim časom za nedoločen čas

Pogoj:

končana osnovna šola, poskusna doba 4 tedne. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov: Osnovna šola Stane Žagar Kranj, Cesta 1. maja 10 a - za razpisno komisijo.

Komisija za delovna razmerja pri CENTRU ZA SOCIALNO DELO KRANJ ponovno objavlja prosta dela in naloge

socialnega delavca

za področje dela z mladolletniki za nedoločen čas

Kandidat(ka) mora izpolnjevati naslednje pogoje: končana višja šola za socialne delavce v Ljubljani

Prednost pri izbiri imajo socialni delavci brez zaposlitve. Za kandidate je predvideno poskusno delo v trajanju 90 dni. Osební dohodek je zagotovljen v skladu s samoupravnimi splošnimi akti Centra za socialno delo Kranj.

Kandidati naj pošljejo pisemne ponudbe z dokazili o izobrazbi na Center za socialno delo Kranj, Trg revolucije 1, z oznako Komisija za delovna razmerja. Stanovanj ni.

Razpis velja 15 dni po objavi.

Osnovna šola BLAŽ OSTROVRHAR Škofja Loka

Delovna skupnost osnovne šole objavlja prosta dela in naloge

čiščenje šolskih prostorov in opreme

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nastop dela 10. septembra 1980. Poskusno delo traja 2 meseca.

Prijave pošljite do 10. septembra.

inštalacije

Škofja Loka

Po sklepu komisije za delovna razmerja objavljamo naslednja prosta dela in naloge

tehnika v pripravi dela

Pogoji:

strojni inženir s strokovnim izpitom in 1 leto delovnih izkušenj, ali strojni tehnik s strokovnim izpitom in 3 leti delovnih izkušenj

ključavničarja

Pogoj:

KV ali priučen ključavničar z 2-letnimi izkušnjami

Delo se združuje za nedoločen čas.

Kandidate vabimo, da pošljejo pisemne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in s kratkim življenjepisom v 15 dneh po objavi komisiji za delovna razmerja DO Inštalacije, Škofja Loka, Kidričeva 55.

O izbiri homo prijavljene kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

PRILOŽNOST, KI JO NE GRE ZAMUDITI.

MODNE POLETNE ŽENSKÉ TORBICE

in

POLETNA OBUTEV ZA VSO DRUŽINO

ZDAJ CENEJŠE

POLETNE ŽENSKÉ TORBICE IN POLETNO OBUTEV ZA VSO DRUŽINO

OD 15. 8. 1980 do 15. 9. 1980

PO CENAH, KI SO NIŽJE ZA 30-40%

CENTRAL

CENTRAL Gostinska in trgovska delovna organizacija

TOZD GOSTINSTVO n.sub.o. Kranj, Maistrov trg 11

objavlja na podlagi sklepa sveta PE in Pravilnika o delovnih razmerjih proste delovne naloge in opravila v

PE Preddvor - v hotelu BOR

1. vodje kuhinje
2. kuharja - kuharice (2)

Pogoji:

pod 1.: hotelska šola ali gostinska šola z dopolnilno izobrazbo, 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece, možnost rešitve stanovanjskega vprašanja;

pod 2.: gostinska šola ustrezne smeri, poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pisemne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Central Kranj, Maistrov trg 11 - kadrovska služba.

Vsi prijavljeni kandidati bodo pisemno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

ŽIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE

DEŽURNI VETERINARJI

od 29. 8. do 5. 9. 80

ZA OBČINI KRANJ IN TRŽIČ

TERAN Janez, dipl. vet., Kranj, Vrečkova 5, telefon 26-357 ali 21-798
LOKAR Franc, dipl. vet., Kranj, Žanova 12, telefon 23-916

ZA OBČINO ŠKOFJA LOKA

PIPP Andrej, dipl. vet., Škofja Loka, Partizanska 37, tel. 60-380
KRIŽNAR Miro, dipl. vet., Godešič 134, tel. 62-130

ZA OBČINI RADOVLJICA IN JESENICE

GLOBOČNIK Anton, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 74-629 (začasni)

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

MALI

telefon
23-341

OGLASI

PRODAM

Ugodno prodam 80-basno klavirsko HARMONIKO. Vohar Franc, Suha 7, Škofja Loka 6888

Prodam 1100 kosov OPEKE (motelarni 91) in 25 kv. m travnih PLOŠČ. Šubic Drago, Zlatnarjeva 4/a, Kranj - Stražišče 6891
Ugodno prodam plastičen COLN s PRIKOLICO, dolžina 2,80 m, s štiri sedeži in volanom za motor ter črnobel TV sprejemnik. Lahko tudi na kredit. Kranj, Struževo 21, telefon 27-940 6898
Ugodno prodam etažno PEČ za centralno ogrevanje, 20.000 k.kal.

Ogled od 8. do 18. ure. Novak Milan, Naklo 120 6902
Prodano leto stare KOKOŠI nesnice in za zakol. Strahinj 38, Naklo 6938
Prodano suhe smrekove DESKE (8,5 in 2,5 cm). Naslov v oglašnem oddelku 6939
Poceni prodam dobro ohranjen električni STEDILNIK s 4 ploščami. Zavrl Janez, Sr. Bitnje 8 6940
Prodano BAKRENO PLOČEVI-

NO. Telefon 24-368 po 19. uri 6941
Poceni prodam KAVČ (dvojno ležišče) in dve starejši OMARI za v dnevno sobo. Ogled vsak dan po 18. uri. Držaj, Kidričeva 19, Kranj 6942
Prodano več PRAŠIČKOV, težkih od 80 do 90 kg, 4 leta staro KOBILO in 10 let starega KONJA. Krč Janez, Kokrški Log 10 Kranj 6823
Prodano 100 kosov rjavih SALONITNIH PLOŠČ, 8 valovnih. Staneta Zagarja 19/a 6943
Prodano SEME oljne repice. Kuralt, Žabnica 45 6944

V petek 29. in soboto 30. avgusta bom prodajala eno leto stare KOKOŠI nesnice in za zakol. Pavlin, Pivka 45, Naklo 6945
Prodano nov globok OTROŠKI VOZIČEK, STAJCO, HOJCO in športni VOZIČEK. Informacije: Pirih, Hrastje 32, tel. 24-013 6946
Prodano črnobel TELEVIZOR. Telefon 25-615 6947
Prodano gradbeno OMARICO za trofazni tok (poceni). Kleindienst Franc, Brezje 19/A 6948
Prodano KRAVO, dobro mlekarico. Pokopališka 11, Kranj - Kokrica 6949
Prodano nova GARAŽNA VRATA LIP, 230 x 205. Likozarjeva 11, Kranj 6950
Prodano dve otroški POSTELJICI. Štefelin Slavko, Podlubnik 113, Škofja Loka, tel. 61-924 6951
Prodano kombiniran STEDILNIK (86 cm), HLADILNIK in GRADBENO OMARICO. Ogled popoldan. Senčar Primož, Langusova 44 (novo naselje) Radovljica 6952
Prodano PUJSKE, težke od 20 do 25 kg. Mežnarec, Selo 22, Zirovnica 6953

Poceni prodam dobro ohranjeno LITOŽELEZNO kopalno KAD (165 cm). Šubic Anica, Srednja vas 20, Senčur 6954
Prodano malo rabljen GUMI VOZ, cena 15.000 din. Informacije po telefonu 74-834 v soboto od 14. in nedeljo od 10. ure dalje 6955
Po ugodni ceni prodam DRVA. Lahovče 66, Cerklje 6956
Prodano trajnožarečo PEČ küppersbusch (nemški), kurjen eno sezono. Koselj Ciril, Bohinjska Bistrica, Jelovška 40 6957
Poceni prodam PEČ na olje. Telefon 47-222 6958
Prodano dobro ohranjen PRALNI STROJ gorenje. Plohl Cecilija, Bistrica 129, Tržič 6959
Prodano enovrstni IZRUVAČ za krompir, KOTEL za kuhanje žganja, 75-litrsko PRESO za mošt in MOPED TSL-14. Breg 9, Komenda 7000

Prodano dobro ohranjen globok OTROŠKI VOZIČEK. Olševek 3, Preddvor 7001
Prodano asparaguse. Sr. Bela 53, Preddvor 7002
Prodano »cajne«, globok in športni otroški voziček. Sr. Bela 29, Preddvor 7003
Prodano TELEVIZOR in otroško posteljico, dobro ohranjeno. Ristič Trajko, Valjavčeva 14, IV. nadstropje 7002

Prodano 6 tednov stare čistokrvne OVČJAKE in sveža domača JAJCA. Strahinj 68, Naklo, tel. 47-190 7010
Poceni prodam OTROŠKO POSTELJICO. Mišič, Oldhamska 1, Kranj 7011
Ugodno prodam PRALNI STROJ, dobro ohranjen. Ogled popoldan. Kalinškova 13, Gorenje - Kranj 7012
Prodano rabljena VRATA in OKNA s polkni ter nekaj LESA za ostreže in DESKE. Naslov v oglašnem oddelku 7013
Prodano večje količino SEMENA - OLJNE REPICE. Jelovčan, Virmaše 5, Škofja Loka 7014
Prodano brejo KRAVO ali brejo TELICO. Starman, Godešič 26, Škofja Loka 7015
Prodano KANU za 2 osebi, z dvojnimi dnom. Jure Hajnrihar, Bodovlje 7, Škofja Loka 7016
Poceni prodam 2 50 W ZVOČNIKA. Telefon 28-316 7017
Prodano REGAL pandinja in eno leto staro SEDEŽNO GARNITURO. Ogled možen vsak dan. Jovič Kristo, Pension KRONA, Škofja Loka 7018

Prodano »SKRIL« PLOŠČICE za kritje strehe. Križnar, Jegorovo predmestje 5, Škofja Loka 7019
Prodano globok OTROŠKI VOZIČEK s prenosno košaro in ZIBELKO z opremo. Poljanska c. 66, Škofja Loka 7020
Prodano nove hrastove KADI. Košir Marko, Visoko 4, Škofja Loka 7021
Prodano globok OTROŠKI VOZIČEK, zelen zamei. Sturm, Na Kresu 11, Železniki 7022
Poceni prodam dobro ohranjeno SPALNICO. Stara Loka 94, Škofja Loka 7023
Prodano dobro ohranjeno SPALNICO. Debenec Anton, Puštal 49, Škofja Loka 7024
Prodano brejo TELICO. Sv. Duh 14, Škofja Loka 7025
Prodano CEMENT. Jenko Franc, Godešič 30, Škofja Loka 7026
Prodano 4000 kg CEMENTA.

Prodano jesenov LAMELNI PARKET, 60 kv. m. Demšar, Valvazarjeva 3, Bled 7035
Ugodno prodam JEDILNI KOT, raztegljivo MIZO in 3 STOLE. Müller Jože, Stošičeva 4, Kranj, telefon 21-733 od 15. do 19. ure 7036
FRANCOSKO POSTELJO, novo, z jogi vložkom, 200 x 160 cm, prodano za 8.000 din. Informacije: telefon 28-506 v popoldanskem času (od 15. ure dalje) 7037
Prodano polaka za oranje krompirja in TRAKTORSKO KABINO za fergusonsona 540. Voklo 12, Senčur 7038

Prodano DRVA. Maček, Praprotna polica 14, Cerklje 7039
Prodano novo POMIVALNO MIZO z odcejalnikom. Novak Edvard, Zalog 94, Cerklje 7040
Prodano popolnoma novo KABINO za traktor universal. Sp. Brnik 31, Cerklje 7041
Prodano približno 6 kub. m drobnega PESKA za zidanje in nekaj »RIZLNA«. Roblek Anton, Bašelj 15, Preddvor 7042
Prodano rabljena OKNA, 120 x 140. Breg 13, Preddvor 7043
V bližini Kranja prodano rabljene DESKE za opaž T - »traverze« (4 m), VRATA za krušno peč, medeninasta. Naslov v oglašnem oddelku 7044

Prodano STRUŽNICO TS 3 (2 m stružne dolžine). Osterman Ivan, Britof 120, Kranj 7045
Prodano PEČ küppersbusch za etažno ogrevanje - novo, KOTEL za žganjekuho in PRESO ter PEČ EMO küppersbusch in 50 m nerjaveče ŽICE za vrtno ograjo. Ogled možen vsak dan. Žitnik Ivanka, Gorenjesavska c. 62, Kranj 7046
Prodano GRAMOFONSKO PLOŠČE za učenje angleškega jezika po metodi ASSIMIL in PONY KOLO. Hotemaže 44. Informacije po telefonu 22-221 - int. 21-52 - Kozelj. Okorn od 6. do 14. ure 7047
Prodano JOGI LEŽIŠČE, VITRINO in termoakumulacijsko PEČ. Telefon 064-24-378 7048
Prodano 3 tone CEMENTA anho. Telefon 47-281 7049

Ugodno prodam italijanski pleten globok OTROŠKI VOZIČEK. Kranj, C. Kokrška odreda 5 - Šepetavc (pred starim Vodovodnim stolpom) 7050
Prodano športni OTROŠKI VOZIČEK. Tasič, Kidričeva 32, Kranj 7051
Prodano malo rabljen COLN mastral 9 z motorjem TOMOS 4,5 ter termoakumulacijski PEČI: AEG 2 in AEG 4 kW in PEČ na olje EMO 8. Telefon 064-40-004 7052

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

ALOJZ OVSENIK
MIZARSTVO
KRANJ - JEZERSKA C. 108 c

Prodano naslednja osnovna sredstva:

1. viličar LITOSTROJ, nosilnost 3,5 t
2. mizarški PORAVNALNI stroj
3. 18 kosov NOVIH OKEN že zasteklenih, primernih za delavnice, dimezije 180 x 180.

Kržišnik Andrej, Grenc 22, Škofja Loka 7027
Prodano ZAMRZOVALNO SKRINJO. Ogled od 15. do 19. ure. Naslov v oglašnem oddelku 7028
Prodano novo HLADILNO SKRINJO in nov PRALNI STROJ gorenje. Telefon 47-370 7029
Prodano 300 kosov OPEKE BH-4 za prezide. Dorfarje 26, Žabnica 7030

Poceni prodam komplet dnevno sobo. Miklavčič, Pot na Jošta 36, Kranj 7031
Prodano TRAKTOR fahr, KOSILNICO (za parke) uniropa F-80 in nova dvojna desna KRILA. Grobelj Franc, Glinje 14, Cerklje 7032
Prodano otroško dekljiško KOLO (4 do 8 let). Skrijanc Jožica, Lahovče 16, Cerklje 7033
Prodano termoakumulacijsko PEČ AEG, 4 kW. C. na Brdo 66, Kranj 7034

Prodano jesenov LAMELNI PARKET, 60 kv. m. Demšar, Valvazarjeva 3, Bled 7035
Ugodno prodam JEDILNI KOT, raztegljivo MIZO in 3 STOLE. Müller Jože, Stošičeva 4, Kranj, telefon 21-733 od 15. do 19. ure 7036
FRANCOSKO POSTELJO, novo, z jogi vložkom, 200 x 160 cm, prodano za 8.000 din. Informacije: telefon 28-506 v popoldanskem času (od 15. ure dalje) 7037
Prodano polaka za oranje krompirja in TRAKTORSKO KABINO za fergusonsona 540. Voklo 12, Senčur 7038

Prodano DRVA. Maček, Praprotna polica 14, Cerklje 7039
Prodano novo POMIVALNO MIZO z odcejalnikom. Novak Edvard, Zalog 94, Cerklje 7040
Prodano popolnoma novo KABINO za traktor universal. Sp. Brnik 31, Cerklje 7041
Prodano približno 6 kub. m drobnega PESKA za zidanje in nekaj »RIZLNA«. Roblek Anton, Bašelj 15, Preddvor 7042
Prodano rabljena OKNA, 120 x 140. Breg 13, Preddvor 7043
V bližini Kranja prodano rabljene DESKE za opaž T - »traverze« (4 m), VRATA za krušno peč, medeninasta. Naslov v oglašnem oddelku 7044

Prodano STRUŽNICO TS 3 (2 m stružne dolžine). Osterman Ivan, Britof 120, Kranj 7045
Prodano PEČ küppersbusch za etažno ogrevanje - novo, KOTEL za žganjekuho in PRESO ter PEČ EMO küppersbusch in 50 m nerjaveče ŽICE za vrtno ograjo. Ogled možen vsak dan. Žitnik Ivanka, Gorenjesavska c. 62, Kranj 7046
Prodano GRAMOFONSKO PLOŠČE za učenje angleškega jezika po metodi ASSIMIL in PONY KOLO. Hotemaže 44. Informacije po telefonu 22-221 - int. 21-52 - Kozelj. Okorn od 6. do 14. ure 7047
Prodano JOGI LEŽIŠČE, VITRINO in termoakumulacijsko PEČ. Telefon 064-24-378 7048
Prodano 3 tone CEMENTA anho. Telefon 47-281 7049

Ugodno prodam italijanski pleten globok OTROŠKI VOZIČEK. Kranj, C. Kokrška odreda 5 - Šepetavc (pred starim Vodovodnim stolpom) 7050
Prodano športni OTROŠKI VOZIČEK. Tasič, Kidričeva 32, Kranj 7051
Prodano malo rabljen COLN mastral 9 z motorjem TOMOS 4,5 ter termoakumulacijski PEČI: AEG 2 in AEG 4 kW in PEČ na olje EMO 8. Telefon 064-40-004 7052

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

Prodano POHIŠTVO za opremo dnevne sobe. Informacije po telefonu 064-60-754 od 17. do 20. ure 7106

ZAHVALA

Ob smrti

MARIJE VARGA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, znancem in prijateljem za darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Zahvaljujemo se tudi zdravniškemu osebju Bolnišnice - Ginekološkega oddelka v Kranju.

Žalujoči mož in hčerki!

ZAHVALA

Ob smrti moje drage žene

MARIJE SAJOVIC

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in vence in mi izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujem sosedom, Zvezi borcev Cerklje, Društvu upokojencev Cerklje in častiti duhovščini za govor in lep pogrebni obred.

Vsem prisrčna hvala!

Žalujoči mož Tone!

Velesovo, 24. avgusta 1980

ZAHVALA

V 20. letu starosti je za vedno prenehalo biti srce naše ljube hčerke

KSENJE DEŽELAK

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali posmeno izrazili sožalje, jo tako številno spremili na njeni zadnji poti in njen grob prekrili s prelepim cvetjem. Lepa hvala podjetju KOVINAR za nuđeno pomoč in lepe poslovilne besede, Turističnemu društvu Begunje za darovan denar, g. župniku za lep obred in poslovilne besede. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi in z nami sočustvujete.

Žalujoča mamica in ati ter drugo sorodstvo!

Nova vas, 26. avgusta 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame, babice, prababice, tašče, tete, sestrične in botre

MARIJE MRAK

Govekarjeve mame z Gorenj pri Kranju - roj. Novak

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali v težkih trenutkih. Hvala vsem, ki so darovali vence in cvetje ter vsem, ki so nam izrazili sožalje. Zahvala tudi vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se dr. Udirju za lajšanje bolečin in zdravljenje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem sosedom, ki so nam pomagali v teh težkih dneh. Hvala pevcem za žalostinke ob zadnjem slovesu. Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku za spremstvo in lep pogrebni obred. Zahvala izrekamo tudi delavcem in delavkam tovarne Sava in Planika.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Jože z ženo, hčerka Tončka z možem, hčerka Tilka z možem ter vnučki in pravnučki.

Gorenje, 18. avgusta 1980

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavak: TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 - Telefoni: a. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-880, komercialna - propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodajna dvižna GARAŽNA VRA-TA. Pot na Jošta 35, Kranj 7107
 Prodajna 5 mesecev staro PSICKO - NEMŠKI OVČAR, z rodovnikom ter barvni TELEVIZOR mediteran z daljinskim upravljanjem, v garanciji. Kernik, Leše 1, Tržič 7108
 Prodajna PLETILNI STROJ singer. Informacije po tel. 24-709 7109
 Prodajna italijanski kombiniran OTROŠKI VOZIČEK, otroško POSTELJICO in različne dele za spačka in diano. Telefon 27-295 7110
 Prodajna nerabljeno (novo) OPREMO za v kopalnico (ploščice, bojler, kad za tuš, pipe) in dve POSTELJI z jogiji. Informacije po tel. 26-909 7111
 Prodajna dnevno OMARO, 4 x 1 m in trodelno sobno OMARO. Zonta Martin, Moša Pijade 6, Kranj 7112

KUPIM
 Kupim rabljen gospodinjstvi HLA-DILNIK. Telefon 60-801 6929
 Kupim STEDILNIK küppersbusch. Ponudbe po tel. 22-336 6998
 Kupim MEŠALEC za beton in zadnji traktorski NAKLADALEC. Skodlar, Podbrezje 25, tel. 70-048 6999

Kupim HIDROFOR - VODNO ČRPALKO. Možina Franc, Bodovlje 16, Škofja Loka 7083
 Kupim staro STENSKO URO s kukavico in staro KMEČKO HIŠO (brunarico). Kos, Kranj, St. Žagarja 12 7084
 Kupim mladega NEMŠKEGA OVČARJA. Dovžan, Tržič, Cankarjeva 25, tel. 50-423 7085

VOZILA
 Prodajna tovorni avto MAN 635 s HIAB grabežem in HIAB GRABEZ (generalno obnovljen). Solar, Dražgoše 19, Železniki 6764
 Kupim avto WARTBURG limuzina, letnik 1978 ali 79. Golob Tine, Mlakarjeva 22, Senčur 6918
 Ugodno prodajna popolnoma nov TOMOS AVTOMATIČ. Tel. 24-341 6960

Prodajna R-4 »KATRCO«, letnik 1976. Potoče 5, Preddvor 6961
 Prodajna R-4, star 18 mesecev, metalne barve. Dolinšek, Breg ob Kokri 20, Preddvor 6962
 Prodajna motorno kolo MZ 250, letnik 1979. Novšak, Tončka Dežmana 4, Planina - Kranj 6963
 Prodajna ZASTAVO 750, letnik 1970, z vgrajenim IR motorjem. Telefon 23-915 popoldan 6964
 Prodajna FIAT 850, vozen, neregistriran. Slavko Vilfan, Črničev 19/a, Brezje 6965
 Prodajna tovorno PRIKOLICO za osebni avto. Kalan, Kurirska pot 33/a, Primskovo 6966
 Prodajna MOTOR puch 125 in MOPED na 5 prestav. Tenetiše 12, Golnik 6967

Ugodno prodajna novo PRIKOLICO za osebni avto (tovor). Naslov v oglasnem oddelku 6968
 Prodajna ZASTAVO 101, letnik 1975. Kmetec, Golnik 86 »Malitri-glav« 6969
 Prodajna SKODO, letnik 1971, prevoženih 81.000 km. Ogled vsak dan. Hafner, Grenc 3, Škofja Loka 6970
 Prodajna karambolirano ZASTAVO 750 special, letnik 1978. Berčič, Draga 11, Škofja Loka 6971

Prodajna ZASTAVO 101, letnik 1973, registrirano do avgusta 1981. Pavc, Mandeljčeva 7/a, Kranj, telefon 26-803 popoldan 6972
 Prodajna MOTOR JAWA, 350 ccm, 14.000 km. Sebenje 18, Tržič 6973
 Prodajna OPEL KADETT, letnik 1970. Ul. Tončka Dežmana 8, stanovanje 10, Planina - Kranj 6974
 ZASTAVO 750, letnik 1974, karambolirano, prodajna. Ogled vsak dan po 18. uri. Tekstilna ul. 3, Kranj 6975
 Prodajna avto 125-P, letnik 1975. Jerič, Sr. vas 83, Senčur 6976
 Prodajna VW, starejši letnik. Leše 34, Tržič 6977
 Prodajna ZASTAVO 750, letnik 1974. Jenkole, Mavčiče 22, tel. 40-080 6978

Prodajna FIAT 124, letnik 1970, ali zamenjam za ZASTAVO 750. Prebačev 4, tel. 49-058 6979
 Ugodno prodajna NSU 1200, registrirano do 13. 6. 1981. Pavlič, Zupanova 7, Senčur 6980
 Prodajna AMI 8, letnik 1972, v voznem stanju, neregistriran. Tošeski Mihajlo, Medvode 142, Medvode 6981

Prodajna R-4 - KATRCO, letnik 1975. Zelnik, Pivka 39, Naklo 6982
 Ugodno prodajna ZASTAVO 750, lux, letnik 1976. Ribnikar Dare, Breg ob Kokri 9, Preddvor 6983
 Prodajna ZASTAVO 101, letnik 1975. Telefon 28-203 6984
 Poceni prodajna STROJ za TAM 5000 - nekompleten in prenosni kasetni RADIO. Solar Sandi, Zg. Dobrava 21, Kamna gorica 6985
 Prodajna avto WARTBURG turist, letnik 1970, v voznem stanju. Zabret Blaž, Britof 67, Kranj 6986
 Prodajna karambolirano LADO 1600, letnik 1979. Britof 115, Kranj 6987
 Prodajna avto SUNBEAM 1250, letnik 1974. Ogled popoldan od 16. ure dalje. Zorman Anton, Sorlijeva 3, Kranj 6988

Prodajna MZ 250 PS-1, letnik 1979. Javornik 6, Kranj 6989
 Prodajna ZASTAVO 750, letnik 1970, registrirano do marca 1981, za 1,8 SM. Informacije popoldan po telefonu 26-825 6990
 Ugodno prodajna ZASTAVO 750 lux, letnik 1975. Ogled v soboto dopoldan. Strahini 100, Naklo 6991
 Prodajna TOPOLINČKA v nevoznem stanju, za 1 SM. Krč Miro, Savska Loka 5, Kranj 6992
 Prodajna SKODO 120-L. Telefon 69-016 6993

Prodajna FIAT 850 sport. Informacije po tel. 061-611-272 6994
 Prodajna ZASTAVO 101, letnik 1978. Informacije po telefonu 82-747 od 15. do 18. ure 6995
 Po ugodni ceni prodajna po delih AMI-8. Ogled vsak dan od 15. ure dalje v Goricah 29, Golnik 6996

Prodajna ZASTAVO 101, karambolirano, letnik 1975, celo ali po delih. Odar Drago, Studor 40, Boh. Srednja vas - Bohinj 6997
 Prodajna AUSTINA IMV 1300, registriranega do januarja 1981. Informacije vsak dan od 20. do 22. ure po telefonu 23-806. Trefalt Samo, Kebetova 18, Kranj 7053
 Prodajna dobro ohranjeno ZASTAVO 125-PZ, letnik 1974, cena po dogovoru. Klemenčič Avgust, Podljubelj 86 7054

Po delih prodajna ZASTAVO 1300. Freljih Janez, Brezje 35, Tržič 7055
 Ugodno prodajna FORD - TRANZIT, zaprt, vozen vsak dan, dobro ohranjen, primeren za kmeta ali obrtnika, registriran do 25. 7. 1981. Sifrer, Zabnica 23 7056
 Prodajna PRIKOLICO IMV 450. Telefon 064-61-913 7057
 Ugodno prodajna ZASTAVO 750, letnik 1970, registrirano do marca 1981. Ogled možen v popoldanskem času. Bregar Zofija, Nazorjeva 10, Kranj 7058

Prodajna dobro ohranjen VW, letnik 1975, garažiran in vzdrževan. Informacije po tel. 21-182 dopoldan 7059
 Prodajna VW 1200, letnik 1965. Polajnar, Kokra 2, Preddvor 7060
 Prodajna SPACKA, letnik 1974, cena 30.000 din. Demšarjeva c. 14, Škofja Loka 7061
 Prodajna FORD XL 1300. Križnar, Jegorovo predmestje 5, Škofja Loka 7062

Kupim ZASTAVO 101 M. Ponudbe pod šifro: Takoj 7063
 Prodajna PEUGEOT 204, letnik 1974 in WIPRO raztegljive STOP-NICE, 120 x 80. Jemc, Partizanska 27, Škofja Loka, tel. 064-60-357 7064
 Prodajna ZASTAVO 750, letnik 1970, cena 1,8 SM. Sladič Boris, C. 1. maja 61, Kranj 7065
 Prodajna NSU - PRINZA 1200-C, letnik 1971. Tavčarjeva 22, Kranj 7066
 Prodajna novejšje dele od ZASTAVE 750 in oddam PSA - dobrega čuvaja. Biček, Mošnje 26, Radovljica 7067
 Prodajna MINI 1000, letnik 1972. Štritof Marian, 64283 Rateče-Planica 137 7068
 Prodajna ZASTAVO 750, letnik 1974, karambolirano. Zg. Besnica št. 103 7069
 Prodajna FORD CAPRI 1600-L. Rebolj Mirko, Breznica 43, Zirovnica 7070
 Prodajna FIAT 124, letnik 1969, neregistriran, v voznem stanju. Katern, Cerklje 150 7071
 Prodajna VW 1200, letnik 1963, registriran do marca 1981. Dvorje 18, Cerklje 7072

Prodajna ZASTAVO 1300, letnik 1972 ter nekaj delov za OPEL KADETT (motor, steklo, vrata). Voklo 70, Senčur 7073
 Prodajna novo LADO 1600. Markelj Ciril, Brezje 78. Ogled v popoldanskem času. 7074
 Prodajna SAAB 96, cena 5 SM. Sp. Besnica 93, tel. 40-523 7075
 Prodajna ZAPOROŽČA. Mlaka 70, Kranj 7076
 Prodajna FIAT 127, 1050 ccm, star 8 mesecev in ZASTAVO 750, letnik 1972; ter PSA - NEMŠKEGA BOKSARJA, starega dva meseca in pol. Jerala, Ješetova 12, tel. 27-339 7077

Prodajna ZASTAVO 101, letnik 1974, dobro ohranjeno, za 5 SM. Telefon 064-40-004 7078
 Prodajna R-12 TL, letnik 1975, dobro ohranjen. Ogled v soboto in nedeljo: Ovsiške 27, Podnart (Radovljica, Cankarjeva 4) 7079
 Prodajna AMI 8, letnik 1971, registriran, brezhiben. Kacin Ciril, Nova vas 59, Žiri 7080
 Prodajna AMI 8, letnik 1975, prevoženih 76.000 km. Ogled vsak dan popoldan. Krfogec Leon, C. 1. maja 69, Kranj 7081

Prodajna SKODO, letnik 1972 in ZASTAVO 101, letnik 1973, oba registrirana in dobro ohranjena. Informacije po tel. 75-597 popoldan 7082

ZAPOSLOTITVE
 V UK sprejemam vajenca. PRECIZNA MEHANIKA - ELEKTRONIKA Kranj, C. talcev 77 6986
 KV ZIDARJA, takoj zaposlimo. OD 10.000 din. Ostale informacije po tel. 064-75-332 7089

Sprejemem KV KLJUČAVNIČARJA. Ključavničarstvo PEK-LAJ, Puštal 46/a, Škofja Loka, stanovanje Puštal 11 7091
 Sprejemem KLJUČAVNIČARJA ali priučenega VARILCA in delavca z veseljem do ključavničarske dejavnosti. Ključavničarstvo JALEN, Huje 23, Kranj 7092
 Takoj zaposlim MIZARSKEGA pomočnika. Mizarstvo HAFNER, Zavasvska c. 2, Kranj 7093

STANOVANJA
 Dvosobno STANOVANJE brez centralne, zamenjam za večje. Naslov v oglasnem oddelku 7003
 SOBO v Kranju ali okolici, išče študent z Dolenjske. Marolt Marjan, Veliki Gaber 37, 68213 Veliki Gaber 7004
 Prodajna 5 let staro enosobno STANOVANJE z balkonom (44 kv. m), Planina - Kranj. Ponudbe: Najboljšemu 7099
 Samski moški išče SOBO na območju Gorenjske, lahko tudi s telefonom. Ponudbe pod šifro: Trgovski potnik 7086
 Opremljeno SOBO s kopalnico, za eno ali dve osebi, oddam. Golnik 58/a 7087

POSESTI
 Kupimo HIŠO z vrtom ali starejšo KMEČKO HIŠO z nekaj zemlje, ali prevzamemo KMETIJO v najem in pozneje kupimo; ali prevzamemo KMETIJO in nudimo preužitek. Naslov v oglasnem oddelku 6798
 Prodajna večjo STAREJŠO HIŠO na Gorenjskem; primerno za vikend, stanovanje, gostinško ali drugo obrt. Sr. Dobrava 8, Kropa 7005
 Najboljšemu ponudniku prodajna GARAŽO v Kranju in Kebetovi ul. (najraje za devize). Telefon 23-807 od 19. do 20. ure 7006
 Prodajna enonadstropno HIŠO (dvojček) v Kranju. Informacije po telefonu 25-418 7007
 Polovico dvostanovanjske HIŠE z vrtom in kletjo ter takoj vseljivim trosobnim STANOVANJEM v Kranju takoj prodajna. Ponudbe pod: Izredna lega 7008
 Prodajna vikend PARCELO (616 kv. m) z gradbenim dovoljenjem in vodo na parceli (Podvrh - Stari Vrh). Telefon 28-122 - Kranj 7088
 Kupim zazidljivo PARCELO ali starejšo HIŠO na območju Škofje Loke ali bližnje okolice. Ponudbe pod šifro: Devize 7089
 Leseno VIKEND HIŠO, primerno za stalno bivanje, elektrika in voda v hiši, menjam za stanovanje, lahko v družbenem sektorju ali za manjšo hišico brez zemlje. Hiša stoji na 800 kv. m zazidljivi parceli, 6 km od Škofje Loke, ob reki Sori, asfalt do hiše. V bližini je šola, trgovina in avtobusna postaja. Naslov v oglasnem oddelku. 7090

PREREDITVE
 Ansambel JEVŠEK igra vsako soboto ob 19. uri v Poljanah nad Škofjo Loko 7094

GASILSKO DRUŠTVO SENČUR, prireja v soboto, 30. 8., KRESNO NOČ, s pričetkom ob 19. uri, v nedeljo, 31. 8., ob 16. uri pa VELIKO VRTNO VESELICO z bogatim SREČOLOVOM in KEGLJANJEM za koštruna. Obakrat bo za zabavo skrbel ansambel MODRINA, VLJUDNO VABLJENI! 6933
 OO ZSMS - ZALOG, priredi v nedeljo, 31. 8. 1980, ob 16. uri VESELICO v dvorani šole v Zalogu. Prireditve je ob vsakem vremenu. Igra ansambel TRGOVCI, VABLJENI!

OBVESTILA
 10-prstnega slepega STROJEPISJA in oblikovanja pisem vas naučim z lastnim pisalnim strojem. Telefon 22-973 7096
 Gostilna na Vasi Zupan Ciril, Grad, Cerklje, obvešča cenjene goste, da v času od 1. 9. do 29. 9. 1980 ne delamo razen od 9. do 10. ure (za malice) 7097

FOTO STORITVE! Črno-bele - v enem dnevu, barvne - v treh dneh, fotografije za vse vrste dokumentov (izkaznice, voziška dovoljenja, potne liste) v enem dnevu za 100 din. FOTO ŽIVULOVIC, Veljka Vlahoviča 7, Planina - Kranj, telefon 27-658 5119
 POPRAVLJAM vse vrste HLA-DILNIKOV. Telefon 60-801 6932

IZGUBLJENO
 Od Gorenjskega sejma do Globusa sem izgubil črno moško DENARNICO z večjo vsoto denarja in dokumenti. Prosim, da vsoto proti nagradi vrnete na naslov iz dokumentov. 7100
 Od sejma do avtobusne postaje sem izgubil DENARNICO z dokumenti, in manjšo vsoto denarja. Poštenega najditelja prosim, da vrne proti nagradi na naslov, ki je v dokumentih. 7101
 22. avgusta se je izgubil mlad PES - mešanec nemškega ovčarja »RIKO«. Savska loka 22, Kranj 7102

NAJDENO
 PAKET, izgubljen v petek, dobite v Župančičevi ul. 8, pritličje, Kranj 7098

KOVINSKO PODJETJE KRANJ
 Suceva ulica 27
 Imamo proste kapacitete za preoblikovanje pločevine

Upogibni stroj
 delovna dolžina do 4000 mm
 maksimalna debelina do 4 mm

Hidravlične škarje
 delovna dolžina do 2500 mm
 maksimalna debelina do 8 mm

OSTALO
 VARSTVO za 9-mesečno punčko, iščem z oktobrom. Cenčur, Kranj, St. Žagarja 12, tel. 24-036 7103
 UKRADEN moped TOMOS avtomatič, letnik 1973, kot nov, oranžne barve, uspešno izsleditev nagradim. Sporočite po telefonu 60-897 - Sk. Loka 7104
 Nujno potrebujem ZIDARJA za izravnavo 50 m tlaka s cementno malto (priprava za lepljenje keramičnih ploščic). Frlic, Ževnikova 5, Orehek - Kranj, tel. 27-937 7105

ZAHVALA
 ZAVAROVALNI SKUPNOSTI TRIGLAV GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ, se zahvaljujem za korektno, hitro likvidacijo in izplačilo odškodnine po požarni škodi, ki je bila 8. avgusta 1980.
 PAVEL KRIŽNAR
 Hafnarjeva 9, Kranj

Z ŽIVILA
TOZD Veleprodaja
 Odbor za delovna razmerja v združenem delu objavlja naslednja prosta dela in naloge:
 čiščenje poslovnih prostorov
 Pogoji: osemletka, 1 mesec delovnih izkušenj, poskusno delo 30 dni. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba Veletrgovina Živila, Kranj, Poslovni prostori Naklo - 15 dni po objavi.

ZAHVALA
 Ob boleči smrti naše dobre in skrbne mame, stare mame, babice, sestre in tete
IVANE DOLINAR
 se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, ji darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti.
 Posebna zahvala dr. Zamanovi in osebju Zdravstvenega doma v Škofji Loki za prijazno pomoč in lajšanje bolečin v težki bolezni. Hvala tudi g. župniku za opravljene pogrebni obred in pevcem za lepo petje.
 Vsem še enkrat iskrena hvala!
 Žalujoči vsi njeni!
 Šutna, Škofja Loka, Todraž, Gorenja vas, Log, Ljubljana, 24. julija 1980

ZAHVALA
 Ob boleči in težki izgubi naše drage sestre in tete
ANE UŠLAKAR
 se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom in dr. Potočniku za njegovo požrtvovalnost. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivom: Tekstilne tovarne Zvezda, Iskra - Telekomunikacije in Živila - TOZD Sadje in zelenjava.
 Iskrena zahvala častiti duhovščini, posebno g. Slabetu, kaplanu za pogrebni obred, pevcem in vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje in z nami sočustvovali.
 Vsem iskrena hvala!
 Žalujoči: sestri Albina in Angela; Tončka, Cilka in Micka z družinami, bratje Franc, Stane in Janko z družinami in drugo sorodstvo
 Senčur, Kranj, Breg, Hraše, Predoslje, Ljubljana, Tupaliče, 25. avgusta 1980

Vinska bera na ogled in pokušino

Od 1. do 7. septembra bo v Ljubljani vsakoletni vinogradniško vinarski sejem, na katero so letos iz 26 držav poslali v oceno več kot 1500 vzorcev pijač — Jugoslovanska vina so se v mednarodni konkurenci dobro odrezala s 54 zlatimi medaljami za 292 vzorcev vin — Sadni sokovi so najboljši jugoslovanski — Pestra ljubljanska turistična ponudba v tednu Vino 80

Letošnji 26. mednarodni vinogradniško vinarski sejem na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je še pred uradno otvoritvijo že zabeležil enega svojih rekordov: še nikoli doslej namreč na sejem ni prispelo toliko vin kot na letošnjega. Enologi, 31 priznanih strokovnjakov iz 15 držav, je namreč moralo oceniti kar 1279 vzorcev vin iz 22 držav, vsega skupaj pa je bilo ocenjenih 1535 raznih vrst pijač, od alkoholnih do brezalkoholnih. S takšnimi številkami se ljubljanski sejem prav gotovo uvršča med največje tovrstne prireditve v svetu posvečene popularizaciji proizvodnje vina kakor tudi njegove potrošnje.

Medtem ko so na sejemsko ocenjevanje alkoholnih pijač poslali največ vzorcev prav jugoslovanski proizvajalci, ki so pobrali tudi oba najvišja naslova in sicer sta »šampiona 1980« vinjak 1968 Rubina iz Kruševca ter slivovka prepečenica Manastirka beogradskega Prokupača, pa med vini prednjačijo avstrijski vinogradniki. V Avstriji je bila namreč lani izredno dobra vinska letina, tako da ni naključje, da je med 314 avstrijskih vini tudi 125 vin nagrajenih z zlato medaljo, eno vino pa si je priborilo tudi naziv »šampion«. Jugoslovanski proizvajalci vin, med katerimi je bilo letos več kot lani privatnih proizvajalcev, so poslali v oceno 292 vrst vina, ki so osvojila 54 velikih zlatih medalj; sledi pa Zah. Nemčija s 37 zlatimi medaljami in Portugalska z 29 velikimi zlatimi medaljami. Osem vin si je s svojo kakovostjo prislužilo tudi naziv »šampion 80«, med njimi v kategoriji suhih belih vin beli bizeljčan letnik 1979 iz brežiškega Slovina.

Med šampioni sta tudi dva, ki sta se že drugič okitila s tem visokim ljubljanskim priznanjem. Jugoslovanski vinogradniki pa so na sejem poslali najstarejše vino in sicer z letnico 1950, to je bil traminec iz Vinaga, Maribor, ki je za kakovost prejel veliko zlato medaljo. Posebno dobro so se odrezala vsa rdeča jugoslovanska vina, ki so prejela kar 37 velikih zlatih medalj in so tako med najboljšimi rdečimi vini letošnjega sejma; še posebej pa izstopata črnogorski vranac 1977 in pa Slovinov merlot 1977, ki sta le za malo zgrešila naziv šampion.

Brezalkoholnih pijač je bilo dosti manj, le 77 vzorcev, vse najvišje nagrade (razen ene) pa so poželi jugoslovanski proizvajalci sokov. Grand prix, ki se podeljuje za najvišje možno število doseženih točk za kakovost, so prejeli Vitalov matični ribezov sok in Bistri mešani sok ribez-jabolka, Borovničev sok Dana, Kašasti cocktail iz marelic, jabolk in oranžnega koncentrata Fructal-Alko in Hruškov sok, dalje Koncentrat višnje Vino Župa ter izraelski grozdni sok.

Obiskovalci sejma bodo seveda od 1. do 7. septembra lahko v paviljonu Jurček vsa nagrajena vina tudi sami poskusili na posebni degustaciji, medtem ko bo v ostalih halah na ogled razstava vin, alkoholnih pijač, piva, brezalkoholnih pijač in mineralnih vod, na razstavi pa bo tudi vinogradniška oprema, stroji in repromaterial, med temi tudi prvič razstavljamo domačo vinarsko opremo Radenske iz Radencev. Za kar najboljše poznavanje vin in vinogradništva pri nas pa bo tudi razsta-

va izbranih trsov priporočenih vinskih sort za Slovenijo.

Tudi zabavni del letošnjega vinskega sejma naj bi bil po zadržljivosti organizatorja na kvalitetnejši ravni kot prejšnje leto. Za glasbo in ples bo skrbelo kar pet ansamblov, gostinci pa bodo ponujali slovenske in jugoslovanske specialitete. Tudi mesto Ljubljana bo med vinskim sejmom živahnije, vsaj kar se tiče prireditve, gostinci so objubilili pestrejšo ponudbo domačih slovenskih specialitet in dobrih vin. Mestni trg se bo za teden dni v večernih urah spremenil v plesišče in gostišče s 400 sedeži, ob Tromostovju bo bife s konjskimi specialitetami, Čopova ulica bo poleg prodaje vin tudi lončarski sejem in sejem suhe robe itd. Gostinci so objavili zmerne cene in dobro ponudbo, podaljšani obratovni čas tja do 23.30, na nekaterih trgih bodo igrali godbe na pihala, skratka Ljubljana ponuja zabavo kot že dolgo ne. Svojevrsna bo tudi prireditev »Noč na Ljubljani« 5. septembra zvečer z osvetljenimi čolni in godbo na njih ter nastopi folklornih skupin in narodno zabavnih ansamblov na Novem trgu. Tega dne bo tudi prvič peljala po Ljubljani — tako kot sicer v starih časih — večja ladja za 25 oseb in sicer od Tromostovja do Podpeči. Plovba s to ladjo bo poslej stalna turistična zanimivost na Ljubljani.

L. M.

Trboje praznujejo

TRBOJE — V spomin na avgustovske dni leta 1941, ko so v Trbojah na pobudo prvoborcev Vinka Jenka in Miha Bizjaka ustanovili prvi odbor Osvobodilne fronte, praznuje trbojska krajevna skupnost svoj praznik.

Prireditve v počastitev praznika so se začele že v nedeljo, 24. avgusta z nogometnim turnirjem. V sredo je bilo namiznoteniško tekmovanje, jutri pa bo ob šestih popoldne gasilaka vaja, zvečer ob osmih pa kresovanje pred šolo.

V nedeljo, 31. avgusta, bodo osrednje prireditve. Ob devetih se bo začel članski nogometni turnir, ob dveh popoldne pa bo v združenem domu sprejem za svoje padlih in za častne krajanje. Pol ure zatem se bodo udeleženci povorke zbrali pred trgovino, ob treh pa bo odkritje spomenika z osrednjim kulturnim programom.

Največja avtomobilska tombola

Spodnji Brnik — V nedeljo popoldne, s pričetkom ob 14. uri, bo priredilo Gasilsko društvo Sp. Brnik do sedaj največjo avtomobilsko tombolo. Do sedaj so uspešno organizirali tri tombole. Da so lahko priredili prvo tombolo, so denar za nakup dobitkov založili krajanje Spodnjega Brnika in Vopovelj. Dohodek od prve tombole je bil namenjen za izvedbo druge tombole, del pa za postavitev spomenika padlim borcem. Dohodek od ostalih dveh tombol pa so krajanje porabili za splošno komunalno dejavnost kraja, med drugim tudi za odpravo posledic poplav.

Ker gasilsko društvo nima zadosti finančnih sredstev za gradnjo novega gasilskega doma in doma družbenopolitičnih organizacij, kjer naj bi bila tudi večnamenska dvorana za kulturne in zabavne prireditve, in so soglasja že pridobljena, pričakujejo te dni že končni projekt, z gradnjo pa naj bi pričeli že letos. Prav zato so se odločili organizirati to tombolo, kjer pri organizaciji in izvedbi sodelujejo vse ostale DPO v krajevni skupnosti Brnik. Letošnja avtomobilska tombola bo največja do sedaj. Praksa je pokazala, da so ljudje, ki so prišli zadnji trenutek pred pričetkom tombole na prireditveni prostor, odšli domov brez udeležbe v igri na srečo. Da se to ne bi več ponovilo, je prireditelj namenil še tri avtomobile in je s tem zagotovil igro na srečo vsem udeležencem. Da pa udeleženci ne bi čakali le na izklicane številke, je organizator tokrat povabil k sodelovanju »Jaka Šraufcigarja« in jim bo krajšal čas. Omenimo naj še, da je predprodaja tombolskih kart v trgovini Slovenijaavta v Kranju, v trafiki v Cerkljah, trgovini na Zg. Brniku in pred gasilskim domom na Sp. Brniku vsak dan od 10. do 18. ure.

J. Kuhar

Lepo je pri vas

V soboto je odpotovalo nazaj v rodni La Ciotat enajst družin, ki so preživele svoj letni dopust v spoznavanju Kranja in Slovenije. V našem mestu so preživele štirinajst dni, ogledali pa so si tudi Postojno, Predjamski grad, Trento, izvir Soče, Vrščič, Bled, Bohinj, Pokljuko, Vogel, Begunje, Tržič, Idrijo in bolnico Franjo. Spoznali so naše navade in običaje ter okusili nekaj jugoslovanskih kulinarčnih specialitet. Še najbolj pa jih je zanimal naš šolski sistem, saj so bili skorajda vsi odrasli člani skupine po poklicu učitelji ali profesorji. S svojim bivanjem pri nas so bili zadovoljni, kar so nekateri izmed njih povedali tudi v izjavah za naš časopis.

Antoine Gambini: »Že dobrih petnajst let skrbim za izmenjavo obiskov med La Ciotatom in pobrateniimi mesti Singen in Nemčiji, Brigwater v Veliki Britaniji ter vašim Kranjem. V Sloveniji sem tokrat prvič in ni mi žal, da sem prišel. Že trideset let sem član KP Francije in se bojujem za socializem v Franciji, na primeru vaše družbene ureditve pa vidim, da moj boj ni zaman. Vaši ljudje izražajo zaupanje sistemu, ki so ga izbrali po drugi svetovni vojni. Pri vas me niso toliko zanimale naravne lepote in gostilne kot vaš sistem samoupravljanja in delovne organizacije. Zelo sem bil vesel, ko sem v Iskri videl, s kakšnimi sproščenimi nasmejnimi obrazy so vsi zaposleni opravljali svoje delo. Še največ pa sem zvedel o vaši zvezi komunistov, vaših sindikatih, mladini in drugih družbenopolitičnih organizacijah v razgovoru s predstavniki vaše občine. Res, ni mi žal, da sem prišel in še se bom vrnil.«

Fabrice Frajut: »Vaša mladina, torej moji sovrstniki po letih, mi je zelo ugajala in smo se dobro razumeli. Opazil sem, da zelo veliko igrate košarko in ste zelo dobri. Slovenija je polna naravnih lepote, še najbolj zanimivo pa je bilo v Preddvoru. Tam sem, tako kot tudi ostali v skupini, prvič kegljal. Pri nas so namreč kegljišča v lasti privatnih klubov in tako niso vsem dostopna. V Preddvoru sem občudoval nastop pionirske folklorne skupine, še sam sem zaplesal in se tako pridružil splošnemu rajanju gostov hotela in folkloristov. Rad pa se bom spominjal tudi športnega srečanja na Primskovem, ko so naši balinarji pomerili moči z vašimi.«

Danielle Aillaud: »Prve tri dni sem imela težave s prilaganjem na popolnoma nov

način življenja. V Franciji nismo navajeni življenja v skupini, najprej smo se morali spoznati v skupini sami, poznali nismo ne jezika ne navad vaših ljudi, skratka prišli smo v popolnoma novo okolje. V času našega bivanja v Sloveniji smo vsi v skupini videli precej naravnih lepote, obiskali smo dve delovni organizaciji — IBI in Iskro, kjer smo spregovorili tudi o vaših sindikatih in sploh o načinu upravljanja delovne organizacije. Vidim, da ste po drugi svetovni vojni naredili izreden korak naprej v razvoju. Ugaja mi, da ohranjate tradicije narodnosvobodilnega boja, pa tudi to, da pazite na čistočo okolja. Upam, da se boste še naprej uspešno bojevali proti onesnaženju in boste ohranili vaše naravne lepote.«

Bernard Subrero: »S svojim dopustom preživetim v Jugoslaviji, sem zelo zadovoljen. Pred prihodom v Kranj nisem vedel veliko o vaši deželi. Bil sem prijetno presenečen, ko sem tu spoznal tako prijetne ljudi. Seznanil sem se z vašim načinom življenja, ki je zelo drugačno kot naše. Vedel sem nekaj o vašem samoupravnem sistemu družbene ureditve, sedaj pa sem videl, kako vaš sistem deluje v praksi, s kakšnimi problemi se srečujete in kako jih rešujete. Slovenija je polna naravnih lepote, še lepše pa je, ko človek občuti bratstvo in enakost med narodi in narodnostmi Jugoslavije. Osebno menim, da je s Titovo smrtjo svet izgubil velikega človeka. Opazil pa sem vašo odločnost stopati po poti, ki jo je začrtal. Zato sem prepričan, da bo Jugoslavija ostala taka kot je sedaj — neodvisna in neuvrščena.

Z družino bom še prišel k vam na počitnice. Ker pa sem tudi predsednik rokometnega kluba La Ciotat, bi bil zelo vesel, če bi naši športniki večkrat lahko pomerili moči z vašimi. Upam tudi, da bodo vaši ljudje z enakim veseljem prihajali v Francijo, kot mi radi prihajamo k vam.«

Mojca Pirc: »Kot prevajalka lahko letošnjo skupino iz pobratene francoskega mesta samo pohvalim. Skupina je bila zelo prijetna, vsi so se zelo zanimali za način našega življenja, zanimala jih je naša družbena ureditev in še posebej naše šolstvo. Opazila pa sem, da so imeli precej drugačne predstave o naši deželi. Mislili so, da živimo v precej trših razmerah in da nismo tako svobodni. Verjetno so bili zato tudi tako presenečeni nad sproščenostjo delavcev v Iskri. Čeprav se družine prej med seboj niso poznale, med njimi ni bilo sporov in so se dobro razumeli tako med sabo kot tudi z nami. Z obiskom pri nas so bili zelo zadovoljni in so zvedeli veliko novega. Vsi so mi rekli, da bodo še prišli k nam.«

Toliko so nam o svojem bivanju v Kranju povedali meščani La Ciotata, prevajalka jih je označila kot zelo prijetno skupino, mi pa jim recimo le nasvidenje po provansalsko: A l'an que ven.

Majda Knific

Obrtno združenje občine

KRANJ
Likozarjeva 1

Združenje obrtnikov občine Kranj prireja 3. obrtniški piknik v nedeljo 31. 8. 1980, ob 9 uri pri Trnovcu v Dupljah.

Program:

- streljanje na glinaste golobe in v tarčo srnjaka z malokalibersko puško na strelišču v Kovorju, začetek streljanja ob 8. uri zjutraj
- bogat srečolov (glavni dobitki moško in žensko kolo)
- kegljanje za prašiča
- streljanje za ovco
- vlečenje vrvi
- mali nogomet
- razna šaljiva tekmovanja

Od 13. ure dalje vas bo zabaval ansambel Jevšek.

Vabljeni obrtniki, njihovi svojci in pri njih zaposleni delavci ter prijatelji.

Prireditve bo ob vsakem vremenu.

Deteljica

velika izbira škornjev iz kolekcije jesen-zima

v kletnih prostorih tovarniške prodajalne